

ve Amerika'da mevcut olduğuna muhteli olduktan sonra rahmetli Atamızın alâkaları bîsbütün artmış ve bu sözlerin mevcudiyetinden istidlalen Amerika'da bilhassa Meksika'daki yerli kavimlerin ırk ve adetleri ve tarihlerinde bizleri alâkalar edecek işler bulunabileceğini derpiş etmeleri ~~etmeleri~~ neticesinde müğavimileyhin emir ve tensipleriyle bu meseleleri tamik etmek üzere Meksiko Maslahatgüzarlığına tayin olunarak Ankaradan hareket ve 30 Mart 1935 tarihinde Meksiko'ya muvassalatla siyasi vazifenden başka tetkikat işleriyle meşgul olmağa başlamıştım; aradan beş altı ay geçmeden Şimalî Amerika Birleşik Hükümetlerinin (TÉKSAS) eyaletinde (ATAKAPA) adındaki yerli kabilenin (ATAKAPA) namındaki dilinde ve müteakiben Venezuela kıtasında (GOAHİRA) adındaki yerli dilinde, bundan sonra Peru'da KİŞUA kabilesinin (KİŞUA) adındaki dilinde ve nihayet Brezilya yerlileri arasında konuşulan (GUARANI) ve bir başka deyişle (TUPİ) dilinde bulduğum epeyce miktarda Türkçe sözleri Meksiko'dan Ebedî Şefimiz Atamıza göndererek çok kıymetli iltifatlarına mazhar olmuş-tum.

Resmî vazifem icabı olarak Meksika Hariciye Nezaretî Protokol Şefi SENOR VELOS GONZALES ile bir gün mülâkatım esnasında benim Meksika yerli dillerini tetkik etmekte olduğumdan haberdar olan müğavimileyh kendi maiyetinde bir gubenin müdürü olan aslen Maya milletine mensup ve Meksiko Hukuk Fakültesinden mezun bir zâtı nezidine davet ederek bana tanıttı. Mülâkatımızda iken Maya dilinde bulduğum yüzden fazla Türkçe sözleri okumaklağım üzerine kayıta düşen bu zat Maya diline ait olan bu sözlerin Türk dilinde ve yahut Türk diline ait olduğuna anlaşılan bu sözlerin Maya dilinde bulunmasının Türkiyede ne suretle izah edildiğini sordu. Ben de bilgi âlemimizde umumen kabul olunan **faraziye**ye göre bu Türkçe sözlerin Behrinğ boğazından geçerek Amerika arazisine ve nihayet Meksika kıtasına

girmiş olmaları muhtemel Türkler tarafından getirilmiş olduklarını zan ve tahmin etmekte bulunduğumuzu söylemekliğim üzerine mumailah odesından getirdiği İngilizce bir eseri uzattı ve okunaklığını tavsiye etti. Bu eser Amerika bilgincilerinden COLONEL JAMES CHURCHWARD'ın bundan bir kaç sene önce New-York'ta neşrettiği dört eserden biri olan (THE CHILDREN OF MU) yani (Munun çocukları) adındaki eseri olup insanların yer yüzünde ilk defa zuhur ettikleri (MU) kıtasından bahsetmekte ve bu kıtanın bundan 11,500 yıl önce müthiş inşaat neticesinde Pasifik denizine battığı ve bütün dünyaya hârefatsız, temiz ve berrak güneş dinisi ve MU'da ilk müspet ilim ve fenlerin dünyaya nasıl yayıldığı ve dünyadaki bütün dillerin kaynağı MU'da konuşulan MAYA dili olduğu ve MU'dan (MAYA) adında çıkarak büyük gemilerle Asya kıtasının şark kıyılarına yanaşıp orta Asyaya doğru ilerlemeğe başlayınca (UYGUR) adını alan (MU) çocuklarının Asyanın şarkında Avrupa kıtasının Atlantik sahillerine ve hattâ İrlanda adasına kadar yayılarak bu sonsuz araziye binlerce sene hüküm ve idareleri altına aldıkları ve Uygurların kurdukları muazzam İmparatorluğun 20.000 sene kadar ayakta durduktan sonra bundan 10.000 sene evvel Şarkî Asya ile Alaska'nın bir kısmını 45 gün ~~ve~~ fasıla ^{siz} yağan ~~ve~~ ^{ve} din kitaplarında zikri geçen (TUFAN) felâketi neticesinde evvelce cündüz olan Asya ^{pa} ve Hindistanda ^{pa} yağların fırlamasıyla 64 milyon nüfusuyla mahvolmuş ve Pasifik Denizindeki adaların (MU) dan kalmış parça ^{lar} olduğu ve saire hakkında izahata mütteli olduktan sonra Churchward'ın dört ciltlik eserini kılâsa ederek rahmetli Atamıza Meksiko'dan göndermiştim.

Nihayet Meksiko'da bulduğum ^{un} 1926 senesinde Tlaşkaltek adındaki yerli kabilenin ve bir kaç gün sonra da Aztek kabilesinin edotlarından tevarüs ettikleri güneş kültüne tevfiikan Meksiko'da (Çapultepik) parkındaki sun'i gölün kenarında ve müteakiben (TEOTI-HUAKAN) adındaki beş katlı Piramit civarında İspanyolca'da

(ADORACION DEL SOL) denilen güneşe tâzim âyinlerini yaptıkları esnada hazır bulunarak bu baptaki müşahadatımı da bir çok fotoğraflarla

birlikte Ebedî ^{sefimesi} ~~ATATÜRK'e~~ ^{1938 yılında} göndermiştim. Amerika'dan Ankara'ya ^{Avdet} ^{Çilhoza}

~~MEKSİKADA dil ve tarihimizin izleri hakkında yaptığım araştırmaların~~

~~vaka ileri'de aydınlanırsa bir faydası olmasa belki de~~

bir gün ziyaa uğraması ihtimalinden dolayı endişe etmekte olduğunu

gören Türk Dil Kurumunun ^{SAYIN} ~~Uyeleri~~ buna meydan vermemek için

tetkikatımı basdırmaya karar vermek lütfünde bulundular. Burada ken-

dilerine ayrı ayrı minnet ve şükranlarımı ~~sunarım.~~ ^{SUNARIM.}

^{İŞBU} Bu suretle tab'ına imkân nasil olan ~~şahiz~~ eserim berveçhi âti

2 kısım ihtiva etmektedir:

Birinci kısım: Amerika'daki yerli kabilelerden bazılarının

dillerinde bulduğum Türkçe sözleri ve bir de Meksiko'ya ticaret ve

seir maksaltlarla İspanyadan gelip yerleşmiş olan Baskların dillerinde

bulduğum yüzden fazla Türkçe sözleri ve Bask diliyle Türk dili ara-

sındaki müsterek hususiyetleri ihtiva etmektedir:

İkinci kısım: Şimalî, Orta ve Cenubî Amerika kıtalarında bul-

duğum üç yüz kadar Türkçe coğrafi isimleri ihtiva etmektedir.

~~(Üçüncü kısım: Boşunçe'nin Türk diline ettiği (135) kıssası ve bu~~

~~hikayenin bundan bir asr önce evvel tefsiri ve denizine nasıl geçtiği~~

~~ve bu konudaki malumatı ihtiva etmektedir.~~

~~Dördüncü kısım: Orta Amerika'da iken eski Atlatlanların sözleri~~

~~bulukları güneş âline tevâkin güneşe tâzim âyini nasıl yaptıkları~~

~~memleketimizde meşhul bulundukları kabilelerle aynı kâin edatlarından~~

~~tavassu etmiş olan Meksika'da Tlaxcaltek ve Aztek kâinindeki yerli ka-~~

~~bilelerin güneşe tâzim âyini nasıl yaptıkları esnada bu baptaki müş-~~

~~şahadatımı bu baptaki müşahadatlarla birlikte arz~~

~~etmektedir. Memleketimizde şimdiki kadar bu gibi tetkikata ait~~

ilk Dil Kurulunun Toplantısı (Arhane)
MEMLEKETİMİZDE ~~şimdiye~~ KADAR AMERİKA YERLİ KABİLELERİNİN DİLLERİNDE TÜRKÇE SÖZLER BULUNDUĞU ~~muhtemeldir~~ tarafından yapılan incelemelerden önce malum olmadığı gibi bu hususa dair bir eser mevcut olmadığı için ilk defa vücuda getirdiğim bu eserdeki görüşlerimde ve sezilerimde yanlış olabileirim. ~~Fakat~~

~~Fakat~~ her hangi yeni bir icat ve iktira başlangıcında noksatsız olamayacağı için millet yolunda ilk defa yapılmış olan bu eserde göreceklere noksan ve hatalarımı bağışlıyacaklarını bilgi severlerinizden umarım.

~~Bu eser Elazığ Şifalı Suları Kurumu tarafından~~
~~Yayınlanmıştır.~~
~~Elazığ Şifalı Suları Kurumu~~
~~Yayınlanmıştır.~~

4 ve ileride bu konu hakkında daha büyük ve önemli incelemeleri havi eserlerin vücuda getirilmesini temenni ederim.

~~30.4.45~~ ANKARA - 30 NİSAN 1945, Sabık Meksiko Maslahatgüzarı
Tehsin Mayatepek

Tehsin Mayatepek

(1)

(1)inci KISIM :

AMERİKADAKİ YERLİ KABİLELERDEN
BİR KAÇININ DİLLERİNDE BULDUĞUM TÜRKÇE SÖZLER :

- 1 — ŞİMALİ AMERİKADA TEKSAS EYALETİNDEKİ (ATAKAPA) DİLİNDE.
- 2 — MEKSİKADA YUKATAN YARIMADASINDAKİ (MAYA) "
- 3 — " MUHTELİF YERLİ KABİLELERİN DİLLERİNDE.
- 4 — " KİŞE VE KAKŞİKEL DİLLERİNDE.
- 5 — VENEZUELLA KITASINDAKİ (GOAHİRA) DİLİNDE
- 6 — PERU " " (KİŞUA) "
- 7 — PERUDAKİ (KİŞUA) DİLİNDE (SÜMER) VE (ASURİ) SÖZLERİ,
- 8 — BREZİLYADA KONUŞULAN (GUARANI-TUPİ) DİLİNDE
- 9 — ARJANTİN KITASINDA KONUŞULAN (LÜLE) "
- 10 — MUHTELİF DİLLERDE (ATA) SÖZÜMÜZÜN KARŞILIĞI,
- 11 — AMERİKALILARA VERİLEN (YANQUEE = YANKİ) ADININ TÜRKÇE OLDUĞU,
- 12 — İSPANYADA PİRENE DAĞLARINDA YAŞAYAN BASKLARIN, (BASK) DİLİNDE
BULDUĞUM TÜRKÇE SÖZLER.

(ATAKAPA) dilindeki Türkçe Sözcükler :

Birleşik Amerika arazisinin cenubundaki (Teksas) ayaletinde yaşıyan yerlilerin konuştuıkları (Atakapa) dilini tetkik etmiş olan Şimalî Amerika dilcilerinden Albaret S. Gatschet ve John R. Swanton' un müştereken (United States Government Printing Office) vasıtasıyla 1932 senesinde Washington'da neşrettikleri (A Dictionary of the ATAKAPA Language) namındaki eserde bulduğum Türkçe sözcükleri sırasıyla gösteriyorum:

<u>Atakapa dilinde</u>	<u>Türkçede karşılığı:</u>
OY	Uyumak.
UK	Büyük
İTE.....	ET
AKNA.....	Akıntı
AK	Su
KUTS	Kesmek.
PAY	Pay etmek, taksim etmek.
YA	Yemek.
TSİK.....	Sekiz. 8 adedi
UTS	Uc, nihayet, son.
TET.....	Ata
NAK.....	Parmak (Anadolunun bazı yerlerinde parmak yerine (parnak) denildiği malumdur.)
KİK.....	Kız
NİL.....	Nine, büyük anne.
WOK.....	Avuç
HU.....	Okumak.
KEM.....	Gemi
TAİ.....	Çay, ırmak.
LAT.....	Altı, 6 adedi.
İYOL.....	Oğul
ÖTS.....	Üst, üzerine.
İLÜ.....	Yıl, sene.

Maya dilinde bulduğum Türkçe sözler

Meksika'daki katolik kiliselerinin türlü işlerle iştigal etmek üzere bundan 90 sene evvel Meksika'ya gelmiş olan Fransız rahiplerinden Brasseur de BOURBOURG'un bilhassa Yukatan'da 23 sene çalışarak vücuda getirdiği (Dictionnaire de la langue Maya) yani (Maya Sözlüğünde) bulduğum türkçe sözleri aşağıda sırasile gösteriyorum:

- A ve AY.....Türkçede olduğu gibi hayret ve nida edatlarıdır.
- AK.....Cak. Türkçemizdeki fiillerde müstakbel edatı olan (cak)ın karşılığıdır. Mesela alacak, yazacak sözlerinin sonlarında ki (cak) mukabilinde Maya dilinde (ak) kullanılmaktadır.
- AKAN.....Ağa? Maya dilinde asıl manası Dayı demektir.
- AŞAK.....Uşak? " " hemşirezade demektir.
- AHAU.....Ağa? " " Prens, hükümdar, efendi demektir.
- AHAUKUTZ.....Tavus kuşu yani (Prens kuş) anlamında bir süzdür.
- BAAT.....Balta
- BEE.....BE: ~~W~~ (be adam) sözümüzdeki (Be) ^{EDAT} nin karşılığıdır.
- BUC.....Duran. (Bucak) ve (Baca) kelimelerindeki (buc) ve (bac) köklerinin aslı olsa gerektir.
- BİİÇ.....Biçmek. Yani bir ağacı ince tahta haline getirmek için kesip biçmek anlamındadır.
- BUL.....Boğulmak.
- BULUK.....Boğulmuş.
- KA.....Kabak.
- KAAN.....Hân. (Kaan) maya dilinde Gök demektir. Gök gibi yüksek anlamına olarak Türkçede kullanılan (Cengiz Kaan) (Kubilây Kaan) daki (Kaan) sözünü Araplar (Hân) şekline sokmuşlardır.
- KAA.....Kaya. Asıl manası hububat öğütmeğe mahsus Taş demektir.
- KAHAL.....Kalmak.
- KATAK.....Katık, Zâit, ilâve?

KIYEH	Maye dilinin birer lehçesi olan (Kişe) ve (Kakşikel) dillerinde (göyik) demektir.
ÇELEH	Çelim, kuvvet (Robuste, vigoureux).
ÇELAIL	Çelinli.
ÇAK	Çok (Beaucoup, fort)
ÇAKAL	Çakal: (Rougeatre, Fauve, roux).
ÇAÇ	Çiğnemek.
ÇAAL	Salmak (être détaché, laissé libre).
ÇEÇ	Çiy: (Ce qui est cru, non cuit).
ÇEM	Gemi.
ÇEMÇE	Çanğa, çömçe (Baquet, huche).
ÇEP	ÇAPA. (Doloire, Herminette).
ÇETUN	Çetin (Imprévu, subit, soudain).
ÇİBAL	Çıban. (Morsure, Souffrance, douleur, morsure d'une plaie).
ÇIKPAHAL	Çıkmak, ekin veya ağaç çıkmak gibi: (Croître, augmenter, s'jaouter, paraître).
ÇIKTAHAL	Çıkmak: arayan bir adama çıkıp kendini göstermek.
ÇIKİN TAY	ÇIGATAY: yâni garpli adam, Tay: Adam.
ÇCÇ	Çözmek: (délîer, détacher) (*) cilt 3.3.17.
ÇİK	Çakmak, yani mihlamak manasınadır. Clouer.
ÇİH	Çıkmak: (ce qui e crû, augmenté, s'est élevé.).
ÇOL	Çolak. (Tordre).
ÇOLLOOL	Çolak, bükülmüş, (tordu).

(*) BRASSEUR DE BOURBOURG. (HISTOIRE DU MEXIQUE ET DE L'AMERIQUE CENTRALE). Adındaki 4 ciltlik eserinden alınmıştır.

KILIÇ	Kılıç. Asıl manası (Mübarek, mukaddes demektir).
KUÇ	Göç (charge, fardeau, lit, litière).
KUTZ	Kuş, (Nom générique du gibier ailé)
EHE-AHA	İşte. Ana.
EN	İm. (Ben'im deki im). Meselâ ^{BATAN} em = ben Beğim demektir.
HAYLI	Haylı. Ne fazla ne eksik, tam lüzumu kadar manasınadır.
HATAL	Hatıl: Planche, partie d'un arbre.
HELE	Hele, şimdi (Aujourd'hui maintenant, actuellement).
İÇİL	İçinde; (Dans, dedans.)
İL	İl: Kuvvet, kudret, devlet. Bu suretle (Elçi = ilçî) devlet (il) devlet , bir devleti diğer bir devlet nezdinde temsil eden demektir.
İN	Zamiri mütekellim. <i>Gelirin, giderim misallerinin sonlarındaki</i> (in) in aynıdır.
İNA	Na: edatı işaret (Voici, voilà, prends).
İŞ	Dişi: İş-balam: dişi kaplan. Balam= kaplan demektir.
İZ	BUZ.
MEN	Oğul. Bu suretle (Türkmen)in Türkoğlu anlamında olduğu anlaşılıyor.
MAN	Torunun torunu. Kaya dilinin bir lehçesi olan (Kişe) dilinde.
KAŞNAK	Kuşak, (Ceninture.).
KAZ	Az: Meselâ (KAZ TAKAN) terki bindeki (KAZ)ın manası (Az) (TAKAN) = pişmiş yani (az pişmiş demektir).
KİN	Gün, Güneş. (Gün doğdu) sözümüzde ^{Ki} Güneş anlamında kullanılıyor. (gün) sözümüzün karşılığıdır.
KOŞ	KUŞ: (OİSAU).
KU	(Kudatku Bilik)te olduğu ve hile eski Türkçede (ku) mübarek, mukaddes demektir.
KUL	Kul, ibadet edici demektir.
KULULOL	Kalbtan ibadet etmek, kulolmak.
LAAŞAL	Leşmek: (iyileşmek) mastarındaki (leşmek) lâhikasının vazifesini yapmaktadır. (Être, devenir celui-ci).
LAH	(Lık, lak) edatı. (Yum : baba) (yumlah) = Babalık demektir.
NAA	Ana.
OE	Aglamak.

OTZİL	Yoksul, fakir.
UŞ, OŞ.	Uç adedi.
PAL	Bala, çocuk.
PEK	Köpek.
PİZ (*)	Bing, bin adedi. S. 343. (*).
FUHUY	Fuhu kuşu S. 348. ye (S. 138, C. 1) (*).
TAN	Dan, Den, Tâilil edatıdır. Aldığından, sözlerimizin sonlarındaki (den) edatının karşılığıdır. ASLI OLAN (UTAN)'IN MUHAFFEFİDİR.
TEPEK	TEPE, dağ. Meksika'da bir çok coğrafi adların sonlarında bulunan (Tepek) Maya diline değil Aztek diline ait bir sözdür ve (Tepe) anlamınaadır.
TE	DE . EDATİ ZARF.
TİAL	Almak, S'approprier, (Prendre pour soi).
TİCKLAL	Dolayı, Pour à cause de....
TOŞ	Taşmak, (Se répandre, faire répandre un liquide).
TOH	Doğru, (droit, direct, juste.)
TOF	Toplamak: (ramasser, acquérir.)
TOZ	Toz halinde serpmek (poudrer.) S. 373 (+).
TUL	Dolu.
TULAN	Dolgun: (Débordé, regorgeant.)
TUP	Dip, (Fond, profondeur).
TAY- (*) ADAM	Çağatay, Altay, Kebartay kelimelerinin sonlarındaki (tay)ın adam anlamında olması muhtemeldir. S.17.cilt3 (*) 3.
TEAPIN } ŞABIN } ŞEBİN }	Maya dilinin bir lehçesi olan BU SURETLE , Şiyapa dilinde: Baykuş, (şabın karahisar) IN (BAYKUŞ HİSARI ANLAMINDA OLMASI MUHTEMELDİR.
TZEE	Çekmek: El değirmeniyle öğütmek: (Moudre du grain dans un moulin à bras.).
TZEKEL	Çakıllı arazi: (Terrain pierreux).
TZOTZ	Sağ.
U	O: zemini gaip.

(*) BRASSEUR DE BOURBOUG'un (L'HISTOIRE DU MEXIQUE ET DE L'AMERIQUE CENTRALE) adındaki 4 ciltlik eserinden.

UA	Yuva: (Gîte, retraite.)
UEEZ	Uyuz hastalığı: (Dartre, gratelle, gale).
UIŞ	İşemek (URINER).
UK	İçmek.
UZEM	Çok içen.
UL	Ulaşmak.
UOCH	Okunak ? (YAZI KÂRFLERİ = Caractère sacré).
YAŞ	Yaş, taze. (Jeune, nouveau, vert, vigoureux).
YAŞHAL	Yeşillenmek S. 340. (*)
YAŞIL	Yeşil.
YAŞKIN	Yazın, aslı (yaş kin) Maya dilinde yaş=kuvvetli, şiddetli; taze, kin=Güneş yani güneşin şiddetli sıcak olduğu mevsim demektir. Bu suretle (Yazın) sözümüzün aslı (yaşkin) olması pek muhtemeldir.
YER	Yağ.
YERİL	Yağlı.
YİÇ	Yüz, çehre.
YOK	Yukarı, Yukarı giden yol anlamında olan (yokuş) sözümüzde (yok) aynen görülüyor.
ZAK	AK.
ZUL	Suya sokmak, (trempier, imbibier)
YANKI (*)	Yenki, yeni, Meksika'da (Yankı itlan) = yeni eyalet, yeni memleket. AMERİKALILARA VERİLEN (YANQUEE = YANKI) ifadesi.
YER	YEG, müntehap, müreccah anlamındadır. Meselâ şunu yapmakta- sa bunu yapmak (yekdir) örneğindeki (yek sözümüzün) kar- şılığıdır.

Meksika yerlilerinin dillerinde tasavvut ve bünye ve hattâ bazı-
ları mana itibariyle Türkçeye benzeyen şahıs ~~ADLARI~~ :

İRİ TIKATAME Prens ismi S.5 C. 5 (*)

(*) Bu sözler (Brasseur de Bourbourg'un L'Histoire du Mexique et de
l'Amerique Centrale) adlı 4 ciltlik eserinde geçmektedir.

TARI GARAN	Hükûmdar ismi S. 6 C. 3	[*]
AKKULMAN	Prems ismi S. 94, C.	))
TEMITZIN	" " " 272 " 3	))
GAGAVITZ	nebut ismi S. 92 C.	))
İRİ BALAM= İRİ KAPLAN.	İsmi has S. 97. C. 2	"
İKİ BALAM= İKİ KAPLAN.	" " " " " "	))

(BALAM) Aztek dilinde (Kaplan) demektir. Bu suretle (iri balam)= (iri kaplan ve alt taraftaki (iki balam) da (iki kaplan) anlamınadır. Aztekler ve diğer Meksikalı yerli kabileler arasında şahıs adları ~~olarak~~ ^{de} ^{gibi} eski Türkler olduğu ~~çok~~ kuvvetli ~~çok~~ hayvan adlarının kullanılması da dikkate değer.

[*] BRASSEUR DE BOURBOURG' UN (L'HISTOIRE DU MEXIQUE et de l'Amérique CENTRALE) ADINDAKİ 4 CİLT LİK ESERİNDEN ALINMIŞTIR.

— SON —

~~(SARAY)~~

Meksika kıtasındaki muhtelif yerli kavimlerin
dillerinde bulduğum Türkçe Sözlük:

3

KAREYE

3 milyon kilometre ~~munabazına~~ yakın mesahai sathiyesi olan Meksika kıtasında yaşayan 3,5 milyon yerli ehalinin konuştuğu (11) ana dile ayrılan 68 lehçe hakkında izahatı havi olarak (Francisco Pimentel) adındaki Meksikalı dil bilgini tarafından 1903 senesinde Meksiko şehrinde bastırılan (OBRAS COMPLETAS de Francisco Pimentel) adındaki 5 ciltlik eserde Meksika'da konuşulan yerli dillerinin gramer kaideleri muhtasaran izah edilmekte ve beher dile ait birer miktar söz nümune olarak gösterilmektedir. Pek ~~çok~~ ^{AZ} olarak gösterilen ~~pek mahdut bir takım~~ ^{BU} sözler arasında ~~çok~~ ^{AZ} ~~çok benzeyenleri~~ ^{BU} ~~ettiren bir takım~~ ^{BU} Türkçe ~~sözlükleri~~ ^{BU} aşağıda gösteriyorum:

<u>Türkçede</u>	<u>Koçini dilinde</u>	<u>Laimon dilinde</u>	<u>Seri Dilinde</u>
ADAM	TAMMA	TAMMA	TAM
	MUTSUN dilinde	Aztek veya Nahuatl D.	Tarasko D. Kahita D. Rumsen Dilinde
ANA	ANAN	NANTLI	NANA NAE NANA.
	Kişe	MAYA	AZTEK D. TOTONAK dilinde
AK	ZAK	ZAK	ITZAK ZAKAKA TZAKNI
	Aztek-Nahuatl	TEGIMA-OPATA D.	
AZ	AÇI	AİZİÇİ	
	MİŞE D.	NETELA D.	
AGIZ	AU	AO	

Türkçe	Tarasko D.	Huabe D.	Mıştek D.	Kuçon D.	Zoke D.	Zapotek D.
ATA	TATA	TAT	TAA	TAA	HATE	TOETA

Kahita D. Tepehuan D.

Benim
Sözlümüzdeki
(im) mukabi-
li olarak.

İM, M İN

Tarasko D.

BURUN URI

Mame D. Kişe D. Maya D.

Buğu BUO BUK Buc

Komanço D.

Parmak Mah.

Kişe D. Mame D.

ÇAm ÇAH TSAH

APAŞ D.

ET EETZ.

Da, De Zarf edatı MUTSUN D. Guayi D. Opata D. Aztek-Nahuatl D. Maya D.
TEA, Tak TE TU TEÇ Tİ

Huabe D. PİMA D. PAPAGO D.

Dag TIAK TIUAK TOOAKE

DAHI Koşimi D. Mutsun D.
Hİ Hİ

OPATA D.

DAYI TAI

Diş MIŞE D. İngilizcede Diş =
TOTZ (Tooth=teeth=tis okunur.)

Türkçe'de Tarasko D. Komanço D.

ISIRMAK KETSARE KETSIYARO.

Lai D. Pima D. Mişte D.
İki GUEK GUAK UHUI

Huabe D. Mame D.
İŞTE EŞE AHA

OPATA D.
KARACA KARA

~~2. KARI~~ TEGIMA D.
KARI ~~NEVERED~~ KER

KIZ KARDEŞ KEİS

Otoml D. Pame D.
KULAK GU GAO

Tesuke D. Mişe D. Mame D.
KOL KO KOO KOP

Kişe D.
KOYMAK KOH

Kişe D.
Geyik Keh

Mişe D. AZTEK D.
TAŞ TAA TAŞ VE DEŞ.

Matlatsinka D.
TAVŞAN TAÇOO

Tesuke D. Aztek-Nahuatl D.
SESLENMEK TZIE TSATSI

Türkçe MAME D.

SICAK KİAK

Pima D. Papago D. Kostenyo D. Rumsen D. Tarasko D. Mutsun D.

SU SUTL SUTAKİ sii ziy itsi si

Kişe D. Aztek-Nahuatl D. Maya D.

O UOH YEHUA U.
Zamiri
gaip

Maya D.

OGUL UAL

Kişe D. MAYA D.

OK TOK TOK

Maya D.

OTAG OTOÇ

MUTSUN D.

KUÇUK HUIÇUKTEL

Otomi D. Topoloko D. Çuçon D.

YEDİ -7 YOTO YAATO YAATU

MAYA D. Mişte D. Zapotek D.

YEŞİL YAŞIL YEKE YAA

POP D. HUABE D. MIŞTEK D. GREK D.

YER-ARZ YE YEK YEHUI GE

MIŞTEK D.

YAKMAK YOKA

Mame D.

Yalan HALON

MAYA D.

YUKARDA YOK

TÜRKÇE AZTEK-NAHUATL. D. HAITİ ADASINDAKİ YERLİLERİN D. (1)

SES TZATZ. TZATZ Tzatz: (ince saz) sözumüzdeki (saz) kelimesine çok benziyor.

Aztek-Nahuatl D. Haiti D.

SESLİ TZATZI TZATZI. Gerek Aztek ve gerek Haiti dillerinde (TATZI TEPE TL) (SESLİ TEPELER) manasına gelen bir terkip vardır. Her iki memlekette yani Meksika'da ve Haiti adasında Güneşe tazim zamanını ihbar için Yüksek tepeye çıkıp nida edilirmiş.

Haiti D.

MADEN MADAN Martinique adasında pek eski zamanlarda altın madeni varmış. Bu maden ocağına (Madan İnö) namı verilmemiş. Bu suretle (Madan İnö)nün (Maden ini) yani (maden kuyusu) demek olması pek muhtemeldir. Arapçadaki (Maden) sözünün bu dile buralardan intikal etmiş olması muhtemeldir. (Madan İnö) hakkındaki izahat Brasseur de Bourbourg'un (Quatre lettres sur le Mexique) adındaki eserinin 338 ve 339 uncu sayfalarında mevcuttur.

KABİLELERİN

Meksika'daki muhtelif yerli ~~ahşinin~~ dillerini Gramer bakımından tetkik ederek bu dillerin hepsinin Türkçe gibi iltisakî olduklarını ve cümle teşkilâtının dilimize oldukça benzediğini gördüm. Bu dillerdeki sözler müzekker ve müennes olarak iki cinse ayrılmamışlardır. Bu suretle hiç birinde harfı tarif yoktur. Bu dillerde anlam itibarıyla ayrı fakat telaffuz bakımından Türkçeye benzeyen kelimeler de mevcut bulunmaktadır.

(1) Bu dil bugün mevcut değildir.

Uzun seneler Meksika ve Guatemalada yerli akvamın dil, din ve tarihleri hakkında tetkikatta bulunmuş olan Fransız Âlimlerinden (Brasseur de Bourbourg'un) 1868 senesinde Pariste neşrettiği (Quatre lettres sur le Mexique) namındaki eserinde Meksika ve diğer Orta Amerika yerlilerine ait verdiği uzun izahat arasında zikrettiği bir takım sözler~~in~~ bir az telâffuz farkıyla Türkçede mevcut oldukları için bunları da aşağıda gösteriyorum.

Maya dilinin birer lehçesi olan

Kişe ve Kakşikel dillerinde

Türkçede:

Tun.....

Dünbelek, Meksikada dünbeleğin bir kayışla bileğe takılmakta olduğunu gördüm. Dünbelek sözümüzün bu suretle (dün bilek) olması muhtemeldir.

TEL.....

Dalak

OL.....

Akmak. (Oluk) sözümüzün suyun aktığı yer manasına olduğuna göre Eski Türkçede akmak mastarının (olmak) şeklinde olduğu ve (oluk) sözünün de bundan çıkmış olması muhtemeldir.

TOL.....

Dul. (Tol) sözü Kişe dilinde yalnız kalmış manasına olmasına göre (dul) sözümüzün aslı olsa gerektir.

MAYA Dilinde

TUL.....

Dolu. (Tulunay) sözümüzün (bedir ay) yeni (dolu ay) anlamında olduğu anlaşıyor.

KİŞE Dilinde

POK.....

Buğu, duman

HAİTİ Dilinde

TURAN.....

Göge mensup millet demektir.

NAHUATL, = Başka deyimle
AZTEK Tabir olunan dilde

TİA KAPAN.....

Tia = Servet, mal, eşya.
Kapan = Kaynak, menba. (Tia kapan) = servet kaynağı, eşyanın mebzuliyeti, ve daha geniş manada (büyük çarşı) anlamında olduğu yukarıda adı yazılı eserin 291. maddesinde

Türkçede (Yag Kapanı, un kapanı) sözleş-
rimizin sonlarındaki (KAPAN) sözünün
çarşı, pazar anlamında olduğu görülmektedir.

Haiti Adasındaki yerli dilinde

ATABEİRA..... Allah, Bâri, Tanrı demektir.

KİŞE dilinde

Karıl..... Karı demektir. Asıl manası fâhişedir.

BOR..... Delmek demektir. Bu suretle (BURGU)
dediğimiz delmeye mahsus âletin vaktiyle
(BORGU) şeklinde telâffuz edilmiş ol-
ması muhtemeldir.

Maya dilinde

KUBA..... Ku= Mubarek BA= Baba, âmir, şef manasında
olan iki Maya sözünden teşekkül etmiştir.
Atlantik denizinde Antil takım adalarının
en büyüğü olduğu için Maya milleti tara-
fından bu adaya (Kuba) yani (muhterem
baba) adının verilmiş olduğunu Brasseur
de Bourbourg (Quatre Lettres Sur Le
Mexique) adındaki eserinin 229 uncu say-
fasında izah etmektedir. Maya dilinde
olduğu gibi eski Türkçede (Ku) mübarek
(BA) ise iki defa tekrar edilerek BABA
şeklinde telâffuz ettiğimiz bir söz ol-
masına göre (KUBA) sözünün de (KUBABA)
yani (mübarek baba) anlamında olarak hem
Maya ve hem de Türk diline ait müsterek
bir söz olduğu anlaşılmaktadır. Okulla-
rımızda (KÜBA) tarzında olarak öğretilen
sözün (KUBA) şeklinde okutulması daha
doğrudur zannındayım.

SON

AŞUI..... Pişirmek.

AŞUA..... Aş, yemek, taam.

AŞUYARE..... Aş eri, aşçı, yemek pişiren adam.

ER..... Görmek.

ERE..... Nere, nereye,

EYK..... Yemek, tenavül etmek, Arapçadaki Ekl
sözüne de benziyor.

IRA..... Irlamak, eski Türkçede teganni etmek
demektir.

IRU..... LER, LAR. Cemi edatlarımızın karşılı-
ğıdır. Meselâ (TATAİRU) ta-
talar, babalar demektir. İsbu

Venezuela Kıtasında Yerlilerin konuş-
tukları (Goahira) dilinde bulduğum Türkçe

Sözler :

5

Venezuellanın şimalindeki (Goahira) yarımadasında pek eski zamanlardan beri yaşamakta olan ^{ve} (Goahira) ^{DENİLEN} ~~namındaki~~ yerli ehalinin dillerine ait (Gramatica, Catecismo i vocabulario de la Lengua Goajira - Por Rafael Celedon: Paris 1878) ^{ADINDAKİ} ~~kitabı~~ kitabı tetkik ederek bu dilde bulduğum 20 tane Türkçe sözleri sırasıyla aşağıda arz ediyorum:

Goajira dilinde	Türkçe karşılığı
AKA.....	Baka - Bak manasına eski Türkçede kullanılan sözüne mana ve telâffuz itibariyle tamamen benziyor.
ANYAŞI.....	Yahşi - İyi, güzel demektir.
ARYU.....	Ağrı, sızı, veca.
AS.....	İçmek. Bu as sözünün su içilen (tas) sözü ile münasebeti olsa gerektir.
AŞUI.....	Pişirmek.
AŞUA.....	Aş, yemek, taam.
AŞUYARE.....	Aş eri, aşçı, yemek pişiren adam.
ER.....	Görmek.
ERE.....	Nere, nereye,
EYK.....	Yemek, tenavül etmek, Arapçadaki Ekl sözüne de benziyor.
IRA.....	İrlamak, eski Türkçede teganni etmek demektir.
IRU.....	LER, LAR. Cemi edatlarımızın karşılığıdır. Meselâ (TATAIRU) tatarlar. babalar demektir. İlahu

Goahira dilindeTürkçe Karşılığı:

İYKO.....	Koymak, vaz etmek.
KOTOR.....	Getirmek.
TATA.....	Tata, baba.
TERA.....	Ter.
PAY.....	Pay etmek, taksim etmek.
KİTSE.....	Gökçe, yani mavi renkli.
HARA.....	Ora, orada.

Yukarıda adı geçen kitapta (GOAHİRA) dilinin gramer kaidelerini ve bu dilin cümle teşkilâtını tetkik ederek Türkçe gibi iltisakî olduğunu gördüm. Sözler müzekker ve müennes olarak iki cinse ayrılmamış oldukları için bu dilde harfı tarif te yoktur. GOAHİRA dilinde manaca farklı fakat telaffuz itibariyle Türkçeye benzer ^{YEN} daha başka sözler de vardır.

(210) (18)

6

Peru kıtasındaki yerlilerin konuştukları(Kişuva)
dilinde bulduğu Türkçe Sözlük :

Bugün kısmen Peru ve kısmen de Bolivya'da yaşamakta olan
yerli ahalinin konuştukları Kişuva ve buna benziyen Aymara adlarındaki
iki dilden bilhassa Kişuva dilinde bulduğum Türkçe sözler şunlardır.

Kişuva dilinde

Türkçe karşılığı

AK	AK.
AS	AZ.
İSKA.....	İki.
KUÇUİ.....	Küçük.
HATUB.....	Büyük
KARI	Erkek, adam.
KARIL.....	Fena, mübtezel karı demek- tir.
KİŞUA.....	Kişi, insan
KAGA.....	Kaya . Dünyanın en yüksek gölü Peruda 4000 metre yüksek- likte bulunan(Titikaga)namın- daki göldür.Bu ismin sonunda ki Kaga sözünden anlaşılacağı veçhile bu gölün etrafı kaya- larla muhattır.Ve Kaga adını da bundan dolayı taşımak- tadır.

Kışuva dilinde

Türkçe karşılığı

Pışka Beş adedi.

Suyu Yer, mahal, mintika demektir.

Çingansuyu..... Peruda Çinçan adındaki yerli kabilenin oturduğu arazidir. Vaktiyle memleketimizde (subaşı) denilen insanların mintaka amiri, kumandanı anlamında olması pek muhtemeldir. Farsçadaki (Sûbesû) tabirindeki (su sözü de mahal manasına olduğuna göre subaşı unvanının da yukarıdaki anlamda olması pek muhtemeldir.

Tata 4. Ata, baba.

Kuraka..... Kırığası. Peru kıt'asını 4 asırdan beri idare etmekte olan ~~İspanyollar~~ ^{İSPANYOLLAR} yerli ahaliye bir cemile olmak üzere Perudaki valilere Kurağa demektedirler.

Urku..... Erkek. Kışuva dilinde tıpkı türkçede olduğu gibi bir hayvanın cinsini anlatmak için ismin başına erkek veya dişi sıfatları ilâve edilir. Meselâ Kışuva dilinde erkek arslana (Urku Puma) ve dişisine de (Çina Puma) denilmektedir. Bu hal Maya dilinde ve Amerikadaki yerli dillerin hepsinde böyledir.

Uta..... Otag.

U Ev.

Apai..... Aparmak, getirmek.

Ya..... Ey, ya edadâtı nida. Meselâ (ya tata) ey baba ve ^{YA} (Tatayi) ey babam demektir.

20) ~~Yaklaşık 1928 yılında~~ (L'Empire socialiste des Inka) namındaki
LOUIS BAUDIN'IN 1928 YILINDE PARIS'DE ÇIKAN

eserini gözden geçirdiğim esnada bünye ve tasavvut itibarıyla Türkçeye
benziyen bir takım sözlere tesadüf etmiştim. Bunları da aşağıda gös-
teriyorum:

KİŞUA DİLİNDE

TÜRKÇEDE MANASI VE KARŞILIĞI

TUKRİKUK

Vali, mutasarrıf demek olan (TUKRİKUK) sö-
zünün sonundaki (KUK) eki dikkatle değer,
çünkü Dr. Ahmet Câferoğlu'nun 3 ciltlik UYGUR
Sözlüğünde (KUK) son ekiyle biten:
TONYUKUK.... TUKYU Türklerinin Başvekil an-
lamında olarak kullandıkları bir sözdür.
Uygur dilinde kuk ve guK ekiyle biten şu
sözlerle vardır:

YALINGUK ~~vali~~: Adam in³en.

TOLKUK..... Yüzme Tulumu.

BASKUK..... Som, Yekpare

TUTKUK..... Rehin.

Peru'daki KİŞUA dilinde bulunan (TUKRİKUK)
gibi Tukyu Türklerinin (TONYUKUK) sözü ve ni-
hayet Uygurcada aynı ekle biten yukarıdaki
4 söz arasında morfoloji bakımından önemli
bir benzerlik göze garmaktadır. Peru'da
mevcut (Tukrikuk) sözünün ya (Tukyu) veya
(Uygur) dilinden buralara gelmiş olması pek
mühtemeldir.

KURAKA

Muhallî idare adamı demektir.

TUPU

İnkaların sosyalist hükümet sistemleri mu-
cebince (TUPU) ekilmek üzere ahaliye tevzi
edilen toprak, tarla demektir. Bu söz Türk-
çedeki (Tapu) sözüne benziyor.

YANA

Çiftlik ve bahçelerde hizmet eden adam demek-
tir. Dilimizdeki (yanagma) sözüne benziyor.

PAŞA KAMAK

Allah, Tanrı demek. Daha doğrusu oihani ye-
raten demektir.

HATUN POKOY

Azırpıtı kemale erdiren ve 22 Nisandan 22 Ma-
yıs kadar süren Kışua ayının ismidir.
Hatun Pokoy= Yetiştiren, kemale erdiren de-
mektir.

KEMA

Ney dediğimiz musiki âletinin adıdır. Bu âlet
Peru'da kamış ve kemikten ~~YAPILIRMIŞ~~.

Kuşma

Peru yerlilerinin giydikleri gömleğin adıdır.

TAVANTIN SUYU

Dört parçadan mürekkep olan İnka İmparator-
luğu arazisinden bir parçanın adıdır. Bu
dört parçanın şimali kısmına (Çingon Suyu),
Cenubi kısmına (Kolya suyu) Şerki kısmına
(Tavantin suyu), Garbi kısmına (Konti suyu)
denilirmiş. Kışua dilinde (Suyu) sözü havali,
yer, saha anlamında olduğunu daha yukarılarda
izah etmiştim.

Peru yerlilerinin konuştukları Kigua dili hakkında ilk defa İspanyol rahiplerinden (El Padre Garcia) ile (El Dr. Rocha) tetkikatta bulunmuşlar ve ^{bu} dilde mühim miktarda Asurî ve Sümer sözleri bulunduğunu eserlerinde izah etmişlerdir.

Zamanımızda Falb namındaki dilci dahi Kigua ve Aymara dillerinde Semitik kaynağına mensup sözcükler bulmuş ve meşhur etnolog Müller dahi Kigua dili ile iltisakî ve altayık olan Türk dili arasında derin münasebet mevcut olduğuna kanaat hasıl etmiş ve Lenormant ile Hommel'in dahi (Kelde) kitabında konuşulan Sümer iltisakî diliyle Türk dili arasında sıkı bir karabet oluşunu beyan ve izah etmiş olduklarını Peru dilcilerinden (Pablo Patron) namındaki âlim 1900 yılında Peru'da Lima şehrinde neşrettiği (Origen del Kechua y del Aymara) adındaki eserinin 9 ve 10 uncu sayfalarında zikir ve beyan etmektedir.

Peru ve Bolıvya kıt'alarındaki yerlilerin konuştukları
(Kışuva) ve (Aymara) dillerinde bulunan Asurî ve
Sümer sözleri

Peru dilcilerinden Pablo Patron namındaki zatın Lima şehrinde 1900 senesinde neşrettiği (Origen del Kechua y del Aymara) adındaki İspanyolca eserde Peru ve Bolıvyada konuşulan Kışua ve Aymara dillerinde mumailleyhin bulduğu (Asurî) ve (Sümer) sözlerinin mühim bir miktarını gösteriyorum:

<u>Türkçede</u>	<u>Asurî Dilinde</u>	<u>Sümer D.</u>	<u>Kışua D.</u>	<u>Aymara D.</u>
Ata.....		Ad ve Adda	Tata	Tata
Baba.....	Abu		Auka	Auki
Er, Erkek.		Uro	Urko	Urko
Erazi, ülke	Matu	Ma	Mitmak	Mamani
Havâli, sâha, yer	Subartu		Suyu	Suu
Kapu.....	Pu		Punku	Punku
Üremek, Zürriyet		Uru	Ruru	
Kuyu.....	Buru		Purku	Purku
Ot, Nebat, haşış.		İş	İçu	Hıçu
Su.....	Mu		Unu	Uma, uma.

(Peruda (Çinçan Suyu) erazisinde Çinçan kabilesi oturmaktadır.)

(Umacı) sözümüzün başındaki (Uma) sözünün aslen (Su Perisi) manasında olması muhtemeldir.)

<u>Türkçede</u>	<u>Asuri Di.</u>	<u>Sümmere D.</u>	<u>Kişua D.</u>	<u>Aymara D.</u>
Bakır	Eru	..	..	Yauri
*Bakırı ile meşhur *Ergani kasabamızın *taşıdığı adın başındaki (Er) sözünün aslen (Eru) ol- ması muhtemeldir. Su halde (Ergani) (Zengin ^{BAKIR} sever) anla- mında olabilir.				
Arsalan	Umu	...	Puma	Puma
Kuş	...	Gu	Pis ^K ku, Piçiu	Pisku, Piçiu ku
Yer, Mahal	...	Ki	Kiti	...
Adam	...	Rum	Runa	...
Bina, İnşaat	...	Pin	Pinton	...
Asıl manası EV inşasında kullanılan kamuş demektir.				
Kapu	Şilani	...	...	Kilka
S ^A arniç	Gubbu	...	Pukyu Kuyu demek- tir	Pukyu kuyu de- mektir.
Elbise	Sissiktu	...	...	İsi
Düşman	Abu	...	Auka	Auki
Gerdanlık	Allu, Ullu	...	Hualka	Hualka
İp, Urgan	Uantu	...	Huatana	
Balık	...	Ha	Çalhua	Çalhua
Tarla	Karasu	..	Çara Suka	Çara Suka
Ekilmiş tar- la demektir.				
Kap: Su ve saire koymak için	...	Bur, Pur	Puru Surahi vazife- sini gören su kabağı.	Purunku
Ev	Bitu	...	...	Uta
Sulale, Aile, Al	Alu	...	Ayllu	Ayllu
Gümüş	...	Gu	Kupar	Kupar

<u>Türkçede</u>	<u>Asurî Dî.</u>	<u>Sümer Dî.</u>	<u>Kişua D.</u>	<u>Aymara D.</u>
Silah	Mittu	Tu	<u>Timi</u> Bıçak demektir.	<u>Tumi</u> Bıçak.
Agri, Elem, Keder	Ua	..	...	Huau, Hua
Yaralamak	...	Gir	<u>Kiri</u> Yara.	
Hastalık	Mursu	...	...	Uşsu
Koşmak	...	Tum	...	Tumatha
Taş	...	Tag	<u>Takana</u> Taştan yapılmış silah.	Takay
Kesmek	...	Kud	<u>Kutuy</u> İpliği dişle Kesmek demektir.	Kuşiy
Erazi, şehir, temel	...	Ur		Urake

Bu suretle gerek Türkçe ve gerek Sümer ve Asurice bir takım sözlerin Peru kıtasındaki yerli dillerinde bulunmalarının biz Türkler pek eski zamanda Türklerle Sümerlerin Behring boğazından Amerikaya geçerek Pasifik denizi kıyılarını takiben Meksikaya ve daha cennapta kâin eraziye ve bu meyanda Peru'ya ilerlemiş olduklarını ve bu sözlerin oralara bu veçhile girmiş olduklarını zan ve tahmin etmekteyiz.

Halbuki Amerika âlimlerinden Colonel James Churchward'ın dört kıta mühim tarihi eserinde verdiği izahata göre Uygur, Akkad, Sümerlerin aslen Orta Asyadan değil fakat ilk insanların vatani olan Pasifik denizinde kâin Mu kıtasından binlerce sene evvel çıkarak Mu'nun yüksek kültürünü, medeniyetini ve tanrının birliğine dayanan dinini cihana yaydıkları anlaşılmakta olmasına binaen Orta ve cennubi Amerikadaki yerli kabilelerin bir çoğunun dillerinde serpinti halinde bulunan Türkçe sözlerin ve bu meyanda Peru'da konuşulan Kışua ve Aymara dillerinde bulunan Türkçe, Asurî ve Sümerce sözlerin buralara Behring boğazın-

dan değil ⁿⁱ ~~Mum~~ kitasında ⁿⁱ ~~Maya~~ namındaki ilk dili konuşan ilk insanların dillerinden çıkarak bu memleketlere yayılmış olacaklarını kabul etmek daha doğru olsa gerektir.

Peru (İnkaların) yani İmperatorlarının Taşıdıkları

Adların Türkçeye pek ziyade benzemekte

Olduklarına dair İZAHAT :

Dört yüz sene evvel İspanyonlar tarafından işgal edilmeden önce ⁿⁱ Genubî Amerikadaki Peru kıt'ası Sosyalist prensip ve nizamlarına göre yüzlerce sene idare etmiş olan (İnka) namındaki imparatorlardan birkaçının aşağıda görülecek adları ⁿⁱ tasavvut ve bünye ve hattâ bazen anlam itibarıyla de Türk diline ait sözler bulunduğu anlaşılmaktadır.

Manko Kapak

(Manko) Sözü eski Türk hükümdarlarından (Menku) hanın taşıdığı isme çok benzemektedir. İnkaların dilinde (Kapak) sözünün (Excellent, yani mükemmel) anlamında olduğu ve bu sözün (kapax) şeklinde latince de mevcut olup bundan da Fransızcadaki (Capable) sözünün çıktığına dair, 1845 senesinde Adolphe Kastner'in Belçikada Louvain şehrinde basılmış olan (Analyse des traditions religieuses des peuples indigènes de l'Amérique) namındaki eserin 19 uncu sahifesinde izahat verilmektedir. (Manko kapak) Perunun ilk inkası yani imparatorudur.

Mayta Kapak

Bu da Peru İnkalarından birinin adıdır.

Paşa Kutek Bu ünvanları kitaplarına nakletmiş olan İspanyol müelliflerinin kutek sözünü yazabilmek için İspanyol dilinde (Ö)saici olmadığı için (Kutek) şeklinde yazdıkları anlaşıyor. Hakikatte (Kötek) olması lâzımgelen bu (Kutek) sözü Peru dilinde ıslah etmek düzeltmek anlamındadır. Bu suretle (Paşa Kutek) sözünün dünyayı ıslah eden manasında olduğu ve fiilhakika bu adı taşıyan imparatorun Peruda yaptığı derin ıslahat ve imaratla Peruluların sevgi ve saygısını kazandığı ve bu inkanın Peru kıtasının sesostrişi olduğunu, Fransada Dijon Hakuk Fakültesi Profesörlerinden Louis Baudin 1928 yılında Pariste neşrettiği (L'Empire socialiste des Inka) adlı eserinin 115 nci sahifasında ızah etmektedir.

Tupak Yupanki Bu da Peru inkalarından birinin adıdır.

Tupak Amaru " " "

Huaskar " " "

Huaskar sözü İspanyada Pirene dağlarının eteklerinde yaşayan Bask'ların dilinde yiğit, cesur anlamındadır. Askara sözünün de arapçaya (asker) şeklinde olarak intikal etmiş olması pek muhtemeldir.

Urko Bir inkanın adıdır. Urko sözü Kışua dilinde (er, erkek) manasınadır. Bu suretle Urko ile erkek sözleri arasındaki benzerlik göze çarpmaktadır.

Atahualpa * Perudaki Kışua dilinde (Alpa) sözünün (Yer saha, erazi) anlamında olduğunu ve alp sözünün de Alman lehçelerinde dağ, yüksek erazi de kain çayırılık olduğu yukarıda adı geçen Adolphe Kasner'in eserinin 105 inci sahifesinde ızah edilmektedir. Peru'nun son inkası olan Atahualpa namındaki imparator Peru'yu zapteden İspanyol kumandanı Pizarro'nun emriyle 1533 yılında boğdurulmuştur.

PIRU — SON —

ETE Öte, öteye.

GİTENOBO Gitmek, yürümek.

8
Cenubî Amerikanın bir çok havalisindeki
yerlilerin konuştukları (TUPİ) ve tabiri
diğerle (GUARANİ) namındaki dilde buldu-
ğum Türkçe sözler:

Cenubî Amerika'da Rio de la Plata nehri kıyılarında, Paraguay kıtasında ve Brezilyanın garbinden (AND) sıra dağlarına kadar uzanan çok geniş sahada (TUPİ, GUAYANA, NUARAS, NALİKUEGA, GUASARAPO) ve daha diğer müteaddit yerli kabilelerin konuştukları (TUPİ) ve tabiri diğerle (GUARANİ) dilinin lûgat ve grameri hakkında (El Padre Antonio Ruiz) adındaki İspanyol rahibi tarafından ilk defa 1639 yılında Madridde bastırılmış olan (Vocabulario y tesoro de la lengua GUARANİ o mas bien TUPİ) namındaki eserin 1877 senesinde Pariste Maisonneuve et Cie Kütüphanesi vasıtasıyla ikinci defa bastırılan nüshasını tetkik ederek bu dilde bulduğum Türkçe sözleri aşağıda sırasıyle gösteriyorum:

<u>TUPİ dilinde</u>	<u>Türkçe karşılığı:</u>
ASI.....	Acı, ağrı, vecâ. Meselâ (PIA ASI) (mide ağrısı) demektir. <i>Yakut dilinde</i> (ASİg) ACI, EKŞİ, ELEMI, Keder demektir.
AKUE.....	Uyku.
AYIKİ.....	Ayıklamak.
AYSSU.....	Isırmak.
AYE.....	Hay hay, evet.
E İRİU.....	ARI.
ETE.....	Öte, öteye.
GİTENOBO.....	Gitmek, yürümek.

TUPI dilinde

Türkçede karşılığı

IEPE.....	Hep, hepsi.
İ AKANG.....	Akan su. İ = Su Akang= Akan
KARUMBE.....	Kaplumbağa.
KİÇİRİ.....	Küçük.
KURU.....	Kir, pislik.
MOİKO.....	İki. 2 adedi
O.....	(o) Zamiri gaibi. (Fiillerde kullanılıyor. Meselâ (Oİ) (o dur) demektir.
OSE.....	Üzere, üzerine.
SOROK.....	Kırık. Kırılmış.
TAKİKERİ.....	Geri, arka.
TİAY.....	Terlemek.
TİTİ.....	Titremek.
ÖNENDE.....	Ön, önünde.
URUGUASU.....	Horos
UZU.....	Uzun.
YAPO.....	Yapmak.
İTA.....	Taş.
YİOSE.....	Yüce, yüksek.

Encyclopédie Hispano-Américaine'in 10 uncu cildinin 861 inci sayfasında GUARANI = TUPİ kabilesi hakkındaki izahat sırasında TUPİ diline ait bir kaç söz nümune olarak gösterilmekte ve bu meyanda (İ = être, olmak) masdarının indicatif présent'ı şu şekilde tasrif edildiği görülmektedir:

İ = İmek, olmak.

Aİ..... Ben im.

EREİ..... Sen sin.

Oİ.....	O dur.
OROI.....	Biziz.
PEİ.....	SİS siniz.
Oİ.....	Onlar dır.

Bu suretle vaktiyle dilimizde mevcut iken sonraları istimalden sakit olan ve (İken, imiş, ise) gibi sözlerimizin menşei olan (İmek=Olmak) masdarı ile TUPİ dilinde aynı manada olan (İ) kelimesi arasındaki benzerlik dilimizin en eski bir sözünü meydana çıkarması itibariyle dikkate şayandır.

Bir de TUPİ dilinde fiillerin tasrifinde kullanılan (o) gaib zamirinden başka bir de (HAE) gaib zamiri vardır ki bu da Arapçadaki (HUVE) zamirinde ve keza TUPİ dilinde (SEN) zahirinin karşılığı olan (NDE) zamiri de Arapçadaki (ENTE) ye çok benzemektedir.

TUPİ dilinde şayanı istigrab olarak bervechi ati bir hususiyete tesadüf ettim. Bu dilde kadınlar, kayın peder, kayın ana ve kayın bira-derlerine erkeklerin bunlara ait kullandıkları sıfatlardan büsbütün ayrı sıfatlar kullanmakta ve hayret, nida, ve sair ruhî hisleri ifade için kadınlar erkeklerden ayrı edatlar kullanmaktadırlar ki şimdiye kadar tetkik ettiğim Amerika yerli dilleri içinde bu hususiyete ancak TUPİ dilinde tesadüf ettim.

Arjan'tinin Şimalindeki Yerlilerin Konuş-
tukları (LÜLE) dilinde bulduğum Türkçe

S Ö Z L E R :

Arjantin kıtasının şimali garbisinde dağlık araziden müteşek-
kıl(TUKUMAN) vilâyetinde yaşayan (Lüle, İsistine, Tokistine, Oristine,
TOKONOTE) namlarındaki pek eski yerli 5 kabilenin müştereken konuş-
tukları (LÜLE) dilinin gramer ve lûgatı hakkında Jezüit rahiplerinden
(El Padre Antonio Machoni de Cerdona) tarafından 1710 yılında TUKUMAN
şehrinde neşredilerek ikinci defa Madritte basılan (Arte y vocabulario
de la lengua de Lule) namındaki eserde hayrete şayan olarak (LALA)
sözümüzün telâffuz ve mana bakımından aynen ~~mevcut ve~~ (ULUS) ~~mevcut~~
Sözümüzün MEVCUT BULUNDUĞUNU GÖRÜLÜP ZAMAN VE BU SÖZLERDEN BAŞKA ZAMAN VE
mananın de manası farklı olarak, mekân farkları dolayısıyla az çok de-
ğişmiş olmalarına rağmen Türkçe mensesden oldukları sarahaten görül-
mekte olan 50 den fazla Türkçe sözlere tesadüf ettim. Bu sözleri
aşağıda sırasıyla gösteriyorum.

LÜLE dilinde:

Türkçede karşılığı:

AKSISAS.....	Aksırmak
AKIS.....	Açmak. (Çiçek açmaktaki açmak anlamına- dır).
ALIT.....	Ay, kamer.
ALEE.....	Alevlendirnek, tutuşturmak.
ASİKİP.....	Açık, delik.
ENU.....	İn, ikametgâh.
EPSP.....	İP, urgan.
ESİP.....	Lüle dilinde güzel demek olan (ESİP) sözü ile Macarcada güzel manasına gelen (SEVD) ve Faracada aynı manada olan(zib)

LÜLE dilinde

Türkçede karşılığı

	ve ziba sözleri arasındaki benzerliği istitraden arzeylerim.
İS.....	Sidik, idrar demektir. Bu suretle (sidik) sözümüzün aslen (İsidik) olması muhtemeldir.
İZ.....	İz, ayak izi, parmak izi gibi.
İNİ.....	Gün,
KAS.....	Geçmek, mürur etmek.
KUA.....	Kabak. (Maya dilinde (ka) kabak demektir).
KİP.....	Pek, ziyade, çok anlamınadır. (Özbekçede de (kıp) sözü vardır ve aynı manadadır.) (Kıp) sözü İspanyolca eserde (Kep) şeklinde yazılmıştır. Bunun da sebebi İspanyol dilinde bizim (ı) saitinin bulunmamasından gelir. Bu suretle (kıp) sözü çok, pek anlamında olduğuna göre bizim (kıp kızıl) ve (kıp kırmızı) sözlerimizin de manası (pek kızıl) (pek kırmızı) olduğu anlaşılıyor.
KEYS.....	Kış. Keys'in Lüle dilindeki manası soğuk hükümferma olmak, üşümek olmasına göre kış sözümüze mana ve telâffuz bakımından münasebet ve müşâbeheti göze garpıyor.
KİNE.....	Kim, kime?
KUSP.....	Kulp.
KÜSP.....	Küpe.
LALA.....	Lala. Lüle dilinde hem çocuk mürebbisi ve hem de vahşi hayvanatı islâh ve terbiye eden manasına olarak aynen mevcut bulunan (LALA) sözüne tesadüf ettiğim vakit pek ziyade hayretler içinde kaldım. Dil Kurumumuzda Orta Asyadaki Türk lehçelerine ait lûgatlerde LALA sözünün hangi Türk soyları arasında mürebbi manasına kullanıldığı anlaşılacak olursa LÜLE kavminin de menşei anlaşılmış olacak ve bu tek bir sözden istidlâlen Orta Asyadan tâ cenubî Amerikaya kadar vaktiyle vukubulan muhaceretin tespiti için imkan hasıl olacaktır. bu hususta incelemeler yapılmasını Dil Kurumundan önemle dilerim.
LE.....	De. Edatı zarf. Meselâ: UYA-EV, (Uyale) (evde) demektir.
LOP.....	(Et) demektir. (LOP ET) diye kullandığımız bir tabirdeki (LOP) sözünün (ET) anlamında olması pek muhtemeldir.

LÜLE dilinde

Türkçe Karşılığı

LOHOS.....	Lohusa. Lüle dilinde (LOHOS) yardım dilemek, yardıma muhtaç olmak demektir. Bu suretle çocuk doğurduktan sonra ilk zamanlarda yardıma muhtaç bulunan bir kadına verdiğimiz (LOHUSA) sıfatının (LOHOS) sözü ile mana ve telâffuz bakımından büyük bir münasebet ve müşabeheti göze çarpıyor.
MA.....	MI ?. Edatı istifham. Meselâ : <u>LALA MA</u> ? Lala mı ? demektir.
NAKSAKS.....	Aksamak.
NEYYUS.....	Ney çalmak, ney üflemek demektir. Neyyus'da aynen görülen(ney)sözümüz gibi Peru'daki KİŞUA dilinde de NEY'e verilen KENA isminin sonunda bulunan (NA) sözü de bazan (NAY) tarzında telaffuz ettiğimiz sözden başka bir şey olmasa gerektir.
NENEYYUPE.....	NEY dediğimiz malûm müzik aleti. NENEYYUPE kelimesinde de (NEY) sözümüz tamamen göze çarpıyor.
NİNİKİYE.....	Müzik bilen demektir. NİNİKİYE'nin başında bulunan (NİNİ) sözünün aynen Türkçedeki (NİNİ) yani küçük çocukları müzik esvatiyle uyutmak anlamında olmasına göre (Ninni)sözümüz (Müzik) sözünün mukabili olabilir.
NİNİKİYEYPE.....	Alelumum müzik aletlerine Lüle dilinde verilen isimdir. Bu sözün başında da NİNİ sözünün bulunması bizim ninni sözümüzün vaktiyle müzik gaham ^{gaham} ında kullanılmış olması hakkındaki zan ve zehabımı takviye etmektedir.
ÖTİLEM.....	Ötey gün tabirindeki ÖTEY'in karşılığıdır. Asıl manası evvel, evvelki demektir.
PELE.....	Adam, kişi demektir. (Pehlivan) sözümüzün ilk silabı olan PEHLİ'nin aslen PELE olması ve bu suretle PEHLİVAN'ın adam yenen anlamında kullanılmış olması pek muhtemeldir. Esasen pehlivanların yekdiğerine (PELEVAN) demekte olmaları da bu fikrimi teyit etmektedir.
SÜPİ.....	Süpürmek, fırçalamak.
SUSUPE.....	Süpürge, fırça.
SOP.....	Sap. Armut, elma ve sair meyva ve yaprakların sapı demektir. (SOY SOP) tabirindeki (SOP) söz ile de alâkadar olduğu görülüyor. (Sap sarı) sözümüzde görülen (Sap'ın) Lüle dilinde (sarı) anlamında olan (Soop) sözü ile münasebettar olması çok muhtemeldir.

Lüle dilinde

Türkçe Karşılığı

TAA.....	Yumurta.
Tiy.....	TİMUR. Demir'in vaktiyle TİMUR şeklinde telâffuz edildiği göz önüne getirilince TİMUR'un ilk silâbını teşkil eden, (Ti) nin Lüle dilinde demir manasına kullanılması dikkate şayandır.
TİTİ.....	Farsçadaki TUTYA sözüne çok benziyor. TİTİ Lüle dilinde KALAY demektir. Bu dilde ALTIN sözümüzün karşılığı (SARI KALAY) demek olan (TİTİ SOOP) sözüdür. sarı kalay
SUYOMS.....	Sokmak. Bir şeyi bir şeyin içine sokmak demektir.
SUMUHUS.....	Islanmak. Sumuhus'un başındaki (SU) dikkate değer.
UKS.....	İçmek. Maya dilinde de (UK) içmek ve (UKEN) çok içen demektir.
ULUS.....	(ULUS) sözümüz telâffuz bakımından Lüle dilinde aynen mevcut ise de bu dilde ULUS, fare demektir. Orta Asyadaki Türk lehçelerinden her hangisinde (ULUS) sözünün fare anlamında kullanıldığı anlaşılacak olursa Lüle kabilesinin menşeiini tespit mümkün olabilir. Bu hususta tetkikat icrasını Dil Kurumumuzdan pek rica ederim.
UYA.....	Ev.
UYSOS.....	Uyumak.
UYEKSI.....	Çabuk uyumak.
YEÜN.....	Un, şeref, itibar.
YAMS.....	Yemek, taam. ^{yemiş} sözümüze de çok benziyor.
YAA.....	Yardım etmek.
YAUY.....	Yürümek. Bu suretle YAYAN GİTMEK tabirimizde görüldüğü üzere (YÜRÜYEREK) anlamında olduğu anlaşılan (YAYAN) sözünün aslen (YAUYAN) gibi bir şey olması muhtemeldir.
YUIŞ.....	İşitmek.
YUIS.....	Uymak, tebaiyet etmek. Bu itibarla (UYSAL) sözümüzdeki (UIS) silâbı göze çarpıyor.
YOKUS.....	YÜZ, çehre. (kara yağız) tabirindeki YAGIZ sözünün aslı Lüle dilinde görülen (YOKUS) olması ve bunun da mururu zamanla (YÜZ) şeklini almış olması pek muhtemeldir.

Lüle dilinde hayretle tesadüf ettiğim Arapça bir kaç sözü de aşağıda istitraden arzedeceğim:

LÜLE dilinde	Arapçada karşılığı:
UMUE.....	Um, ana.
ZAM.....	Zamk.
EYUP.....	Eyup. İsmi haş. Lüle dilinde (EYU) maraz, illet ve (EYÜP) hasta, marız, alil demektir. Arap tarihlerinde, müthiş illetlere duçar olarak fevkelbeşer sabır ve tahammül gösteren ve bu suretle Araplardan dilimize de intikal eden (SABRI EYUP) tabirinin racı olduğu (EYYÜB) namındaki şahsın taşıdığı adın, hasta anlamında olarak aynen LÜLE dilinde bulunması hayrete şayandır.

Bir de Slav dillerinde (BURUN) manasına gelen (NÖS) sözü LÜLE dilinde (NUS) şeklinde ve BURUN anlamında olarak mevcut bulunmaktadır.

Lüle dilinin Grameri hakkında ^{ki} malûmatı bervechi atı KISACA
A r z e d i e d i y o r u m .

Lüle dili tıpkı Türkçe gibi iltisakîdir. Sözler müzekker ve müennes olarak iki cinse ayrılmamışlardır. Bu suretle bu dilde harfı tarif de yoktur. Cümle teşkilâtı Türkçeye çok benziyor.

Dilimizde olduğu gibi Lüle dilinde de cemi, tasgir, istifham edatları kelimenin sonuna konulmaktadır.

Lüle dilinde cemi edatı (LP) dir. Meselâ: UMUE-Ana, UMUELP=analar demektir. (Ceğiz, çağız) tasgir edatlarımızın karşılığı (SESEZ'dir). Meselâ: Pele-adam, Pelesesez- adamcağız demektir.

(İLE) edatımızın karşılığı (YA) dır. Meselâ : Pele- adam (Pele ya) (adam ile) demektir.

(MI) edatı istifhamının karşılığı MA'dır. Bu suretle: PELE MA ? Adam mı ? Anlamınadır.

(DE) edatı zarfı mukabilinde (LE) kullanılmaktadır. Mesela: UYA-Ev, UYA le - Ev de, demektir.

Lüle dilinde ekseriyetle mevsuflar sıfatlardan önce zikredilmektedir. Meselâ: (TO)- Su, (ALUP)- sıcak sözlerinden müteşekkıl (TO ALUP) terki binde görüldüğü veçhile: Sıcak su denilecek yerde (SU Sıcak) denilmektedir. Fakat Türkçede olduğu gibi önce sıfat ve müteakiben mevsuf getirildiğini gösteren misallere de tesadüf ettim. Meselâ (ılık su) demek için: LULUP TO denilmektedir. Ve buna benzer daha bir çok misaller gösterilebilir.

Lüle dilinde mastarlar ekseriyetle (S) veya (Y) harfleriyle nihayet bulmaktadır. Misal: Takams veyahut Takamy- haber vermek demektir.

Tikeviks " Tikeviksy - Çoğaltmak.

Yaus " Yauy - Yürümek.

İşbu izahattan anlaşıldığı üzere Orta Asyaya binlerce kilometre uzaklıkta olan Arjantin kıtasında konuşulan LÜLE dilinin Türkçeye benzemesi ve bilhassa (LALA), (ULUS), (SOP), (KEYS) = kış, ^{(iz) = iz} gibi sözlerimizin aynen mevcut olmasına binaen pek mühim ip uçları olan bu sözlerin Türk lehçelerinden hangisine ait olduklarını ^{EDİLECEK OLUŞA} tetkik ~~daha~~ (mühim tarihî hakikatlerin keşfine ^{YARDIM EDEBİLİR.} ~~hâdim olması~~ pek muhtemeldir.

Dünyada Konuşulan muhtelif dillerde (ATA) sözmüzün KARŞILIKLARI:

~~günlük konuşma dilinde~~
~~günlük konuşma dilinde~~

Türkçe.....	ATA.	
SÜMERCE.....	AD ve ADDA.	
MACARCA.....	ATIA.	
BASKCA.....	AITA.	
RUSÇA.....	ATATZ	
YUGOSLAVCA.....	OTATZ.	
LAPONCA.....	ATTE	
FINLANDIYACE.....	ATTAI	
Groenlanda ve Şimalî Amerika yerlilerinin dillerinde	ATA.	
İsviçre Kantonlarının bazılarında çocuklar babalarına	ATTİ	demektedirler
Meksikada Aztek dilinde	TATA	Bu söz ATA demek olmayıp DEDE manası- nadır.
" Othomi "	NAHTA	
" Tarasko "	TATA	
" Huabe "	TAT	
" Mişteşek "	TAA	
" Zoke "	HATE	
" Kuşon "	TAA	
" Zapotek "	TOETA	
Peru ve Bolivya'da konuşulan Kışuadili	TATA	
" " " Aymara "	TATA	
BREZİLYA'DA " " " Huaranya "	TATA	
Alaskanın garbindeki (Aleutien) takım ada- larında konuşulan	Aleutiyen "	ADA
Şimalî Amerikada	Hopas "	HOOTA
" " " Biloxi "	TET.	
" " " " "	TET	

Nº 11

(YANQUEE = YANKİ)sözü de Türkçedir. Birleşik Şimalî Amerika devletleri ahalisine Avrupalılarca verilen(Yanquee=Yanki)adı Orta Asyadaki Türk lehçelerinde(Yeni)anlamında olarak kullanılan (Yankı)sözünden başka bir şey değildir.

İngiliz Ansiklopedisi (YANQUEE= Yanki) sözünün menşe ve manası meçhul olduğunu söyledikten sonra umumiyetle kabul olunan bir izaha göre üç asır önce İngiltereden Amerikaya hicret etmiş olan İngilizlerin bugünkü (MAINE, NEW-HAMPSHIRE, VERMONT, MASSACHUSETTS, CONNECTICUT, RHODE-ISLAND) eyaletlerini ihtiva eden ve o zamanlarda (NEW ENGLAND) yani(yeni İngiltere) ^{DENİLEN} ~~adını~~ araziye girdikleri vakit bu arazideki yerliler gûya (ENGLISH= İngiliz) sözünün bozuk bir surette (YENQUEE=Yenki) yahut (Yengée=Yengi) tarzında talaffuz ederek bu adamlara (YANQUEE) demiş olduklarını anlatmaktadır. İngiliz Ansiklopedisinde bu izahatı veren kimse Türk lehçelerinde bizim(yeni)sözümüzün karşılığı olarak kullanılan (Yankı, yangı, yenki ve yengi)sözlerinin mevcut olduklarını bilmediği için bu kelimeleri (ENGLISH) kelimesinin yanlış telaffus edilmiş birer karşılığı olduğunu zannetmiştir. Yukarıda adları geçen ve NEW ENGLAND namındaki arazide yaşayan yerlilerin dillerinde epeyce Türkçe sözler arasında(Yankı, dağ, su, kan)vesaire gibi sözlerimiz bulunmakta ve bundan dolayı bu yerliler ilk defa olarak kendi aralarında beyaz tenli, ^{MAVİ GÖZLÜ VE SARI SAĞLI} ~~ve kanallı~~ İngiliz muhacirlerini ~~ihbar~~ gördükleri vakit bunlara(yeni adamlar) anlamında olarak(Yankı) ^{veya (YENGI)} adını vermiş olduklarında şüphe yoktur. Bu suretle şimdiye kadar Avrupa ve Amerikalılarca aslı meçhul kalmış olan (Yankı)sözünün de Türkçe bir söz olması ve bundan başka NEW-YORK şehrinin şimalindeki sıra dağlarının taşıdıkları (ADIRON DAG) ve (GROENLAND) kıtasında bir dağın taşıdığı (ALUNA DAG) sözünün sonundaki(DAG)kelimesinin bulunması da Türk dilinin nerelere kadar yayılmış olduğunu göstermeleri itibariyle hayrete şayandır.

İspanyanın Şimalinde kâin Pirene dağlarında
kunuşulan (Bask) dilinde bulduğum Türkçe **sözler** ve
bu dilde Türkçeye benzeyen önemli hususiyetler

12

(Basque) - Basklar İspanyanın şimal kıyılarına doğru uzanan Pirene dağlarının eteklerinde binlerce seneden beri yaşamakta olan bir millettir. Garbî Avrupa'ya ilk göç ettikleri tarihlerde yazılı olan bu millet dilini ırkını korumak için pek eski zamanlardan itibaren Seltlere, Gothlara, Vizigotlara, müteakiben Roma İmparatorluğuna, Gaulois'lara ve nihayet Fransızlara ve İspanyollara karşı mücadelelerde bulunmuş olmakla maruf değerli ve yiğit bir millettir. Baskların bugünkü nüfusu yarım milyondan ibarettir ve hepsi katolik mezhebine mensupturlar. Oturdıkları havalinin yüz ölçümü 12.000 kilometre kareden ibaret olup bervechi ati 4 vilâyete ayrılmıştır:

GİPUZKOA vilayeti - Merkezi San Sebastien şehridir.

BİSKAYA " - " Bilbao "

ALAVA " - " Bitoria "

NAPARROA

NAVARRA " - " Pamplona-Papelune "

Pirene dağlarının Fransaya bakan eteklerinde bir miktar Basklı yaşamakta ise de bu milletin en mühim kısmı İspanya tarafında oturmaktadır.

Basklar kendilerine (EUKALDUN), memleketlerine (EUKALERRIA) yani Euzkallerin yeri ve dillerine de (EUKERA) adını vermektedirler.

Esasen dağlık ahalisi olan Baskların büyük kısmı memleketlerinde ziraatla meşgul olmakta ve bir miktarı da Cenubi Amerika'da bilhassa Şili, Arjantin kıtalarında ve Meksiko şehriyle Kalifornia ve sair yerlerde doktorluk, eczacılık, tacirlik vesair sanatlarla meşyetlerini temin etmektedirler. Meksiko'da epeyce miktarda olan Baskların muntazam bir kulüpleri olmasından istifade kütüphanelerinde dil ve tarihlerine ait bir takım kitap ve mecmuaları tetkik ettim. Baskça'dan İspanyolcaya çevrilmiş istikaklı bir lûgat kitabını da Meksiko millî kütüphanesinde bulup gözden geçirdim. Bu lûgat kitabında yüze yakın Türkçe sözler buldum. Bunları aşağıda sırasıyla göstereceğim. Yarısı İspanyol veya Fransızca ve yarısı Baskça olarak memleketlerinde ayda bir çıkan tarihî, edebî bir takım mecmualarda Bask muharrirlerinin kendi milletlerinin menş ve sairleri hakkında yazmakta oldukları makaleleri okudum. Bu makaleleri yazanlar Baskların ecdatlarının (İBER) ler olduğunu söylemekte fakat Baskların dünyanın hangi tarafından ve hangi tarihte ve hangi yolu takiben Pirene dağlarına göçettiklerinin bugüne kadar ne kendilerince ve ne de Baskların dil ve tarihleriyle uğraşmış Alman, Fransız, İngiliz bilginlerince keşfedilmemiş olduğunu beyan etmektedirler.

New-york'ta 1932 yılında basılmış olan (Lands and Peoples) namındaki 7 ciltlik resimli eserde dahi Basklar hakkında verilen malûmattan da bu milletin menş ve diline ait mevsuk bir malûmat mevcut olmadığı anlaşılmaktadır. İşbu eserin I nci cildinin 324 üncü sayfasında Basklara dair olan fıkrayı tercümesiyle birlikte aynen dercediyorum:

(The Basques, inhabiting the corner of Spain by the Bay of Biscay, are a race whose origin may never be known, some authorities

link them with ancient Iberians, other consider them unique. Hardy and independent they have their own language, which they say was spoken in the garden of Eden, and their own customs, literature and songs).

Tercümesi:

(Biskaya körfezi civarında İspanya'nın bir köşesinde oturan Basklar, menşeleri şimdiye kadar meçhul kalmış bir millettir. Bazı âlimler bunları eski İberlere bağlamakta ve bazıları da bunların başlı başına bir millet olduğunu söylemektedirler. Cesur ve kimseye bağlı olmıyan Baskların kendilerine mahsus dilleri vardır. Basklar bu dilin (Gan Eden - Cennatı Adn) de konuşulmuş olan dil olduğunu söylüyorlar. Bu milletin kendi örfü âdetleri edebiyatları ve şarkıları vardır.

Bu ibareden anlaşıldığı üzere Bask dili ve Baskların menşei hakkında devam edegelmekte olan bu meçhuliyet karşısında naçiz bir Türk dilcisi sıfatıyla 4 aydan beri yaptığım araştırmalar neticesinde bulduğum 100 kadar Türkçe sözlerden başka dilimize benzeyen diğer bir takım mühim hususiyetlere dayanarak Baskların gerek dillerinin aslını ve gerek Pirene dağlarına nereden ve hangi yolu takiben gelmiş olduklarını anlamaya muvaffak olduğumu zan ve tahmin ediyorum. Şöyle ki:

1) Şimdiye kadar gelmiş, geçmiş milletlerden yalnız Asuri ve Geldanî milletlerinin taşımış oldukları adların sonlarında bulunan (Taza⁸, Azer, Zabal, Abal) gibi eklerle biten bir takım Bask adlarının bulunmasından istidlalen Baskların ecdatları olan İber Türklerinin eski zamanlarda Dicle nehrinin orta havzasında yâni (Baltazar, Salmanazar, Nabuktunazar, Asurbanibal) (Asıl adı Asurbana-bal'dır) namlarındaki Asurî krallarının icrayı hükûmet ettikleri Asurî kitasında yaşadıkları olduklarına zahip oluyorum. Basklardan bir

larının adlarının sonlarında bulunan (Zar, Zabal,) sözleri bulunmaktadır.

GORTAZAR

ORTAZAR

ORUZAR

SALAZAR

URİZAR

ARANZABAL

İDİAZABAL

LARRAZABAL

OLAZABAL

PAGADIZABAL

İBARZABAL

OYARZABAL

Bu adların Bask'çada halâ mevcut ve müstamel olması ve bu çeşit eklerle biten adların yalnız Asurî ve Geldani dillerinde bulunması İberlerin vaktiyle Asuri ve Kalde arazisinde oturduklarını ve şimdi arzedeceğim izahat ta Kafkasyanın cenubunda yâni Çoruh nehri ile ARARAT dağları arasındaki yerlerde de yaşamış olduklarını göstermektedir.

2) Karadeniz kıyılarında sıralanmış olan (Hopa, Unya, Ordu) namlarındaki kasabalarımızla (Egin, Elbistan) gibi içerek kasabalarımızın adları Bask'çada berveçhi ati mana ifade etmektedirler:

BASK DİLİNDE MANALARI :

HOPA..... Hayvan kuyruğu demektir.

UNYA..... Onya,(on) Bask'çada güzel ve (Onya) güzellik, letafet demektir. Türkçede bir şeyi düzeltmek, iyileştirmek manasına gelen (ONARMAK) mastarının başındaki (On) sözünün Bask'çadaki (On) ile münasebetli olması muhtemeldir.

ORDU..... Baskçada (ORTU)bağ, bahçe demektir).

EGİN..... Yapmak manasınadır.

ALBİSTA..... Haber, havadis demektir. Elbistan adındaki kasabanın manası belki budur.

RİZE..... BASKÇADA (ERİZE) şeklinde okunan bir kasabanın adıdır.

İşbu kasabalarımız adlarının Baskça'da mevcut olmalarından ve birer mana ifade etmekte olduklarından istidlâlen Baskların ecdatlarının bir zamanlar bu yerlerde oturmuş ve bu adların onlar tarafından takılmış olduğunu ve ecdatlarının pek mahir gemici olduklarına dair Bask mecmualarında tesadüf ettiğim malûmata dayanarak Baskların en az 2-3 bin sene önce Karadeniz kıyılarındaki Hopa, Unya, Ordu, Rize ve sair limanlardan gemilerle hareket edip İspanyanın şark kıyılarına yanaştıklarını ve oradan da Pirene dağlarına ulaştıklarını zan ve tahmin etmekteyim.

3) Bask dilinde hayrete değer bir husus da şudur:

Bu dilde 10 kadar Farsça sözler buldum. İran kıtasına pek uzak olan Pirene dağlarında bu Farsça sözlerin bulunması her halde tesadüf neticesi olmayıp Baskların ecdadı olan İberlerin, Fransızca Lerouss lugatinin izah ettiği veçhile, Kafkasyanın cenubunda yâni İran kıtasına komşu havalide yaşamış oldukları için bu sözlerin Baskçada bu suretle girmiş olmaları muhtemeldir.

Baskçada bulduğum Farsça sözler:

<u>Baskça</u>	<u>Farsçada karşılığı:</u>
ZİNDÖ.....	Zinde: sağlam, sıhhatı yerinde.
BARUN.....	Birûn: Dışarıda, harîşte
BAİ.....	Beli: Beli , Evet.
ENTZUMEN.....	Encümen: (Entuzmen) sözü Baskçada ıslahat hasası demektir. Encümen sözünü bu dinliyen ve tetkik eden bir heyet manasına kullandığımız göre hem telâffuz ve hem de mana itibarıyla aradaki münasebet aşıkârdır. Farsça zannettiğimiz bu sözün İberceden Farsçaya geçmiş olması pek muhtemeldir.

PHARADUSİA..... Fardusya= Firdevs, cennet.

PEZ..... Pes: Aşağı. (Pes paye) misalinde olduğu gibi.

- SUZ..... Suz, Suzan. Yakıcı, ateş manasınadır.
- KERO..... Kâri. Acemkâri, Avrupakâri sözlerindeki (kâri) ekinin ödevini yapmaktadır.
- DARRA, TARRA... Miftahdar, hazinedar sözlerinin sonlarındaki (Dâr) ekinin Baskçada karşılığıdır. Macar dilinde de Dar ve Tar aynı manada olarak mevcut ve müstameldir. Ruhtar=Elbiseleri muhafaza eden adam demektir. (Ruha) Macarcada Elbise anlamındadır.

Elhasıl bu sözler gerek İberceden Farsçaya ve gerek Farsçadan İberceye geçmiş olsun her halde Farslarla İberlerin bir zamanlar bir birine komşu olarak yaşamış olduklarını göstermektedir.

4) Baskçada hâyrete değer bir hususiyet te şudur:

Türkçede olduğu gibi Baskçada da (R) harfiyle başlayan tek bir söz yoktur. Basklar Fransızca, İspanyolca, İtalyancadan aldıkları (R) harfiyle başlayan Religion, Roma gibi kelimelerin başlarına bir (E) ilâve ederek telâffuz etmektedirler.

- ROMA..... Eroma
- RİGA..... Eriga
- RİZE..... Erize
- REPUBLICA.... ERREPUBLİCA
- REGİSTRO..... ERREGİSTRO
- RELİGİON..... ERRELİGİONEA
- RESİNA..... ERRESİNA

Tarzında okuyup yazmaktadırlar. Böyle (R) harfiyle başlayan sözlerin başlarına (E) harfinin ilâvesiyle telaffuz edilmekte olduklarını gösterecek pek çok misaller var ise de bir fayda ve lüzum olmadığı için bunların zikrinden sarfı nazar ediyorum. İşte bu hal aynen Türk dilinde de vardır. Meselâ (Ramaza, Recep, Raf, Remzi, Redif) gibi (R) harfiyle başlayan Arapça sözleri, Erzurum, Erzincan, Kemah, Egin, Divrik ve Urfa gibi doğu vilâyetlerimizde bulunan şehir ve kasaba ve köylerimiz ahalisi tıpkı Baskların tarzında bu sözlerin başına (r) veya (i) saitini koyarak (IRAMAZAN, İRECEP, İRAF, İREMZİ,

İREDİF) suretinde telâffuz ettikleri malumdur. (R) harfiyle başlayan sözlerin böylece telâffuz edilmesi yalnız şark vilâyetlerimiz Türklerinde ve bir de Basklarda görülmekte ve ne İstanbul, Edirne, ve ne de diğer vilâyetlerimiz ahalisinde bu hususiyete tesadûf edilmemesine göre şark vilâyetlerimiz ahalisiyle Baskların İber Türklerinin torunları olduklarına kuvvetle ihtimal verilebilir. Bu zannımı takviye eden diğer bir delil de şudur:

Meksiko şehrinde bulunan Basklardan bir çoğunu bünye teşek-külâtı kafataslarının şekli, boyları, simalarının rengi, kaş, göz, burun itibariyle inceliyerek bu insanların doğu vilâyetlerimiz ahalisinden farklı olmadıklarını gördüm. Bu benzeyişler de Baskların ecdatlarının Pirene dağlarına göçetmezden evvel şark vilâyetlerimizde yaşamış oldukları hakkındaki zannımı büsbütün kuvvetlendirdi.

Ne de olsa Bask dili ile uğraşmış olan Avrupa dilcileri Türkçenin bir çok hususiyetlerine malik olan bu dilin gavamız ve esrarını bir Türk kadar görüp sezebilecekleri için biraz yukarıda aynen dercettiğim İngilizce fıkradan anlaşıldığı veçhile bu dilin menşe ve sairesini bugüne kadar izah edememişlerdir. Bir kaç aylık araştırmalarımınla esaslı neticeler elde ettiğimi zan ve bunların ileride bu mesele ile daha derin bir surette ıstıgal edeceklerine az çok faydası olacağını ümit etmekteyim.

5) Bask dilinde hayrete değer diğer bir cihet te şudur:

Tıpkı Türkçede olduğu gibi Bask adlarından bir takımının sonlarında Baskçada kuvvet ve kudret göstermek kabiliyetinde olan manasına gelen (AGA) sözünün bulunması Baskların İber Türklerinin torunları olduklarına ayrıca bir delil teşkil etmekte ve bu itibarla dikkate şayan bulunmaktadır.

Sonları (AGA) sözü ile biten Bask adlarından bir kaç örnek:

AZKOĞA

ZULOAGA

SOLOAGA

GURRUCHAGA, -- okunuşu (Gurruçaga) tarzındadır.

EZTUİNAGA Bask kasabalarından birinin adıdır.

GATSAGA " " " "

Kulağamıza yabancı gelmiyen ve bünye, tesavvut bakımından Türkçeye benzeyen Baskça eşhas adlarından bir kaç örnek:

İBARRA

İBARZABAL

BOLİBAR

(YANI (İBER))

Bu adların baş tarafında veya sonunda görülen (İBAR) sözü dikkate değer.

ALDAS	Şahıs adıdır
ALDALUR.....	" "
GARAY.....	" "
İRURA.....	" "
ASKARGOTA.....	" "
ARAMBURU.....	" "
ATAUN.....	" "
OLAHAN.....	" "
AYANGİZ.....	" "
İRİGUREN.....	" "
ARANGUREN.....	" "
ABOKAK.....	" "
İROLA.....	" "

İşbu eşhas adlarından başka bir de Bask kasaba ve şehirlerinden bazılarının adlarını örnek olarak göstermeyi faydalı buldum:

ADUNA..... Bir kasabanın adıdır,

AGOZ..... " " "

ALDUDE..... " " "

AL^ZBAR..... " " "

AM^ASA..... " " "

ARAS..... " " "

ERİZE..... Karadeniz kıyılarında bir kasabamızın adı olan (Rize) Bask usulünde başına bir (E) ilâvesiyle (Erize) şeklinde yazılıp okunmaktadır. (ERİZE) Bask arazisinde bir kasabanın adıdır.

ARANGUREN..... Bir kasabanın adıdır.

ARKAIA..... " " "

EGİNOI..... " " "(Egin) namındaki kasabamızın ^(ADININ) Bask memleketinde (Eginol) şeklinde bir eşine tesadüf ediliyor.

İBARA..... " " "

Bask dilini gramer bakımından tetkik ^{ettim.} Bu dil Türkçe gibi iltisakî ve cümle teşkilâtı Türkçenin hemen aynıdır. Türkçede olduğu ^{gibi} Baskçada da sözler müzekker ve müennes olarak iki cinse ayrılmışlardır. Bu suretle harfî tarifleri yoktur. Dilimizde bir çok Arapça ve Farsça sözler bulunduğu gibi Baskçada da mühim miktarda Fransızca, İspanyolca, sözler vardır. Bu dil hakkında bir fikir hasil olması için (Gure Herria) namındaki aylık Bask mecmuasının Mart-Nisan 935 tarihli nüshasının 119 uncu sayfasından aldığım fıkrayı aynen dercediyorum:

(Eta nola mutilak apetitu gaitza baitzuen, jaten hasi eta ezin geldi, nagusiyak erran zion: "etzatzikala gero hemen bazter guziak irete, nik mahain azpitik zangoa joko hautalarik, gelditu ^{Ko} haiz jatetik.").

(Bask) dili hakkındaki izahatıma nihayet vererek (D. Pedro Novia de Salcedo) nam müellifin 1887 senesinde Tolosa şehrinde basılmış olan (Diccionario etimologico del idioma basscongado) isimindeki Baskça, İspanyolca lûgatinde bulduğum 100 e yakın Türkçe sözleri ~~şu şekilde~~ **SIRASILE GÖSTERİYORUM:**

BASKÇA	Türkçe karşılığı:
AGA.....	AGA: Baskçada (AGA) sözü kuvvet ve kudret gösterebilen manasına kullanılmakta ve bir çok has isimlerle kasaba ve şehir adlarının sonunda bulunmaktadır.
AGUR.....	UGUR. Türkçede Uğurlar olsun makamında Baskçada sadece (AGUR) denilmektedir.
AIDA.....	Haydi.
ALA.....	Öyle.
ALA ala.....	Öyle öyle.
ALAI.....	Alay. Alai'n Baskçada asıl manası kuvvet ve kudretin bulunduğu yer demektir. Türkçede (alay) sözü de bir asker kuvveti demek olduğundan hem mana hem de telâffuz itibarıyla her iki söz arasındaki münasebet sarıhtır.
AMA.....	Ana.
ANKA.....	Pençe. (Zümrüt Anka) diye Türkçede efsanevî bir kuş adı vardır. Manası bilinmeyen bu sözdeki (ANKA) Baskçada pençe demek olduğuna göre (Zümrüt (anka) nın (zümrüt pençeli) kuş demek olduğu anlaşılıyor.
APA.....	Öpmek.
APACHOA.....	Öpücük (Apachoa) Baskçada (Apaçoa) tarzında okunur.
ARRA.....	Er, erkek.
ARA.....	Ora, orada.
AS.....	Baş.
ASNA.....	Esnemek. Baskçada asıl manası teneffüs etmek demektir.

- AZKARRA..... Asker. Asıl manası kuvvetli, cesur demektir. (Azkarra) ile (asker) sözleri arasında telaffuz ve mana itibariyle ~~her iki~~ muşabehet aşikârdır. Bu sözün sonu (AR) ekiyle bitmesine göre İberceden Arapçaya geçmiş olması muhtemeldir.
- AUZ..... Ağız.
- AİTA..... Ata, baba.
- AYAURA..... Yara.
- BAKARRA..... Bekâr. Baskçada manası yalnız olan, tek başına olan demektir. Evli olmıyan yani yalnız olan manasına kullandığımız (Bekâr) sözünün Farsça olmayıp İberce olduğu bu sözün sonundaki (ARRA) yani (ER) ekinden anlaşılıyor.
- BAKU..... Çarşı, pazar.
- BEAKADU..... Bakmak.
- BEGİRATU..... Beklemek. (TU) ve (DU) Baskçada masdar edatıdır. Yani Türkçede (mak), (mek) edatlarının karşılığıdır.
- BER..... Bir. (Her ikisi de ^(Bir) sözümüzdeki (Bir)'in karşılığıdır.
- BİAR..... Yarın.
- BİARDANİK..... Yarından itibaren.
- BESTİA..... Başka.
- BİKİ..... İkiz.
- BOST..... Beş, 5 adedi.
- DA..... Dır, dir. Haber edatı.
- DİRA..... Dırlar, dirler.
- DİYO..... Diyor.
- Zer diyo ?..... Ne diyor ? (Zer) Baskçada (ne) demektir.
- EDO..... Yahut.
- EİAGERA..... Yaygara, gürültü.
- EGİN..... Yapmak. Egin namındaki kasabamızın adı ihtimal ki bu manadadır.
- POZİK EGON..... Pozik= Memnun, (Egon)= Olmak yani (memnun olmak). Bu misali almaktan maksadım Baskçada tıpkı Türkçede olduğu gibi evvelâ sıfat ve sonra mastarın geldiğini göstermek içindir.

- EGOITU..... Öğütmek. Asıl manası hazmetmek demektir.
- EGUN..... Gün.
- EGUNGU EGUNAN..... Bugünkü günde.
- ELDU..... Gelmek
- ELKETE..... Geldi, gelmiş. Grekçede geldi manasına olan (Erkete) sözüne de benziyor.
- ELKORTU..... Kurutmak.
- ELKORRA..... Kuru.
- EN..... İN, İN. İzafet edatı. : Meselâ (Eu Andres'en zaldia) yani Andre'nin atı terkibi izafisinde olduğu gibi.
- ERRİ,ERRİA..... YER, YERİ. Meselâ (Euzkal Erria)nın manası Euzkallerin yani Baskların oturdukları yerler demektir.
- ERDİ..... Orta.
- ERO..... Her.
- ERO GİZON..... Her kişi. (GİZON) kişi demektir.
- GARALE..... Muzaffer demektir. (Kıral) sözünün aslı ve manası bu olsa gerektir.
- GARAY..... Yüksek, Âli demektir. Arapçadaki (GARRA) sözüne mana ve telaffuz itibarıyla pek benziyor. Kırım Hanlarının vaktiyle taşıdıkları (Giray unvanının bu suretle İberceden alınmış olması muhtemeldir.
- GEYTU..... Gövde.
- GERO..... Geri, geru... (Şimdiden geru) diye eskiden kullanılan ve şimdiden sonra manasını ifade eden bir sözümüzde olduğu gibi (Gero) aynen (geri) manasıdır. Baskçada (sonra) manasına kullanılmaktadır.
- GİCHİTU..... Kuşültmek. Gichitu Baskçada (Giçitu) tarzında okunmaktadır.
- GİZ..... Yüz, çehre.
- GİZON..... Kişi.
- GORA..... Yukarı. Sırpça, Bulgarca ve diğer Slav dillerinde (Gori) yukarı ve (Gora) dağ demektir. Meselâ (Tzirna gora): Kara dağ demektir.
- HİSİA..... Hız.

İBİKİA.....	İbik. Asıl manası baş ziyneti, Başörtüsü demektir. Türkçede horoz başındaki malum kırmızı çıkıntıya ibik denilmesine göre her iki söz arasındaki münasebet sarıdır.
İCHEA.....	İçeri, içerde. (İchea) Baskçada (İÇEA) tarzında okunur.
İL.....	Ölmek.
İLA.....	Ölü.
İLLA.....	Ay. (İlla) Baskçada (İYA) şeklinde okunur.
KERESİA.....	Kiraz.
KERUA.....	Kırlı
KAYA.....	Kıyı, sahil.
KAİSTU.....	kusmak. KAY Etmek.
LEKUA.....	Lik, lık, edatının karşılığıdır. Baskçada (Yanlekua) yemek yenen yer demektir. (Yemlik) sözünün hemen aynıdır.
LAMA.....	Fırçalama, karalama sözlerindeki (lama) edatının karşılığıdır. Baskçada (GİZA) fırça ve (gizalama) fırçalama demektir.
MAMA.....	Meme.
NOLA.....	Nasıl
NONDİK.....	Nereden.
OİTURA.....	Eski Türkçede usul ve nizam manasına olan (Türe) sözünün karşılığıdır.
OLOA.....	Ulu.
ORELA, ONELA.....	Öyle böyle.
ORTİK.....	ORADAN.
TA.....	Ta, da edatı. Yazmakta, bakmakta sözlerindeki (TA) edatının karşılığıdır.
TOKİA.....	Tekke. Baskçada asıl manası oturulan yer demektir.
TAKAİA.....	Tıkanak.
TAKAİA.....	Tıkanak.
TAVLAK.....	Tavla. (Oyun oynanan tavla demektir).
TUKANA.....	Doğan kuşu

- TZU..... (Ce) edatı. Yeşilce sözünün sonundaki (ce) nin ödevini yapmaktadır. Meselâ (Orlegi) yeşil ve (Orlegitzu) yeşilce demektir.
- UR..... SU. Türkçede (UR) ekiyle biten veya bağliyan sözler vardır. Meselâ: **SAMUR = SU KIYILARINDA YAŞAYAN HAYVAN.**
Yağmur,
Çamur,
Hamur,
sözlerinin sonlarında görülen (UR) İbercede (SU) demektir. Bu sözler ~~su ile~~ de (SU) ile ilgili olan şeylerdir.
Bu suretle yağmur: gökten inen, yağın SU.
Çamur: ~~su ile karışmış~~ su ile **KARİŞMİŞ SU,**
Hamur: **SU** ile karışmış **(UN)** demektir.
(UR) sözü ile başlayan bazı şehir ve kasaba adları da şunlardır:
Urfa,
Urgüp,
Ural,
bunlara kıyasen suyu çok seven (ördek)in aslı (Urdek) olması muhtemeldir.
- ZABAL..... Zebella. Baskçada Zabala'nın manası geniş, cesametli demektir. Türkçede (Zebella gibi adam) tabirinde (zebella) sözü de hemen hemen bu manada kullanılmaktadır.
- ZAKUR..... (Zağır)denilen av köpeği. Baskçada (Zakur) alelitlak köpek demektir.
- ZAPA..... Çapa.
- (İbar)ve(İber)sözleri Baskçada sıcak nehir demektir.İber adını eski zamanlarda taşımış memleketler vardır:
- HESPERIA..... İspanya kıtasının en eski adıdır. Hattâ bugün bile İspanyaya (Presqu'ile Ibérique) yani İber yarımadası denilmektedir.
- HINIBERIA..... İrlanda adasının en eski adıdır. İrlandaya ilk göçmen olarak gelen ve oralara medeniyet ve maden işlemeyi öğretenlerin İberler olduğu tarihen malumdur.
- SELTİBERIA..... İspanyada (Castille) eyaletinin bulunduğu havasının en eski adı Seltiberiadır. İspanya kıtasına İberlerden sonra yayılan Seltlerin İberlerle ihtilâtından(Seltiber)milleti vücuda gelmiş ve bunların oturdukları yerlere (Seltiberia) adı verilmiştir.
- SİBERIA..... Siberia sözünün aslı İZ-iberya olsa gerektir. (İZ) Maya dilinde Soğuk ve buz anlamında bir söz olduğundan (Siberya) sözünde soğuk buzlu havalide yaşayan İberlerin memleketi manasına olması ~~muhtemeldir~~ muhtemeldir.

BERİBERİA..... Afrikanın kuzeyindeki Trablusgarp, Tunus ve Cezair kıtalarında pek eski zamanlardan beri yaşayan Berberilerin dillerinde bir çok Baskça sözlerin bulunması ve vücutlarının rengi ve örfü adetleri bakımından Basklara benzemekte olmaları hasebiyle taşıdıkları Berberî adının (Berri → İberî) yani (İber arazisi) çocukları anlamında olması pek muhtemeldir. Berberilere İspanyol dilinde (BEREBER) denilmesi de bu zannımı takviye etmektedir.

Yukarıdan beri devam eden izahattan anlaşıldığı veçhile Bask dilinde ~~elli beş~~ ^{BULDUGUM} bir takım sözlerden başka dilimize ait hususiyetlerin ve nihayet HESPERİA, HİNİBERİA ve ilâh. gibi ~~çok~~ ^{çok} ~~adların~~ ^{adların} sonlarını teşkil eden İber) sözünden de istidlâlen Baskların bir kaç bin sene önce Ararat dağları ile BAKU arasındaki dağlık havalide yaşamış olan (İBER) Türklerinin zürriyetleri olduklarını ~~teşakkük~~ ^{(yim.} zan ve tahmin etmekte) ~~çok~~ ^{BASK DİLİ} ~~verdiğim izahatla~~ ^{İLERİDE BU DİLİ İNCELEYECEK BİLGİNLERİMİZİN} ~~hususun daha ziyade aydınlatılmasını pek~~ ^{HAKKINDA} ~~muhtemel görülmekteyim.~~ ^{BU MESELEYİ DAHA ZİYADE AYDINLATACAKLARINI} ÜMİD EDERİM

- SON -

2 inci Kısım :

ŞİMALÎ, ORTA ve CENUBÎ AMERİKA
MENDLEKELERİNDE COĞRAFÎ
TÜRKÇE İSİMLER

Şimalî, Orta ve Cenubî Amerika
Kitalarında coğrafi türkçe isimler :

Bu eserin baş tarafındaki ön sözde izah ettiğim vechile Meksikada Yukatan yarım adasında Maya milletinin Maya adındaki dilinde bulunduğum yüzden fazla türkçe sözlerden başka Amerika yerli dillerinden bir kaçında ^{DA} türkçe sözler bulmaklığım üzerine bu kitalarda coğrafi türkçe adların da bulunabilmesi ihtimalini göz önüne getirerek

- 1) Atlas Universel de Géographie) par Vivien de St-Martin et Schrader; Librairie Hachette (Paris);
- 2) Almanca (Andrees Hand Atlas ; Achte Auflage, Leipzig .
- 3 İngiliz Ansiklopedisinin 24 üncü cildindeki haritaları gözden geçirerek 300 e yakın coğrafi türkçe adlar bulmuştum .

Meksikada konuşulan Maya dilinde türkçe sözler bulunmasına mukabil memleketimizde ve bilhassa Ankara civarında bir kaç köyümüzün taşıdıkları ^{ADLARIN} (MAYA DİLİNE AİD SÖZLER OLMASI HAYRETE DEĞER.

Mamak..... Mamak ; Maya dilinde (hiç kinse) anlamındadır .

Kaş = KAYAŞ, ^{KAAS} " " Fundalık , çalılık "

Kaş Cenup Vilayetlerimizden birinde Kaş adında bir KASAŞA ~~var~~ vardır. (Kaş) Maya dilinde (Kaas) gibi çalılık , fundalık anlamındadır .

Bag Lum } ---- Ankara civarında Kızılca Hamama bağlı (Baglum) veya
Bag Luun } (BagLuun) adını taşıyan bir nahiye merkezi vardır . (Lum) ve (Luun) sözü Maya dilinde Yer , erazi anlamında olduğundan (Baglum) veya (Bagluun) sözünün (Bag) yer , bağlık erazi anlamında olduğu anlaşılmaktadır

Bunlardan başka Malatya Vilayetinde Arapkir Kazasına bağlı (Hastek) ve keza Elazığ Vilayetinde Çinişgezcek Kazasına bağlı diğer bir (Hastek) köyü vardır . Bu köylerin her iki

kabilelerin, adlarına benzemekte olması dikkate değer .

Evliya Çelebi, seyahatnamesinin 7 inci cildinde Başkırđ türklerinden bahsettiği sırada (Haştektek) adında bir kabile hakkında verdiği izahata göre Haştekteklerin de Başkırđ türklerinin bir zümresi olması pek muhtemeldir . Şu halde yukarıda adları geçen iki köyün taşıdıkları (Haştektek) adının vaktile orta Asyadan bu havaliye gelmiş (Haştektek) kabilesi tarafından verilmiş olması ~~muhtemeldir~~ VE AŞTEKLERİN DE BU KABİLEYE MENSUP OLMALI MUHTEMELDİR.

İşbu izahatıma burada nihayet vererek Alaskadan Şiliye kadar intidad eden muhtelif Amerika memleketlerinde bulduğum türkçe ~~coğrafi~~ adları gösteriyorum: *bulundukları memleketlere göre sırasıyla şöyledir:*

TAŞIMAKDA ~~olması~~ olması pek muhtemeldir .

U G A Ş I K

A D A K (Aleutien) takım adalarından birinin adıdır .

K E Ç İ K A N ... Alaska'nın cenubunda bulunan bir adanın adıdır .

K A Ş U N U K ... Bir ırmak adıdır .

A K U L U R A K .

K O B U K Nehir adı . (Kobuk) , Altay dillerinde kol sancısı demektir .

Şarkî Siberya, ve Kamçatka yarım adasında bulduğum
türkçe Cografi adlar :

- M A Y A Siberyanın şarkında kâin bir nehirin adıdır .
- A Y A N Okotsk denizi kıyısında bulunan bir kasabanın adıdır .
- A R K A Nehir adıdır ;
- M A R H A ... Macar dilinde (Marha) öküz demektir . Kırgız dilin-
de ise (Marha) koyun haline gelmeye başlamış büyük
kuzu demektir ; M A R H A şarkî Siberyada bulunan bir
nehirin adıdır .
- A L ADag adıdır . (A L A) sözü bütün doğu türk lehçelerinde
(ALACA) anlamındadır ;
- K A L A K A N .(Nehir) . Kalakan sözü Kırgızcada (Avcu) demek-
dir .
- T U R N A ... (Sıra dağlarının adıdır) . Turna bütün türk lehçeler-
inde bildiğimiz turna kuşu anlamındadır .
- A L D A N (Nehir adıdır) . (ALTAN) sözü Yakut dilinde Bakır
demekdir .
- D U R U A K A N . bir şehrin adıdır .
- A Y G U N Amur nehri kıyısında bulunan bir şehrin adıdır .
- A N A D I R ... Behring Denizine akan bir ırmağın adıdır .

Şimalî Amerikada kâin ALASKA kıtasında bulduğum türkçe adlar :

- E Y E Y İ K Pasifik denizi kıyısında bir limanın adıdır .
- K A R L U KALASKA'nın cenubunda kâin (Kodyak) adasında bir
liman. (Karlık) adındaki türk kabilesinin ~~ADIN~~ ADIN
taşınması pek muhtemeldir .
- U G A Ş I K
- A D A K.....(Aleutien) takım adalarından birinin adıdır .
- K E Ç İ K A N ... Alaska'nın cenubunda bulunan bir adanın adıdır .
- K A Ş U N U K ...Bir ırmak adıdır .
- A K U L U R A K .
- K O B U K Nehir adı .(Kobuk) , Altay dillerinde kol sancısı
demektir .
- U N G A I T Y (Nehir) ...

T A Ş A T(Nehir):

Y A K U T A T ...Körfez adı . Yakut adındaki türk kabilesinden kalmış
bir isim olması muhtemeldir .

YakutayBir limanın adıdır .

K A Y A K Bir adanın ismidir ; Kayak eskimo dilinde kayak
demekdir .

S A N A KBir adanın ismidir . Eski türkçede Sanak = kızak
anlamındadır .

U M N A K Aleutian adalarından birinin adıdır .

K A L T A KAlaskada YUKON nehrinin kıyısında bulunan bir kasa-
banın adıdır . Eski türkçede (kaltak) bir şeyin
altında bulunan demektir .

Kanada kıtasında tesadüf ettiğim
cografî türkçe adlar :

A T T I K O N A K . (Şehir adı) . Kırgızcada (ATTI) = Atlı) ve
Konak = konuk yani müsafir demek olduğuna göre
(ATTI KONAK = Atlı müsafir) demektir .

A Ş I G A N

A L M A ALMA = en eski türkçede olduğu gibi macacada da
(elma) demektir .

Ş A M A NŞaman sözü Maya dilinde Şimal anlamındadır .

T A Ş Bir gölün adıdır .

T A S Y A T A V U K . Bir gölün adıdır .

T A S Y A U A K(Liman) .

T A S I U Z A K

K A Ç İ K O N

K O V İ Kbir körfezin adıdır .

T A S Y A L U K U D L I KGöl adı .

S E R M İ L İ K F J O R D . k ö r f e z .

K O G A L U K ...^{LA}brador yarım adasında şehir ve nehir adıdır .

K U G A = kırgızcada şeker kamışına benzeyen yumuşak ve TALL
bir nebatın adıdır . Bu halde (kogalık) bu nebatın
bulunduğu demektir

K O K S O A K Labrador yarım adasında bir nehirin adıdır .

Birleşik Şimalî Amerika Hükümetleri erazisinde:

A D İ R O N D A G NEW-York'un şimalinde bulunan sıra dağların adı olan (Adiron dag) sözünün sonundaki (DAG) kelimesi dikkate değer .

A L U N A D A G Groenland kıtasında bir dağın taşımakta olduğu ~~Aduna~~ (Aluna Dag) adının sonunda Dag sözü ~~bu~~ bu havalide daha başka türkçe sözlerin bulunması muhtemel olduğunu göstermektedir ;

S A U K Bir ırmak adıdır ; Özbekçede (S A U K) soğuk demek dir .

B E L E N Anadolunun bir kaç yerinde (BELEN) adını taşıyan yerler vardır . Bütün türk lehçelerinde -(Belen) iki dağın eteklerindeki geçit anlamındadır .

O R D

Y E M E Z

A L M A Mişigan ve Ontaryo gölleri arasında bulunan bir kasabanın adıdır ; (Alma) eski türkçede bu gün (elma) diye kullandığımız sözün aynıdır .

Meksika kıtasında bulunan coğrafî türkçe adlar :

Y A K A L A

Y I L O T A N (Yilotan) adında olarak Türkmenistanda bir şehir vardır . Ruslar bu şehre (EYOLETAN) demektedirler .

Y O K O T E P E K ... Tepek= Meksikada Aztek dilinde (Tepe) demektir . Aynı anlamda olarak Tepe ve Depe sözleri kullanılmakta ve sonları Tepek , Tepe veya Depe sözü ile biten bir çok coğrafî adlar bulunmaktadır .

- Ş A R A Y Şaray = Mogolcada (sarı) demektir .
- K U L I A K A N ...
- K U N D U A K A N .
- T U T U A K A NTutu maya dilinde türkçede (Tutu) dediğimiz kuşun adıdır .
- T U L U M Yukatan yarım adasında Maya medeniyetinden kalmış tarihsel bina ve eserlerin bulunduğu eski bir şehrin taşıdığı (tulum) adı dikkate şayandır .
- T U Ş T E P E K ...Orta Asyadaki türk lehçelerinde (T U Ş) = Göğüs demektir ; Şu halde Tuştepek = Göğüs tepe) anlamında olan türkçe bir sözdür .
- Tikul
- A K A Y U K A N
- A L T A T A TATA = Meksikada konuşulan Astek dilinde (Baba) demektir .
- B A Y A N Bayan = Kırgızcada kutsal.mübarek demektir . Mesela Kırgızcada (Kondugunuz yer bayan olsun)=oturacağınız yer uğurlu,mübarek olsun anlamında dır .
- B A L A N K A N ...Balankan= sözünün başındaki (Balan) kelimesi Başkırt türkçesinde kırmızı renkli yemiş veren bir ağacın adıdır .
- N İ Ş T E P E K ...
- N İ L T E P E K
- N İ T T E P E K
- Ç İ L T E P E K ...Meksikada bir yanar dağın adıdır ; Çil = bizim dilimizde olduğu gibi bütün türk lehçelerinde de Çil dediğimiz av kuşunun adıdır .
- O P O T E P E ...O B O = Altaydaki türk lehçelerinde Tanrıya ibadet etmek için inşa edilen sun'î tepelere verilen addır ; Bu gibi suni tepelerden meksikada Nahua ovasında Aztekler ve bilhassa Yukatanda Mayalar tarafından vücuda getirilen ve cepheleri yontma taşlarla örülmüş (Teokalli) adında müteaddit mabetler olduğunu Yukatana vaki olan bir tetkik seyahatim esnasında bizzat müşahade etmişdim . Altay türkleri gibi Mayalar ve aztekler de bu suni ibadet tepelerine mukaddes nazarla bakmaktadırlar .
- S U L T E P E K...SUL = Maya dilinde (SULU) anlamında olmasına göre SULTEPEK= sultepe anlamındadır .
- Ç U Ç İ L T E P E K .. Çuçil = maya dilinde çiçek demektir ; şu hald Çuçiltepek=(çiçekli tepe) anlamında olduğu görülmektedir .

T U T U T E P E K (Tutu kuşu tepesi) anlamındadır . Tutu = maya dilinde bizim tutu dedığımız kuşa verilen isimdir .

Ç A P U L T E P E K Çapul = aztek dilinde çekirge demek olduğuna göre Çapultepek = Çekirge tepesi anlamındadır Meksikada vazife ifa ettiğim esnada bu semtte ikamet etmişdim . Çapultepek de eski Aztek krallarının sarayları yerine müteveffa Meksika imparatoru Maximilien tarafından modern bir saray yaptırılmışdır ; Hakikaten buralarda yaz mevsiminde çekirgeler görülmektedir . Şu halde Çapul sözünün asıl manası olan çekirge olduğu ve çekirgelerin ekinleri yagma ettiklerinden dolayı bu sözün mecazi anlamda yani ~~ekimci~~ yagmacı manasında olarak dilimizde (Çapulcu) şekline kullanıldığı anlaşılmaktadır .

A L D A N A

S A R I K O KO = aztek dilinde Köy demektir ;

T A Ş K O Taşko = aynen ~~taş~~ (Taş köy) sözümüzün aztekçede karşılığıdır ; Meksiko şehrine elli kilometre mesafede bulunan ve Meksiko 'nun güzel bir syfiyesi olan bu kasaba bir dağın yamaçlarında bulunmakta ve her tarafında büyük taş yığınları ve kayalar görülmektedir .

Z A K A T E P E K Zak = Maya dilinde AK demektir ; Bu suretle Zakatepek = Ak tepe anlamındadır .

G U A T E M A L A erazisinde :

A H U Ç A P A N

S A L A M A Salama = Altay ve Yakut dillerinde Tanrılara sunulmak için undan yapılan bir yemeğin adıdır

Ç A M A

B A K T A P

T I K A L

T O T O M K A P A N ... K A P A N = aztekçede Emtia, eşya ve mezruatın muhafazasına mahsus depo demektir . Bizim de (Yag kapanı), (Un kapanı) sözlerimizdeki Kapan

TAKTİK

KOBAN~~T-B-L-E-N~~

TELEMAN

YAŞHA YAŞ = maya dilinde taze, kuvvetli, şiddetli demektir
Ha = su anlamındadır . Bu suretle Yaş Ha kuvvetli,
akan su manasında olması pek muhtemeldir .

YALTEPEK YAL = Şarki Asya'daki türk dillerinin hepsinde (Yel)
demektir . Şu halde Yal tepek = Yelli tepe anlamında
olsa gerektir .

KUNDUAPAN ...

Orta Amerikada bulunan HONDURAS, KOSTARİKA, NİKARAGUA
Cumhuriyetleri erazisinde bulduğum türkçe coğrafî adlar:

YALPA

YALI

YALKUBUL

YARUKA (Yaruk) eski türkçede aydınlık, ziya demektir

KALKİN Bu ismin sonundaki (KİN) maya dilinde güneş
demektir ; (Gün doğdu) sözümüzde görüldüğü
üzere (Güneş) manasında kullandığımız (Gün)
sözümüzle Maya dilinde (Güneş) demek olan
(KİN) sözü arasındaki benzerlik göze çarpmak
dadır.

Nitekim (İkinci) sözümüzde bulunan
(kin) maya dilindeki (Kin) den başka bir şey
olmadığı ve bu suretle İkinci sözümüzün aslen
güneşin inmesi anlamında olarak (Kin indi)
olması pek muhtemeldir ;

TOTONİKAPAN .. (Kapan) astekçede zahire ve eşya anbarı
anlamında olduğu yukarıda da izah edilmişti

TUKURU (Tukuru) Başkırtçada kısa boylu adam demektir

AKANTI

BELÉN Afyon Karahisarda ve Anadolunun diğer yerle
rinde (Belen) adını taşıyan köy ve saire vardır

S A L A M A

S A R S A L

S A Y I

S O Y A T I T A N ...

S U L A K O bir ırmağın adıdır .

S U L A K OBir şehrin adıdır .

S U Ş İ T A N

U S U L U T A N(U S U) mogol dilinde (SU) demektir .

A N T İ L adalarında :

K U B A(KUBA)adı maya diline aittir.(KU) eski türkçede olduğu gibi Maya dilinde de mübarek, muhterem demektir.
(BA) Maya dilinde :Baba,Şef,Amir demektir. Mayaların BA hecesini türkçede iki defa tekrar ederek peder manasında olan (BABA) sözümüzü kullanmaktayız .

Bu suretle Antil adalarının en büyüğü olduğu için muhterem baba anlamında olarak bu adaya Mayalar tarafından (KUBA) adının verildiğini ,fransız bilginlerinden Brasseur de Bourbourg,(Quatre lettres sur le Mexique) adındaki eserinde izah etmektedir .

G Ü N K A Y

B E Y Ü K A L

K O L O M B İ Y A , V E N E Z U E L L A ve
E K U A T Ö R kıtalarında :

Y A M A Bir nehirin adıdır .

Y A R I " " "

K A R A M A N T A

T U R U A K A N

T A M A RNehir . Şarkî türk lehçelerinin hepsinde (T A M A R)
damar anlamındadır .

T O L U

T A T A K U N A ...Kolombiya kıtasında bir kasabanın adıdır . Orta v
ve cenubî Amerikadaki yerli dillerinde (T A T A)=baba
demekdir . (K U N A) = çocuk beşiği anlamındadır .Bu
suretle (T A T A K U N A) = Baba beşiği manasındadır .
~~(K U N A) sözünün~~ (K U N D A K) sözünün ~~çocuk ve beşiği~~ alakası vardır .
K U N A ile

A K A R Abir ırmagın adıdır .

A R R A Y A N

B A B A

B A T A T A L

B O Y A

B U K A R A L

E S K U K

B U G A(.BUGA)kazan türkçesinde(boğa)demekdir .

D İ K . Bir nehirin adıdır .

M A N T A E Q U A T Ö R kıtasının Pasifik denizi kıyısında kâin bir
körfezin adıdır ğ .

S U A Z ABir nehir adı olan bu sözün (S U) ile başlaması
dikkate şayandır .

S U A T A " " " " " " "

S U G A Ş I " " " " " " "

PERU ve BOLİVYA kıtalarında :

YALKA

YATA Nehir

YALUKA "

KABAKON

KAYAKAY

KAYAŞ

KARAŞA Nehir .

ŞABİN (Şabin) Meksikada konuşulan (Kişe=kişi demektir) dilinde (baykuş) demektir ; Bu suretle (Şabin Karahisar) adını taşıyan şehrimizin (Baykuş hisarı) anlamında olması muhtemeldir .

PAŞABAMBA ... (Paşa) Perudaki Kişua ~~Paşabamba~~ dilinde (cihan , dünya ~~demek~~) anlamındadır .

PAŞAKAMAK .. Bir adanın adıdır .

PAŞAŞAKA " " "

ULULLU Dag adı.

TAPAY

TURUKAŞI

AŞAKAŞ

ARANKAY.....

ARIKA Peruda bir ırmağın adıdır .

AYABAKA

GORGOR .

BELEN

RUNATULLU Bir dağın adıdır .

SAYAN Siberya kıtasında Altay dağlarının şimali şarkisi de (SAYAN) adında sıra dağlar vardır .

KASMA Peru kıtasındadır .

KAŞIBOYA " "

YUNGAY " "

25 (65)

K A Y A K A Y.....

İ S L A Y

S A R A S A R A.....

Ş A B İ N

Y A U K A(Y A U K) Uygurcada yakın demektir . Yavuklu
sözümüzde de bu mana aynen mevcuttur.

S A R G O N T A Y ...(Sargon) Asuri ve Babil Krallarından birkaçının
adıdır. Kışuva dilinde bu gibi Asuri sözlerinden
birkaçı bulunmakta olması dikkate şayandır.

Peru kıtasında bulduğum yukarıdaki coğrafi adla-
rın sonlarının (Ay)veya(tay) sözleriyle bitmesi
dikkate değer.Esasen bu eklerin Türk lehçelerinde
ve Mogol dilinde bulunduğu malumdur.

Bitişik

BREZİLYA Kıtasinin ~~şimdi~~ ~~bulunan~~ bulunan
(GÜYAN) kıtasındaki coğrafi adlar ;

Y A Y K O Z

Y A R D İ M

Y U R U K A, (Ada)

Y A R İ . (şehir)

Y A R İ . (nehir)

Y E L E M E N .

K A Y A R İ .(nehir)

K A M U . (')

(66)

K A R A V A . (nehir)

K A R A . U A S S U (nehir)

K U R U . (nehir)

K U R U A . (')

T U R İ A S S U . (nehir)

U R U S S U H İ , A S S U (nehir)

A S S U . (nehir)

A K A P U . (nehir) ?

A K A R A . (nehir)

A K A R I . (')

A L T İ N H O .

A P A L A Y .

A R A K A S U . (nehir)

A R A K A T I . (')

B A Y L I K . Türk lehçelerinin hepsinde (Baylık) servet demektir.

B E L E N .

~~BELEN~~ .

O Y A K . (nehir)

P A K U A S S U (nehir)

S O V A R L I .

S U R U B İ M . (nehir)

T A K U A R A S S U . (nehir)

S U Y A .

C E N U B İ . B R E Z İ L Y A D A :

Y A R D İ M .

Y A U R U (nehir)

Y A K A R U ^AS S U (nehir)

Y A K A K A L . (nehir)

(67)

U B A € (Uba, Obo, ūbu) şeklinde olarak muhtelif Türk lehçelerinde mevcut olan bu söz Tanrıya ibadet maksadiyle sun'î olarak inşa edilen tepelere itlak olunur. Bilhassa Samanilerin inşa ettikleri bu tepeler gibi Meksikada Mayaların ve Asteklerin ehram şeklinde olarak ve 30,40 metre yüksekliğinde ve 4 cephesi taşlarla örülmüş ibadet yerleri vardır.

T İ Y U K A S (Ada).

A T E L S U (nehir).

İ G U V A S S U (nehir).

B O Y U K A (nehir).

K E N E H

M A N U A S S U (nehir).

M U B U N D U. (nehir). (Murun) Kırkızcada burun ve sondaki (du) eki de (lu) demektir. Şu halde (Murundu=burunlu) demektir.

P E R U A S S U (nehir).

S A Y K A N .

S U K U R Y U. (nehir).

S U L (nehir).

S U R U H Y O . (nehir).

Şimalî Şili ve Arjantinde

Y A Ş A L . (nehir) Yaşal Maya dilinde yeşillenmek demektir.

K A A K A T İ . (KAA) Peru'daki Kışuva dilinde kaya demektir.

K A A Ç A P A .

K A P A Y A N .

S A T T N G A Bu söz Onto Asvada Baykal gölüne akan Selinga neh-

(68)

P A Ş A G O .

T A L A S . Garbî Türkistanda (Talas)adında büyük bir nehir vardır. Bu nehrin geçtiği havalande eski türklere ait çok mühim ~~eserler~~ ^{HARABELER} vardır. ~~(Kasabalar ve şehirler)~~ ^{TARANE TÜRKİSTAN}

T A L K A . Bu söz Radlofun Türk lûgatında (yagma, ganimet, plâçka anlamındadır. (TALKA, TALAN, TALKAN,) hep aynı anlamda sözlerdir.

T İ K K A R A .

T U L U M B A .

A K A Y . Kazan türkçesinde (Akay) ağa demektir.

A R I K A .

A T A K A M A .

B E L E N

P E T O R K A . Anadoluda (Petürke) namındaki kasabamızın adına benziyor.

S A L I . (nehir)

S A U Y I L .

T A T A Y A Ş U R A .

B O Ş .

T A R T A G A L .

C E N U B İ Ş İ L İ ve A R J A N T İ N

Y A L K A (göl)

K A L A K O Y .

K A R A P A Ş A . Paşa sözü Perudaki Kışuva dilinde (cihan) ve Taranşı, sart, Cagatay lehçelerinde ise (sinek) demektir. (Radlofun Türk lûgatı).

K U R U A L A N . (dağ). (Kuru meydan) demektir.

T A R . (göl). Bütün Şark Türk lehçelerinde (Tar) dağ demektir.

T A L T A L . Pasifik kıyısında bir kasaba.

A P İ L K A Y I K . (nehir)

H U K A L .

İ T A T A .

B O Ş .

E S K İ L Y A K .

O K T A Y .

P A N G İ P U L L I . (göl)

D A Ğ L I P U L L I . (şehir) Almanca Andrees Handatlas'ın 214 üncü

sahifesindedir.

K O L L U P U L L I . " " " " " "

P İ Ş İ R O P U L L I . " " " " " "

S U İ P A Ş A .

M İ N T A Y .

A N K U D . Pasifik denizinde kâin Chilge adasında bir limanın adıdır. (Angut) sözü bütün Türk lehçelerinde büyük bir kuşun adıdır. Bizim lehçemizde (Angut) yabancı ördek anlamındadır.

T A L K A . Pasifik denizinde bir burun adıdır.

T A L K A . Şilide bir şehrin adıdır.

T U K U M A N . ARJANTİN KİTASININ SİMALİNDE ^{KÂİN} BİR VİLAYET ^{ve şehir} ADIDIR.

(TUKIU) TÜRKLERİNİN TAYİHLERİ (TUKIU) VEYA (TUKU) VE (ADAM) ANLAMINDA OLAN (MAN) SÖZÜNDEN MÜTEŞKİL

AVUSTRALYA KİTASINDA: —

U R A L A .

T A M A R . Bütün Türk lehçelerinde (Tamar) = damar demektir.

A N A .

A R A R A T .

A N A A (ada)

(70)

BOYANUP .

BOGANTUNGAN .

ESKİN . (dağ)

DAYARA .

KILHIVAN .

KOYONUP .

ORD .

YENİ GİNE, YENİ-ZELANDA^{v2}, HAVAI
ADALARI

TAKAR .

TURANA .

HİTİ (Ada)

HANALAY .

BAYIN . (Bayın) Mogolcada mübarek, kutlu demektir.

BUALAN .

BOYAKA .

KAAAN . (Takım adaları). (Kaan) en eski türkçede Türk İmparatorlarına verilen ünvanıdır. Bu sözü Araplar (Han) şekline sokarak (Cengiz Han, Kubilay Han) tarzında kullanmışlardır. Kaan sözü Maya dilinde (gök, sema) demektir. ^{VAKİLE} Çin İmparatorlarına da (GÖK'ÜN OĞLU) denilmektedir.

K E R E M B E . Bu ad (Kelenbe) namındaki kasabamızın adına çok benziyor.

K Ö R . (Takım adaları)

K U M A K . Kumak Altay Türk lehçelerinde Kumluk, kumsal demektir. Bu söz Şamani Türklerinin münacaat ve ibadetlerinde pek çok geçmektedir.

— SON —

24/3/1936

Sayın Bay Tahsin Mayatepek

Türkiye Maslahatgüzarı

MEKSİKO

Sayın Bay,

7/3/1936 da yazılmış yazınızı aldım.

1.- Güneş - Dil Teorisi, dil materyalleri üzerine Kurumun yıllardanberi yaptığı hazırlıkların Ulu Önderimizin yüksek dehasında uyandırdığı jeniyal bir buluştur. Teori geçen yaz Florya deniz evinde millî Dâhimizin yüce dimağında doğmuştur. Kendi isimlerinin ilâhını arzu buyuşadıklarından gazetelerdeki yazılarda "Türk jeniisinin bulunduğ yollu işaretlerle iktifa olunmuştur.

2.- Raporlarınızı doğrudan doğruya Ulu Önderimizin yüce husurlarına sunmanis tabii ise de Kurum dosyalarında yer tutmak üzere bunların birer nüshasının da Genel Sekreterliğe bildirilmesi çok faydal olur. Bahsettiğiniz 7 numaralı raporunuz henüz bizce görülmemiştir. İşaret ettiğiniz tashih, Ulu Önderimize arz edilecektir. Churchward'ın 1933 da basılmış olduğunu bildirdiğiniz eserlerinde bahsedilen (Ma) kit'ası abalisinin ırkı ve dili üzerine olan malûmat, Türk Dil ve Tarih tezleriyle ne dereceye kadar uyuşabilmekte olduğunu ve ne gibi deliller istinad ettirildiğini raporunuzda misallerle göstermiş olduğunuzu tahmin ederim. Raporunuz görüldükten sonra yeniden bu mesele üzerine gelebilir

Saygılarımla sunarım, Sayın Bay.

TÜRK DİL KURUMU
Genel Sekreteri

N.B.

Dolmabahçe, 22/6/1936

Bay Tahsin Mayatepek
Türkiye Maslahatgüzarı

MEKSIKO

488

Sayın Bay,

18 Mayıs 1936 da yazılmış yazınızla ona bağlı yedi rapor kopyesini aldım. Ulu Öndere sunulan raporların böylece Kurumda da birer kopyesinin bulunması dileğini yerine getirmenizden ve ileride de bu yönde davranılacağını bildirmenizden duyduğum sevinç ve teşekkürü en başta söylemek isterim.

Yedinci raporla temin olan Colonel James Churchward'ın kitapları baralarda kimsece bilinmemektedir. Bu raporun aslı geldiği zaman Tarih Kurumuna verildiğini ve Tarih Kurumunca da İngilizce bilmesi dolayısıyla eski Kültür Bakanı ve Manisa Sayılavı Bay Hikmet Bayun'un okuması yerinde görüldüğünü öğrendim. Merak ederek Tarih Kurumu Genel Sekreterinden ben de okumak üzere raporu istedim ve okudum.

Kitapların en esaslı noktalarını kullana etmişsiniz. Ancak bir takım şüpheli noktalar vardır:

Bir defa müellifin şimdi seksen yaşlarında olduğuna göre Hindistanda bulunduğu bildirilen 1868 tarihinde on iki yaşlarında olması lâıngelir. On iki on üç yaşında bir çocuğun Ayhoda manastırında tetkikat yapmış olmasına da ihtimal verilmesi.

Sonra milattan on iki bin yıl önce denize batmış bir kıtadaki milletin dilini öğrenmiş olmak ve bu dile göre Grek alfabesinin harf

adlarından bir cümle yapmak, çok kuvvetli delillere dayanmadan kabul edilebilecek bir şey değildir. Hayatının hemen her zamanı marbut olan Muhammedin Buryeden başka bir yere gitmediği malûm iken Mısırda veya Hindistanda tahsilini iddia etmek, hayatı hakkında oldukça malûmat bulunan İsanın Hindistanda Ma dini öğrendiğini ileriye sürmek gibi noktalar, hep merak ve güphe uyandırır mülâhasalardır sanırım.

Ma medeniyet, dil ve dini üzerine kolonelin kitaplarından alınan malûmat arasında bunların Türk olduklarını gösteren mütalâa ve ibarelerin eserden aynen mi alındığı, yoksa since mütalâa olarak mı katıldığı da sorulacak noktalar arasındadır.

Bir de bu eserlerin Amerika birleşik devletleri ülkesinde ve ilmi mahfellerde ne yolda telâkki gördüğü de merak edilecek bir şeydir.

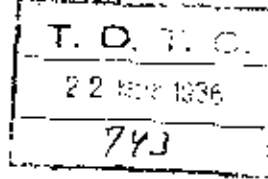
Bu noktalar hakkında yüksek mütalâalarınızı beklemeyle beraber adlarını saydığınız dört kitaptan birer tane de edinmek istediğimizin de ne fiyatlarla tedarik edilebileceğinin de bildirilmesini diler, Saygılarıma sunarım, Sayın Bay.

TÜRK DİL KURUMU
Genel Sekreteri

İlişik : 7 kıta rapor .

Çok Sayın Bay İ.Necmi Dilmen ,
Türk Dil Kurumu Genel Sekreteri ,

A N K A R A

Çok Sayın Bay ,

24/3/936 tarih ve 171 No.lu ve shiren de bazı musahhah Notları muhtevi 21/4/936 tarihli iltifatnamelerinizi büyük bir memnuniyet ve şükranla aldım .

Şimdiye kadar Meksikodaki Dil ve Tarih araştırmalarım hakkında ULU ÖNDERİMİZ ATATÜRK'e muhtelif tarihlerde arz ve takdimle mübahi olduğum 7 kıta raporumun birer suretini işarı alileri vechile ilişik olarak sunuyorum . Bundan böyle hazırlayacağım raporlarında birer suretini peyderpey takdim edeceğimi arz eylerim .

Amerika Alimlerinden Colonel James Churchward'ın gençliğine musadif 1868 senesinde Hindistanda (AYHODA) manastırında başlayarak cihanın muhtelif kıtalarında 50 sene süren tarihi ve ilmi tetkikatı neticesinde ilk defa 1931 senesinde New-Yorkta neşrettiği 4 kıta eser de :

- 1) Uygur, Akkad ve Sümer namlarındaki ırkdaşlarımızın beşeriyetin ilk vatani olan MU kıtasından binlerce sene evvel çıkarak cihana yüksek mearif ve medeniyetlerini, dil ve dinlerini götürdükleri,
- 2) Aryen denilen Tötonların, İslayların, Brötonların ,Baskların ,İrlandalıların elhasıl hemen bütün Avrupa akvamının Yugur türklerinin zürriyetleri oldukları ,
- 3) Akkad ve Sümer sözlerinin Hindistan manastırlarında mukaddes bir dil olarak öğredilen NAGA MAYA yani Mu dilindeki manaları ,
- 4) Mu kıtası batmadan binlerce sene evvel çıMarakMu'nun ilimlerini ve dinini dünyanın bir çok yerlerine ve ezöümle Mısır ve Hindistana yaymış olan(NAA-KAL)namındaki MU ilim ve din misyonerlerinin Hima-laya ve eski mısır mabedlerine nakl ettikleri tablet ve sairayi Musa'nın Sina dağındaki OZİRİŞ mabedinde ve İsanında hem Mısır ve hemde Hindistanda senelerce tetkik ettikleri ve bunlara kıyasen Kur'anda bir ayet başını teşkil eden(TA-HA)sözünün Mu diline ait olduğunu Churchward'ın bu söz hakkındaki izahatını gördükten sonra Dini İslam vaz eden zatında diğerleri gibi Mu'nun dil ve dini

ni Kısırdı ve ağılebi ihtimal Hindistan Manastırlarında tahsil ettiğı neticesinin tebarüz etmekte olduğı ,

5) Binlerce sene evel Asyanın şark kıyılarından Avrupanın garp sahil lerine ve İrlanda adasına kadar cesim eraziye kaplamış olan muaz- zam UYGUR İmperatorlugunun bundan 11500 sen^{evel}emüdhis manyetik kata- klizm ve müteakiben sathı arzda birdenbire dağların fırlaması üze- rine bütün müfusile birlikte mahv olduğı ve saire ve saire kakkın da şimdiye kadar hiç bir eserde mevcut olmayan malumat ve izahata tesadüf ederek bunları hulasaten 7 numaralı raporumla ULU ÖNDERİ- MİZ ATATÜRKKE bundan 2 ay evvel arz ve takdimle mübahı olmuş idim .

Bu kerede tarafı alinize gönderdiğim işbu mühim raporu lutfen ve inayeten mutalea buyurmanızı rica ederim .

ULU ÖNDERİMİZİN bu rapor hakkındaki mutalealarile birlikte fikri alinizide bildirmek lutfunda bulunursanız pek müteşekkîr ve minnettar olacağımı arz ve bilvesile derin hürmetlerimi teyid ey- lerim çok Sayın Bay .

Meksiko Maslahatgüzarı

Eskindir Mayatepek

C. Y. S.
20. VI. 36
CVR

TÜRK DİL KURUMU RİYASETİ ALİYESİNE

7 inci rapor .

UYGUR, AKKAD, SÜMER türklerinin

PASİFİK DENİZİNDE İLK İNSANLARIN ZUHUR ETTİĞİ (MU)

kıtasından 70,000 sene evvel çıkıp

MU'daki büyük medeniyet ,dil ve

dinlerini cihana yaydıklarına dair

yep yeni ve mühim malumatı ihtiva eden

R A P O R :

Şimalî Amerika Alimlerinden Colonel James Churchward'ın 1930 senesinden itibaren NEW-YORK'ta (IVES WASHBURN) matbaası vasıtasile neşr ettiği :

I) The Children of MU — MU'nun çocukları .	Bu eserin ilk tabı 1931 senesinde
(267 sahifelik eserdir . Müteaddit resimleri havidir).	2 inci " " "
	3 üncü " " "
	4 üncü " 1933 "
	5 inci " 1934 "
2) The lost continent of MU -Gayb olmuş MU kıtası .	1 " " 1931 "
(335 sahifelik resimli eserdir).	2 " " 1932 "
	3 üncü " 1932 "
	4 " " 1932 "
	5 inci " 1934 "
3) The sacred symbols of MU - Mu'nun mukaddes rûmuzları .	1 inci " 1933 "
(296 sahifelik resimli eserdir).	2 inci " 1934 "
4) Cosmic forces of MU - MU'nun felekî kuvvetleri .	İlk " 1934 "
(246 sahifelik resimli eserdir).	

namlarındaki 4 kıta eserinde : dünyada ilk insanların ilk huzur ve seadeti olarak Tevtatta (Gan Edn) ve Kur'anda (Cennati adn) namı altında zikri geçen ve Pasifik denizinde kâin (MU) kıtasında zuhur ettiği ve bu cesim kıtanın 11500 sene evvel müdhiş tezelzülât ve inîfaat neticesinde saatte 64 milyon nüfusile denize battığı ve ilk yüksek medeniyetin , dilin ve vahdaniyete müstenid dinin ve ulumü fûnunun MU kıtasından 70,000 sene önce MAYA namile çıkarak Asyada UYGUR, Hindistanda NAGA-MAYA, Fırat nehri Delta

sında AKKAD , Mezopotamya'da SÜMER , Kızıl denizin garbindeki erazi'de MAYU, ve Etiyopi kıtasında TAMİL namlarını almış olan MU çocukları tarafından bütün cihana neşr edilmiş olduğu ve sair hakkında şimdiye kadar şarkta ve garpta intisar eden kitapların hiç birinde görmediğim çok derin ve 50 sene süren tetkikat mahsulü malumata tesadüf ettim .

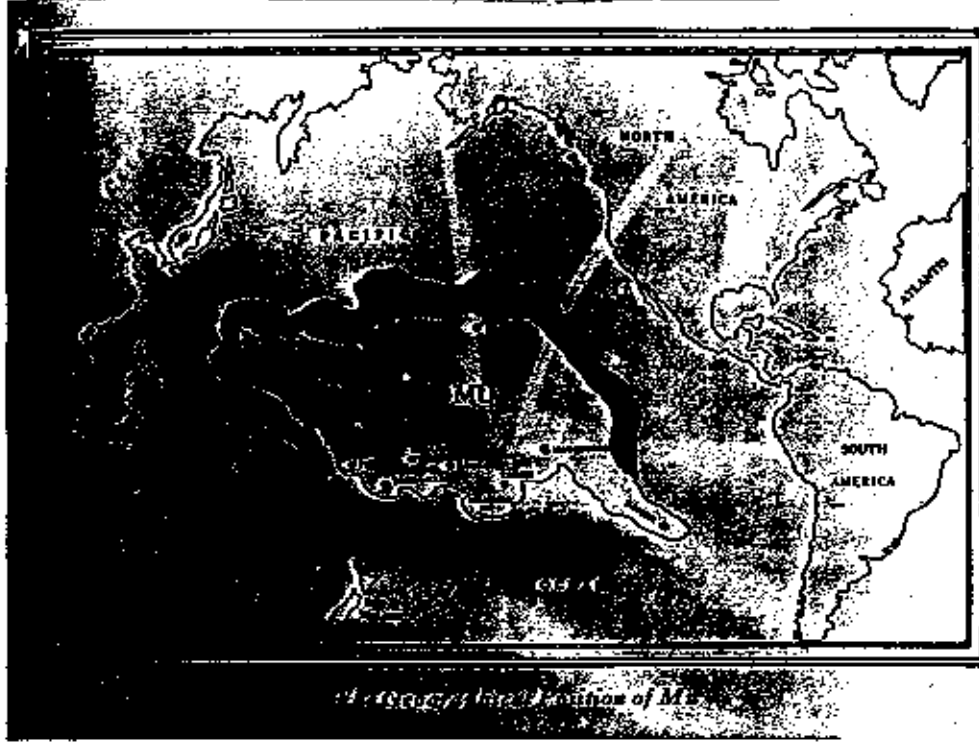
Şanlı ırkımızın en eski mazisine tealluk eden bu mühim malumatı nasıl ve ne zaman elde ettiğine dair bizzat Churchward'ın verdiği izahatı bervechi ati arzı başlayorum :

Bu zat gençliğine musadif 1868 senesinde Hindistanda zuhur eden müd- his bir kıtlık esnasında aç hindlilerin işe işlerinde yardımda bulunmak üzere vatani olan Amerikadan Hindistana giderek vazifesini ifaya bağla- dığı AYHODA manastırında eski medeniyetler tarihine ve bilhassa Arkeoloji- ye derinden vakıf olan mekkûr manastırın Baş rahibile birlikte çalıştığı- nı ve bu rahibin yemek odasında bir akşam gözüne ilişen pek eski ve esr- ar engiz yazıları havi tabletlerin mahiyet ve muhteviyatını anlamak mera- kına düştüğünü gören rahib bu tabletlerin ilk insanların Pasifik denizin- de kain Mu kıtasında zuhur ettikleri ve bu insanların vücuda getirdikle- ri yüksek ilmi irfan ,medeniyet ,dil ve din hakkında izahatı ihtiva et- mekte olduklarını anlatması üzerine merakı bütünü artarak bunların bizzat manalarını anlamak için Hindistan ve Tibet Manastırlarında mukad- des bir mahiyette olarak öğretilen (NAGA- MAYA) tabiri diğerle MU dili- ni Baş Rahipten öğrenmeye başladığını ve 12^{sen} Zarfında bu dili kâffeî gava- mızile öğrendikten sonra Baş Rahipten aldığı malumat üzerine Tibet manas- tırlarında mahfuz bulunan diğer tabletleri tetkik için Tibete ve oradan Orta Asyaya , Lena nehri havzasına ,Ural dağlarına gittiğini ve buralar- da uzun müddet İstoriik ve Jeolojik tetkikatta bulunduktan sonra Pasifik denizinde Mu'nun batmadan evvel eczasını teşkil eden Tonga, Fici, Merkez Marşal, East Island, ve sair adalara ve nihayet tetkikatını itmam için Mısır Müzelerine ve meşhur Arkeolog Nivens'in eski Maya medeniyetine ait olarak bulduğu 2000 den ziyade tabletleri tetkik için Meksika ve Yukatan ve Guatemala kıtalarına giderek 50 senelik araştırmalar neticesinde elde ettiği malumatı yukarıda isimleri yazılı 4 kıta eserle bundan 5 sene ev- el New-Yorkta neşre başladığını anlatıyor .

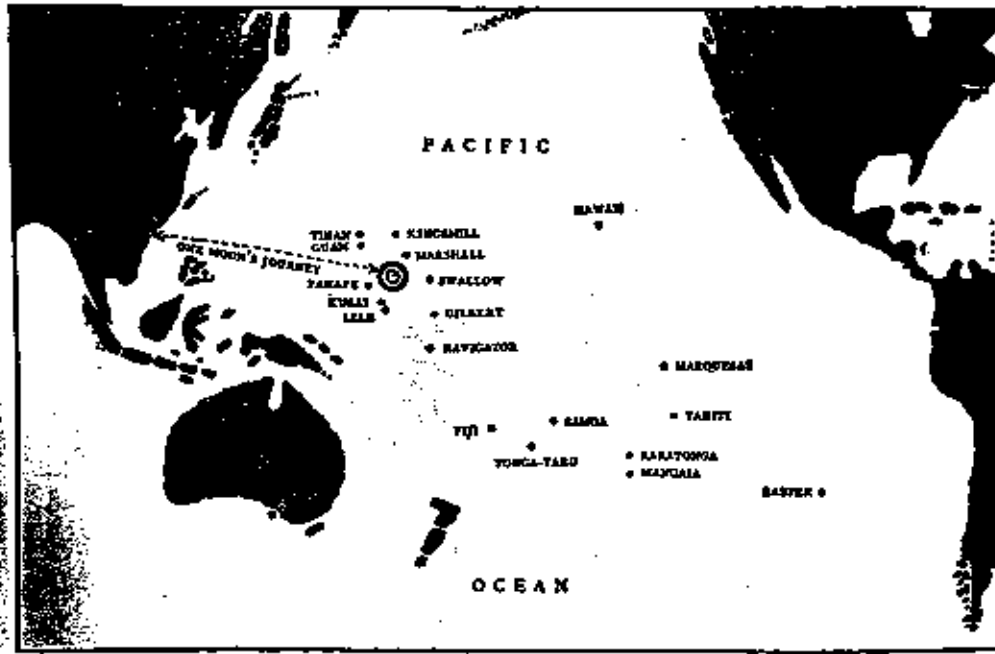
Churchward'ın bu eserlerinde verdiği izahata göre en eski Türk

ilk vatan ve menşeleri şimdiye kadar bildiğimiz vechile Orta Asya olmayıp Pasifik denizinde 200,000 sene mevcudiyetten sonra batmış olan MU kıtası olduğu ve Orta Asyaya , Mezopotamya , Yukarı ve aşağı Mısır kıtasına ve Etiyopiye Mu kıtasından binlerce sene evvel gelip MÜdaki yüksek mearif ve medeniyetlerini ,dil ve dinlerini neşr ettikleri anlaşıyor .

Bu suretle en eski ecdadımızın menşei olan MU kıtasının Pasifik denizindeki coğrafi vaziyet ve sairesini gösteren harita ve resimleri sırasile aşağıda arz ediyorum :

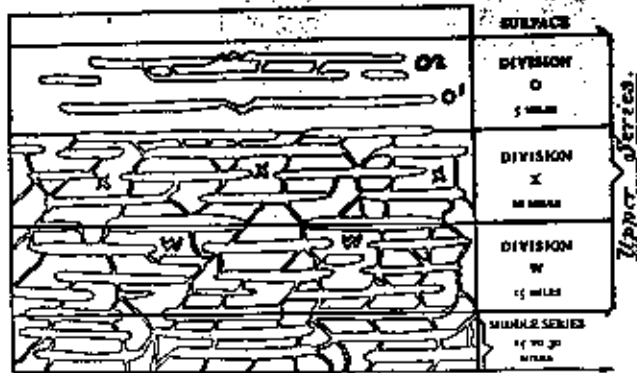
Mu kıtasının batmadan evvelki coğrafi vaziyeti.

Drawn by James Churchward

The Distribution of Prehistoric Stone Remains on the South Sea Islands

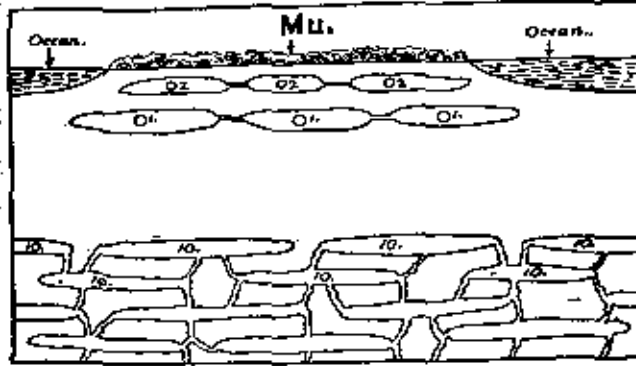
Tarihten önceki devirlere ait yazılı taş ve sair tarihî eserleri ihtiva eden Pasifik adaları . Bu adalar jeolojik tetkikata göre batan MU kıtanın parçalarıdır .

Drawn by James Churchward

Fig. A. Conditions of the Earth before Land Appeared

Kıtalar zuhur etmeden evvel Kürei Arzın bulunduğu şerait ve vaziyet .

Drawn by James Churchward

Fig. B. The Probable Condition Underlying Mu before Her Submersion

Batmadan önce Mu kıtasının altında teşekkül eden cesim gaz keselerinin muhtemel vaziyetleri

A Relic from Mu

This is believed to be the oldest jar ever uncovered. It is made of bronze, inlaid with gold symbols, and was taken from one of Mu's submerged cities. It is estimated to be over 12,500 years old.

Dünyada bulunanların en eskisi zan ve tahmin olunan bu vazo bronzdan yapılmış olup üzerinde altınla işlenmiş rimuzlar vardır . Mu şehrillerinin birinden çıkmış 12500 senelik eski bir eser olduğu tahmin ediliyor .

Courtesy of George S. Lopez.

One of the two oldest known bronzes in the world—a symbolical figure of Mu as the mistress and ruler of the whole earth. It was made in either Mu or in the Uighur Capital City over 20,000 years ago.

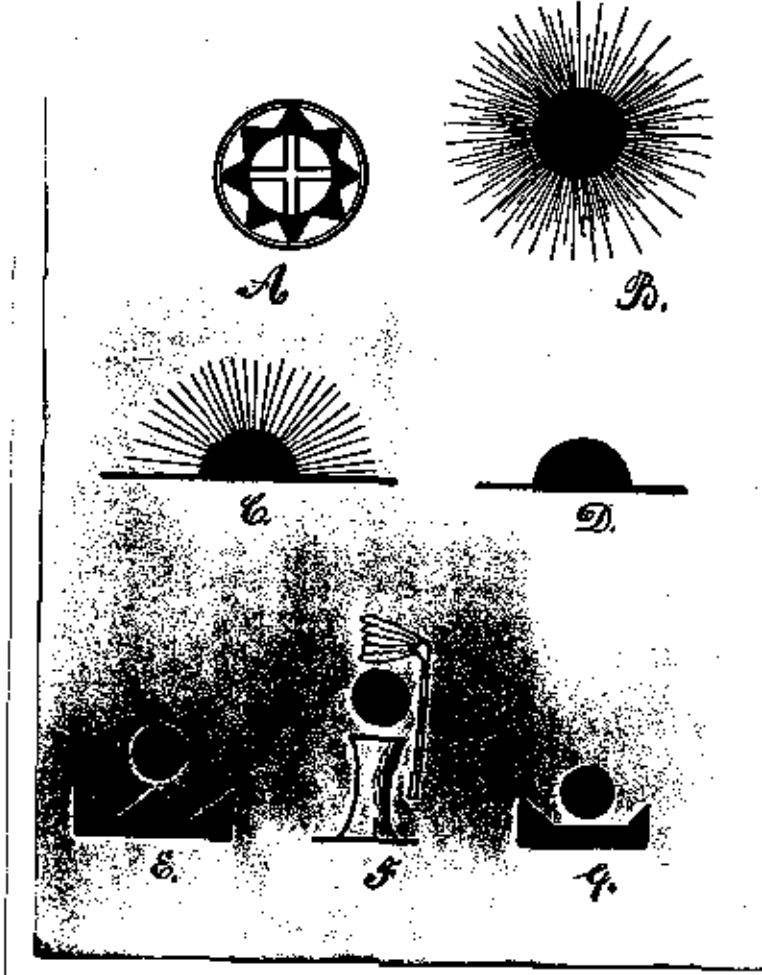
Dünyada bilinen en eski iki bronz Statüden biri olup bütün cihana hüküm ve idaresi altında bulunduran MU kıtasının remzi timsalidir .

Courtesy of James Gerhard Leiper, Jr.

*A Bronze Statuette of An Receiving Man's Soul from
The Creator. This is Reflected Many Times in the Egyp-
tian "Book of the Dead" Where a Man-headed Hawk
(Here Perched on Left Shoulder) Symbolizes the Soul.*

İşbu bronz küçük statü MU'nun Halikden insan ruhunu aldığını göstermek-
tedir . Eski Mısırlıların (Ölümler Kitabında) bu tasvir bir çok defa gö-
rölmektedir . Tasvirin sol omuzunda görülen insan başlı şahin , ruhu tem-
sil etmektedir .

Şekil A _ 8 köşeli yıldız MU, tabiri diğerle Güneş İmparatorluğunun armasıdır . Yıldızın ihata ettiği salıp işareti Uluhiyetin kâinatı vasıtalarile idare ettiği ilk büyük 4 kuvvete işaretidir . MU dilinde güneşin adı (KİN) dir . Bu söz ise Gün,Güneş sözü-müzün mana ve telaffuz itibarile aynıdır .

Şekil B _ Mu yahut Güneş İmparatorluğunun timsalidir .

Şekil C -- Ufukta görünen şualı güneş MU'ya tabi Kolonyal İmparatorlukla rın armasıdır .

Şekil D -- Ufukta görünen şuasız güneş Kolonyal İmparatorluk haline gelmeden evvel MU sömürgelerinin bayrağıdır .

MISCELLANEOUS

241

From the fact that the great pyramid is near by and is, as I have shown previously, a commemorative monument to Mu, and since temples being near by also, it seems to me to support the belief that these masks were worn by the priest during commemorative ceremonies for Mu either at one of the temples or the pyramid. These masks are not so very old, probably contemporary with the earlier life of the pyramid, which would be some time after Mu went down, neither are they modern for they long antedate the Aztecs.

JAPAN.—Traditions exist saying that some of the Malay Islands were peopled from the Motherland by a branch of the Quiché Mayas. These colonists, after establishing themselves on these Malay Islands, for a cause untold left their Malay home en masse and migrated to some islands farther north where a new settlement was made. These colonists were the forefathers of the Japanese of today. On inquiry among the Japanese themselves I find these traditions accepted by them. Their own traditions are a little different but agree on all material points.

The Flag of the Sun

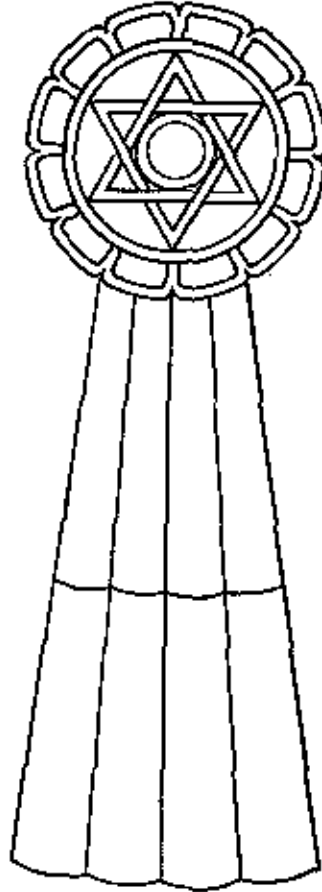
The Japanese Flag

When the Japanese arrived in Japan they were a highly civilized people, enjoying the culture they had retained from the Earth's First Great Civilization. This they retained down to within the memory of living man. Then they commenced to adopt the new civilization. Today they are modern in all respects and of high rank and standing among the most advanced people on earth, and

Bu iki resimden biri MU tabiri diğerle (Güneş İmparatorluğu)nun bayrığını göstermektedir . Ortada görülen salıp işareti yukarıda da arz ettiğim vechile Halıkın kainatı vasıtaları ile idare ettiği ilk 4 büyük kuvvete işarettir . MU bayrağından mülhem olarak Japon bayrağında güneş resmini taşımaktadır . Bundan başka İran, Arjantin, Uruguay bayraklarında Güneş resmini taşımakta ve bu da güneş timselinin ilk defa MU'dan çıkarak zamanımız Devletlilerinden bazılarına intikal ettiğini göstermektedir .

Yukardaki İngilizce ibareden anlaşıldığı üzere Japonların ilk ecdadı MU'dan çıkmış olduğu hakkında rivayetler vardır . Pasifik denizindeki MALAY adalarına vaktile MU'dan giden KIŞE-MAYA'ların bir kolu buralara yerleştikten sonra meçhul esbabdan dolayı bu adaları terk ederek daha yukarılarda bulunan adalara göç etmişler ve oralarında kendilerine yeni bir yurd vücuda getirmişlerdir . BU kolonlar şimdiki Japonların ecdadıdır .

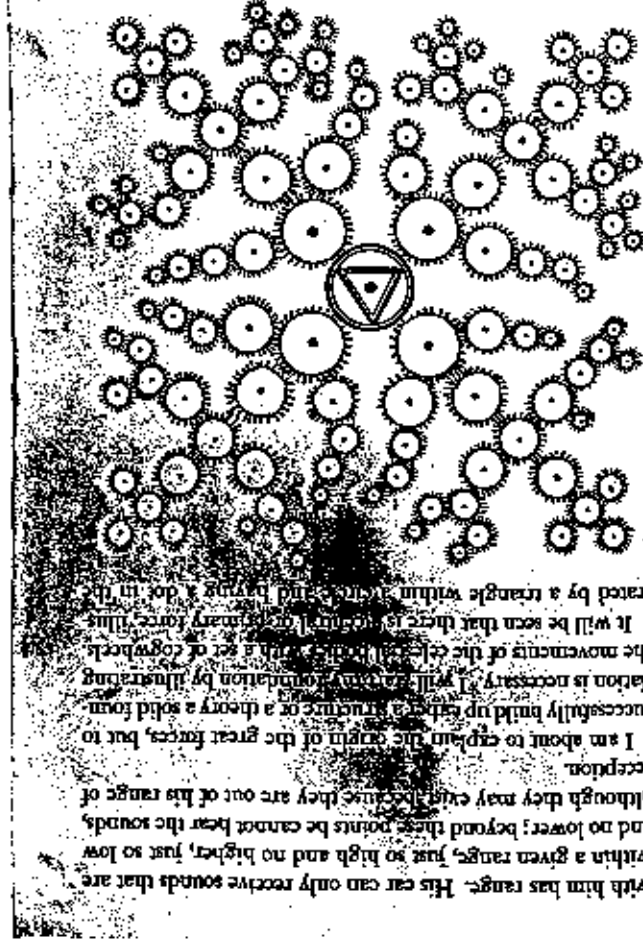
Churchward Japonlar arasında yaptığı tetkikat neticesinde bu rivayetlere onların doğru nazarile baktıklarını ve her ne kadar Japonların tradisyonu bir az farklı isede her iki rivayetin esasında birleşmekte olduğunu söylüyor .

*The First Book Ever
Written
The Cosmogonic Diagram of the Land of Mu. Over
35,000 years old.*

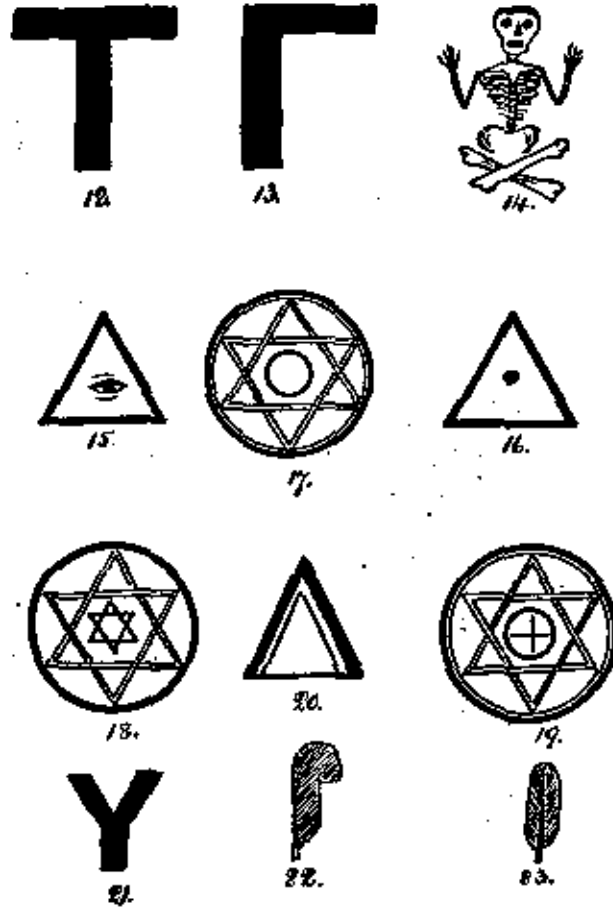
Mu'nun kozmoğönik diyagramını gösteren bu şeklin 35,000 seneden fazla bir eskiliği vardır .

The universe as a set of cogwheels

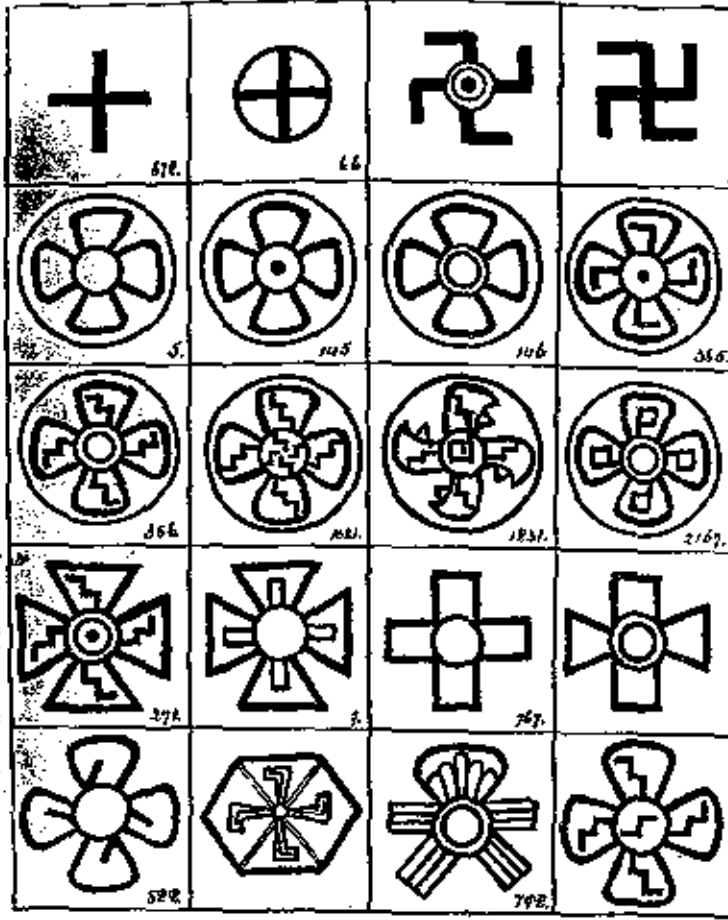
with him has range. His ear can only receive sounds that are within a given range, just so high and no higher, just so low and no lower; beyond these points he cannot hear the sounds, although they may exist because they are out of his range of reception. I am about to explain the origin of the great forces, but to successfully build up the structure of a theory a solid foundation is necessary. I will now lay the foundation by illustrating the movements of the celestial bodies with a set of cogwheels. It will be seen that there is a definite primary force which is created by a triangle within which there is a dot in the center.

Bu resmin ortasındaki müsellesin içinde görülen göz bütün eflak ve kâinatı idare iden Uluniyete işaretler. Müsellesi ihata eden⁴ ilk büyük kuvvetleri temsil eden dairelerin etrafındaki çarkların tedricen daha küçük tabii kuvvetleri idare ve tahrik ettiklerini remzi bir surette izah etmektedir .

Ancient Sacred Symbols

Bu şekiller MU kitabında . kullanılan mukaddes rûmuzlardan bir kağı olup eski milletlere ve bilhassa Musevilere aynen intikal etmiştir ve bunları MUSA Sina dağında mısırlıların meşhur OZİRİS mabedinde MU'nun ulumü fûrununu ve din prensiplerini tahsil ettiği esnada ıktıbas ederek kurduğu yeni dine sokmuştur . Bu husustaki izahat bu raporun 43 üncü sayfasındadır .

Group of Twenty Cross Tablets

designs many of which were very beautiful (I have over

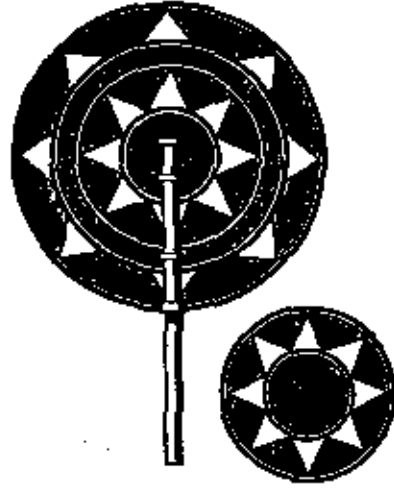
Ülûhiyetin kâinatı ilk 4 büyük kuvvetler vasıtasile idare ettiği evvela MU kıtasında keşf edilmiş ve bu kuvvetleri remzî olarak ifade için muhtelif şekillerde salıp işaretini kullanılmıştır . Bu suretle salıbın beher kolu 4 esas kuvvetlerden birine işaretettir .

İsevîler bu işaretini İsa'nın çarmağa gerilme suretile idamına işaret olarak daha dün denilecek yakın bir mazide kabul etmişlerdir . Halbuki Mu'nun kullandığı bu remz şimalî, Orta, ve cenubî Amerika yerlileri arasında binlerce seneden beri malûm ve mevcut bulunmakta ve hatta Meksikanın bir çok yerlerinde İsadın binlerce sene evvel salıp şeklinde mezarlara tesadûf edilmesi bu işaretin çok eski olduğunu ve MU kırasından buralara intikal ettiğini göstermektedir .

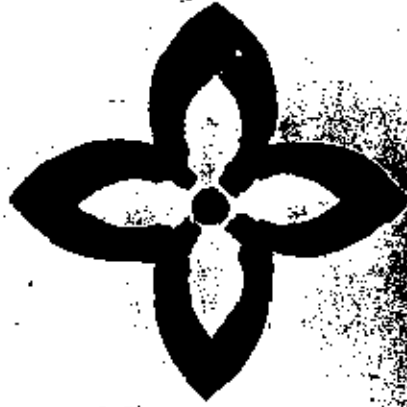

Pasifik adalarından (Arorai Island) adası hükümdarının kızı Prenses Arawali'nin elinde tuttuğu yelpaze Mu'nun armasıdır . Bu adalardaki yerlilerin mukaddes bir remz veya tilsim makamında kullandıkları bu armanın bir zamanlar pasifik denizinde Mu kıtasının mevcudiyetine delalet eden izlerden biri olduğunu Churchward izah ediyor .

man held, in her hand she carried a fan, the ornamentation of which is the royal escutcheon of Mu—the Empire of the Sun.

The Fan Carried by the Princess Arawali

From the Marquesas

13 üncü sayfada Prenses Arawali'nin yelpazesinde görülen Mu bayrağı bu resimde daha büyük olarak teferruatile görülmektedir .

Alt taraftaki şekil aynı bayrağın Markiz adalarında kullanılan şeklidir

Hindistana girerek oralarda (NAGA MAYA) namını alıp bu namda büyük bir İmperatorluk vücuda getirmişler ve bu Devlet 20,000 sene devam ettikten sonra munkarız olmuştur . Bu insanların bir kısmı Hindistanın garbinden gemilerle Basra körfezinin şimalinde Fırat nehri deltasına girerek bu yerlere (AKKAD) ve daha şimale ilerleyerek bu havaliyede (SUMER) adını vermişler ve kendileride bu namı almışlardır .

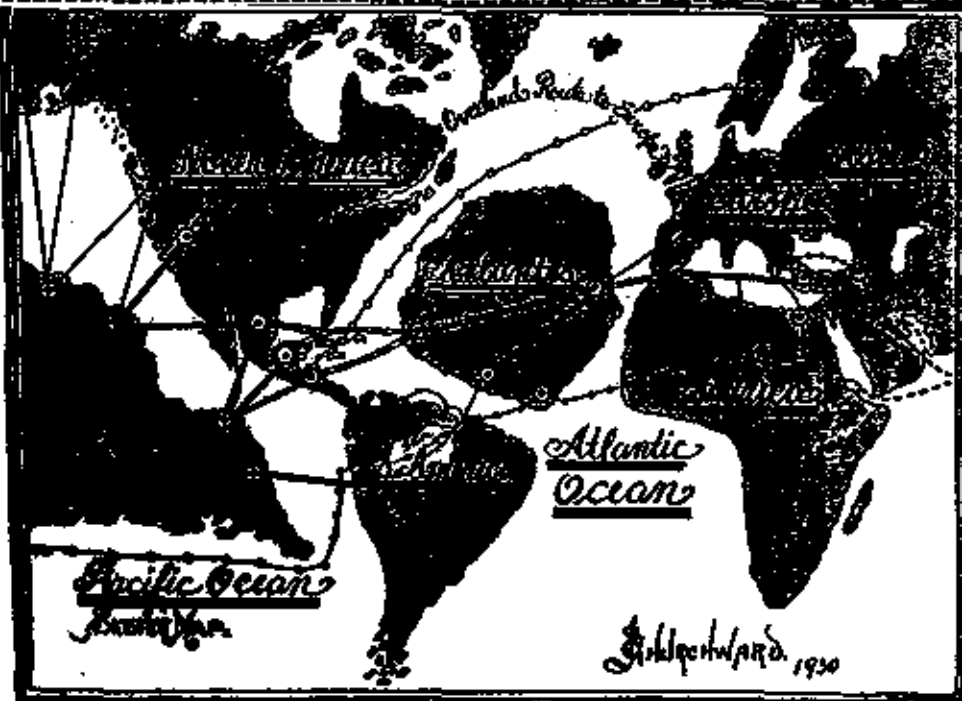
(AKKAD) sözü NAGA MAYA dilinde : Bataklık , yumuşak erazi demektir .

(SUMER) " " " : Düz , münhat erazi demektir .

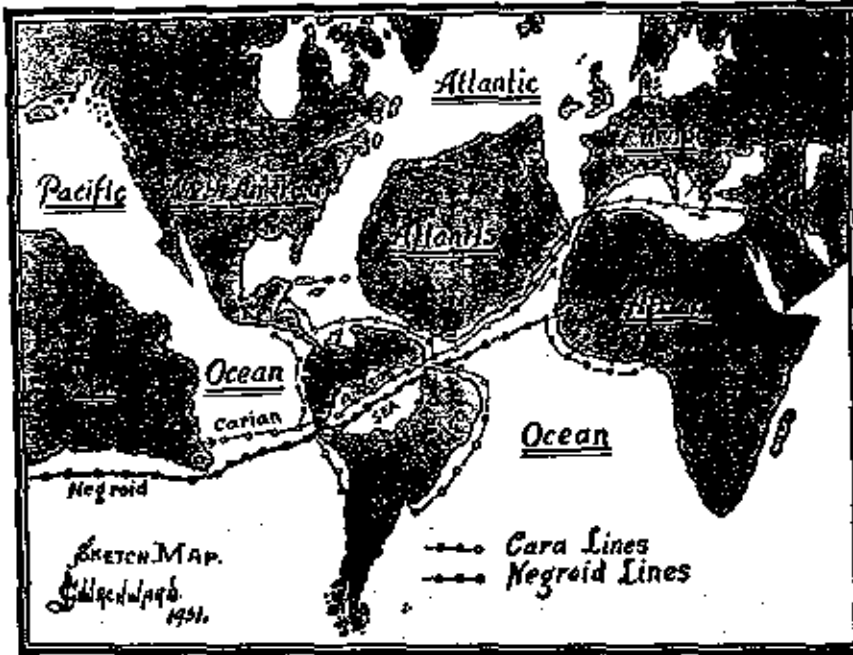
Bu husustaki malumat ve izahat Churchward'ın (The Children of Mu) namındaki eserinin 229 ve 230 uncu sayfalarında mevcuttur .

3 üncü kol :

Bu kolu teşkil eden Mu çocuklarıda diğerleri gibi Mu'dan çıkarken Maya namile çıkarak 15 inci sayfadaki haritanın en altındaki yolu takiben gemilerle Afrikanın şarkında kâin Gardafui burununa yanaşarak oradan bu günkü ETİYOPİ kıtasına girdiklerinde (TAMİL) namını almışlar ve bunlardan bir kısmıda Kızıl Deniz'in garp kıyılarından bu günkü Sudan ve Nube erazisine yerleşerek bu eraziye (MAYU) adını vermişler ve kendileride bu ismi almışlardır . Eski mısırlıların da aynen (MAYU) tesmiye ettikleri bu erazide (Haute EGYPTÉ yani Mısırı Ulya) kurallığını kurmuşlardır .

The Eastern Lines of Colonization from Mu.

The Lines of Colonization from Mu through the Amazon Sea to Africa, Atlantis, the Mediterranean and Asia Minor.

Brezilya kıtasında vaktile mevcut olan AMAZON denizi yolu ile .

Atlantis kıtasına, Ak Deniz havalsine ve Küçük Asyaya MU'mun garkından hareket eden Kariyen kolunun ve Mu'nun cenup kısmında yaşayar siyahi- Negroidlerin Afrikaya müteveccihen hareketleri esnasında takip ettikleri yolları gösteren harita .

South America showing the ancient Amazon Sea and canals connecting it with the Pacific Ocean from a tablet 25,000 years old in one of the western monasteries of Tibet.

25,000 senelik eski olan bu harita TIBET'in garbindeki manastırların birinde mevcut pek eski tablettten alınmış olup cemubi Amerikada vaktile mevcut olan ve şimdi yerinde Pampalar bulunan (AMAZON) denizini ve bu denizi Pasifik denizine bağlayan kanalı göstermektedir .

Mu kıtası battıktan sonra MU'nun yerine geçmiş olan Atlantis İmparatorluğu'nun Atlantik denizindeki coğrafi vaziyeti ile bu İmparatorluğa tabi olan kıtaları göstermektedir .

Medeniyetini ,dilini ve dinini Mu'dan almış olan Atlantis kıtasının müddetli tezelzülât neticesinde 9500 sene evvel 60 milyon nüfusile denize battığı ve (Basse-Egypte) yani Nil deltasındaki Mısır medeniyetinin 16,000 sene evvel Atlantisli Toth namındaki Şefin kumandası altında Mısıra gelen Mayalar tarafından vücuda getirildiği ve saire hakkında (Children of Mu) nun 155 inci sayfasındaki izahattan başka aynı eserin 103 üncü sayfasından 148 inci sayfasına kadar imtidad eden mufasssal malumat vardır .

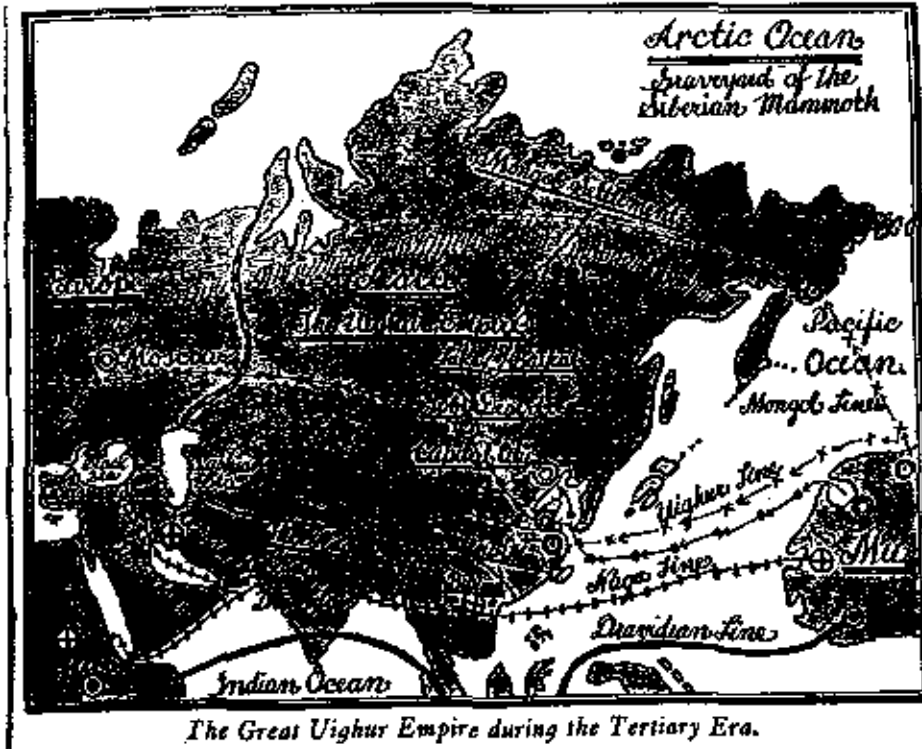
Ayrıca Donnelly namındaki müellifin New-Yorkta (Harper and Brothers) matbaasında basılan (Atlantis,The antediluvian world) namındaki eserinde Atlantis'in bir vakıtlar yüksek medeniyet sahibi insanların yaşadıkları kıta olduğu ve saire hakkında 480 sayfalık mühim izahat ve malumat vardır .

Bu izahat arasında Atlantis ehalesinin idaresine aid hükümet teşkilatının 10 adedinin ez'afına göre 10,50,100,1000,ve ilah tarzında gruplara ayrılan ehalinin başlarına getirilen idare adamlarına(on başı,Elli Başı, Yüz Başı,Bin Başı ve ilah) namlarını Atlantis dilile ifade eden unvanlar verildiği ve bu hususiyetin Türk idari teşkilatında aynen böyle olduğu gibi Atlantis kıtasından pek eski zamanlarda 60 gemi ile İrlanda adasına ilk mearif ,

ve medeniyeti götüren ve maden işlemesini öğreten ilk  efin (TUATA) ve (NUATA) namarını taşımaları (Atlantis - Sayfa 410 - Donnelly.) Atlantis medeniyetle medeniyetinin MU kaynağından yâni Türk ırklarının MU kıtasında vücuda getirdikleri yüksek medeniyetten çıkmış olduğunu göstermektedir.

Donnelly'nin bu eserinde Türk ırkının çok eski ve  anlı mazisine ait daha bir çok malumat mevcut bulunmakta olduğunu ayrıca arz eylerim .

Uygur Türklerinin cihanda misli görülmemiş Muazzam İmparatorluğu hakkında malumat :

Bu harita k re Arz'ın 3 üncü devresinde muazzam Uygur İmparatorluğunun vaziyetini göstermektedir .

Asyanın  ark kıyılarından Avrupanın  arp kıyılarına kadar uzan^{an} cesim eraziyi binlerce sene hüküm ve idaresi altında bulundurmu  olan cihan  m l muazzam Uygur İmparatorluğu bütün Asya,Orta Asyave Avrupa kıtalarına MU kıtasında ecdadlarının vücuda getirdikleri çok yüksek mearif ve medeniyeti ve dil ve dinlerini ne r etmiş ve 20,000 sene mevcudiyetten sonra bundan 12,000 sene evel  ark  Asyayı cennetle  imale doğru istila ve tamamen tahrip eden m dhi   eyecanlar ve bunu m teekip sathı arzda dağların zuhuru üzerine bu büyük İmparatorluk bütün nüfusile mahv ve haraç olmuştur . Bu

şimdi Orta Asyalı akvamın bir çoğu^{nun} tarihî vakaları, dağların orta asyada zuhurunu mebde ittihaz ederek hesap etmekte olduklarını Churchward (The Children of Mu) namındaki eserinin 221 inci sayfasında zikr ediyor .

Bu misli görülmemiş müdhiş feyezânların mahv ve harap ettiği saha 24 üncü sayfadaki haritada görülmektedir .

Bu azim felaket Babilonyalıların, Asurilerin, Eski Mısırlıların tablet ve papirüslerinde yazılı olduğu gibi Tevrat, İncil ve Kur'anda (Tufan) namı altında mezkûr bulunmaktadır .

Haritada görüldüğü üzere bu afetin tahrip ettiği saha Grinviç'in 180 derece tulû şarkisinden başlayarak Alaska kıtasına kadar imtidad etmektedir . Bu felaketten garbî Asya ile Evropa kıtaları masun kalmışlardır .

Orta asyada jeolojik tetkikatta bulunan Alimler gerek bu erazinin ve gerek Uygur İmparatorluğunun Baykal gölü cünüplarinde vaktile kâin olan (KHARA KHOTA) namındaki paytahtı ile diğer bir çok mamur ve mun-tazam şehir ve kasabalarının 15 metro derinliğinde kum ve çakıl taşları altında yatmakta olduklarını görmüş olmalarıda bu yerlerin binlerce sene evel ne müdhiş felakete uğradıklarında şüphe bırakmamaktadır .

KHARA KHOTA şehrinin bulunduğu yeri ilk defa Rus Alimlerinden Koslof keşf etmiş ve bu şehirde eskiliği 18-20,000 sene tahmin olunan çok mühim tarihî eserler bulup bunları nakl edemediği için fotoğraflarını almakla iktifa etmiştir . Bundan haberdar olması üzerine Churchward buralara giderek bizzat araştırmalar yaptığını ve derin kum ve çakıl taşları altında yatmakta olduğunu gördüğü KHARA KHOTA şehri hakkındaki meşhudatını eserinde anlatıyor .

Fyezânların tahribatına ve bunu müteakip dağların birden bire fırlaması felaketine uğramadan önce pek münbit ve mezru ovaları ve müteaddid ırmak , nehir ve gölleri ve geniş ormanları ihtiva eden orta Asya erazisinin alt üst olduğu ve nehirlerle ırmak ve göllerin mecraları gayb olarak bu güzel yerlerde akın ve ıssız ve kurak Gobi gölünün bulunmakta olduğunu Churchward uzun uzadıya izah ediyor .

Uygur İmparatorluğunun Orta Asyadaki erazisi bütün nüfusile mahv ve harap olduktan bir kaç asır sonra bu felaket sahalarında Mongoloid tipinde bir çok küçük kavimler türediği ve bunların başlıca kısmını teşkil

eden Tatarlar arasında zuhur eden iki meşhur şahsiyetin Cengiz Han ile Kublay Han olduğunu beyan ediyor .

Bunu müteakip Churchward, Aryan namile maruf kavimlerin Uygur Türkleri nin zürriyetleri olduklarını ve bu suretle Tötonların, Seltlerin, İslavların , Baskların, Brötonların ve İrlandalıların ecdadları Uygurlar olduğu gibi Medlerle Farslarında keza Uygur zürriyetleri olduklarını ve bu gün İran bayrağında ufukta görülen güneş resmi İran kıtasının pek eski zamanlarda MU'nun Kolonyal İmparatorluğu olan Uygur İmparatorluğuna tabi olduğunu göstermekte olduğu ve saire hakkında (The Children of Mu) namındaki eserinin 338, 339, 340'inci sayfalarında uzun izahat vermektedir .

(ÇİN MEDENİYETİ) :

Churchward, Çinlilerin Uygurlarla sarı Mogolların tesalübünden hasıl olmuş bir ırk olduğunu ve çinlilerin zaman olunduğu üzere başlı başına bir medeniyetleri olmayıp bütün ilim ve din ve medeniyet prensiplerini Uygur Türklerinden almış olduklarını ve pek eski zamanlardan bu güne kadar Çini idare eden yüksek paye sahibi insanların hep beyaz nesilden yani Uygur ırkından olduklarını yukarıda zikri geçen eserinin 224 ve 225 inci sayfalarında izah etmektedir .

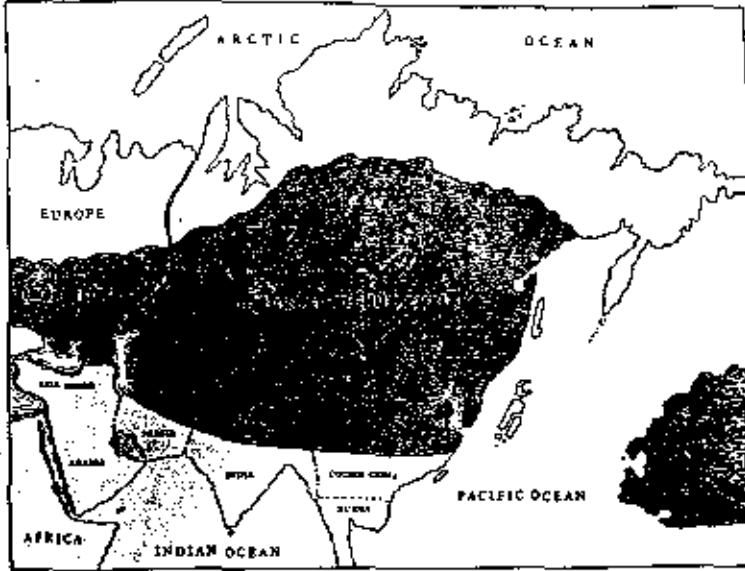
(TÜRK İMPERATORLUĞU)

Uygur İmparatorluğunun manyetik kataklizmler neticesinde ortadan kalkması üzerine insandan halî kalmış olan Orta Asya erazisi insanların yaşamasına müsait bir hale gelinceye kadar yüzlerce sene geçmiş ve aşağı yukarı tabii ahval ve şeraitin avdeti üzerine Uygurlarla aynı ırktan olan ecdadımız Türk namını alarak vücuda getirdikleri büyük İmparatorluk¹² Uygur İmparatorluğunun yüksek ananelerini temadi ettirdiklerini cihan tarihinde bıraktıkları yüksek medenî izler ve eserler vazihan isbat etmektedir .

Ancak Churchward'ın izahatına göre Uygur İmparatorluğu ortadan kalkmadan önce Türk İmparatorluğunun mevcut olmadığı ve bu İmparatorluğun Uygur İmparatorluğunun yukarıda izah olunan felaketler neticesinde zeval bulmasından sonra yani 10-II,000 sene evvel zuhur ettiği ve ırkdaşlarımız olan AKKADlarla Sümerlerin Orta asyadan değil doğrudan doğruya 70,000 sene evvel MU kıtasından çıkıp Hindi ÇİNİ¹³, BURMA, Hindistan yolu ile evvela FURAT deltasına ve müteakiben MEZOPOTAMYA erazisine yerleştikleri anlaşılmaktadır .

Şimdiye kadar hiç bir eserde tesadüf etmediğim bir çok tarihi malumat arasında Churchward'ın bilhassa ırkımızın pek eski mazisine ait 50 sene süren tetkikatı neticesinde verdiği malumatı muvafıkla eserlerinden alıp hulasaten arzla iktifa ediyorum . Bunların tarihi hakayike muvafık olup olmadıklarının takdiri ULU ÖNDERİMİZ ATATÜRK'e ait ve racidir .

I think the Uighur records will be all that is necessary to convince the most skeptical mind, that it is clearly proven by symbols alone that Mu was the Motherland of Man.
The Uighur was the principal colonial empire, belonging to Mu at the time of the Biblical Flood, which destroyed its eastern half.

Map of the Great Uighur Empire

Muazzam Uygur İmparatorluğunun işgal ettiği cesim sahayı gösteren haritadır .

Courtesy American Museum.

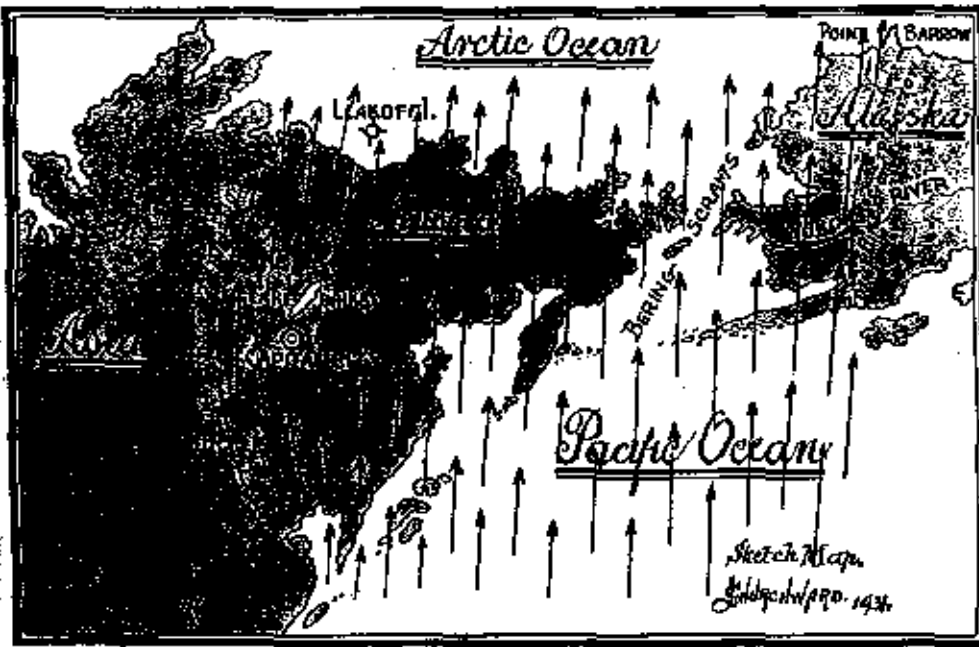
An Uighur queen and her consort.

Bir Uygur İmparatoru
İLE ZEVCE Sİ .

Scepter carried by a monarch of the Uighurs of later date than that shown in the hand of the Queen. Both show the trident.

Bir Uygur İmperatorunun taşıdığı hakimiyet asası .

The course of the North Running Wave over Siberia.

Bu harita, muazzam Uygur İmperatorluğunun Orta Asyada (KHARA KHOTA) namında ki paytahtile bütün şehir ve kasabalarını bundan 11000 sene evvel mahv etmiş olan müdhis feyzanların cennipten şimale doğru tahrip ettiği geniş sahayı göstermektedir .

AKKAD VE SÜMERLERİN kurdukları BABİLYON İMPERATORLUĞU

MU'dan Maya namı ile çıkarak Hindistana Burma kıtası yolu ile geldiklerilerinde NAGA MAYA namını alan MU çocukları Hindistanın garp kıyılarından milerle Basra Körfezinin şimalinde Fırat Deltasına girdikten sonra bu ıraziye Naga MAYA dilinde yumuşak ve bataklık yer manasını ifade eden (AKKAD namını ve bilahire DİCLE ve FÜRAT nehirlerinin yukarılarına yayılarak bu havaliyede NAGA MAYA dilinde düz ve ova anlamında olan (SÜMER) ismini vermiş ve kendileride bu namları takınmış olduklarını Raporumun 16 ıncı sayfasında arz etmiş idim .

Esasen aynı millet olan AKKADlarla SÜMERler Mezopotamyaya yerleştikten sonra BABİLYONLILAR namını almışlar ve kurdukları Devletede (BABİLYON) devleti namını vermişlerdir . Babilonya Devleti 16,000 sene evel kurulmuş olan Mısır devletinden daha eskidir .

7,000 sene önce Kafkasya ve ARARAT dağları havalisinden inen SEMİTİKLER Babilonya Devletini kaldırarak yerine ASURİ krallığını tesis etmişlerdir . Bu Semitikler (AKKAD) ve (SÜMER) leri kılıç kuvvetile imha etmeyip bunlarla kaynaşmışlardır .

ASURİ krallığı zamanında yüksek ulumî fûnun yine SÜMERlerin elinde kalarak devam etmiştir .

UYGUR,AKKAD,SÜMERler gibi MU çocukları olan SEMİTİKler evvela MU kıtasından gemilerle YUKATANA gelmişler ve buralarda (ZAHİA) şehrini inşa etmişlerdir . Bunlardan bir kısmı YUKATANDAN hareket ederek ATLANTİS kıtası yolu ile KARA- DENİZİN garp kıyılarına çıkmışlar ve oradan Kafkasya ovalarına ,Hazer Denizinin etrafına ve ARARAT dağları havalisine yerleşmişler . ve bu yeni vatanlarına YUKATANDA kurdukları (ZAHİA) şehrinin adını vermişlerdir . Eski Mısırlılarda Kafkasya kıtasına (ZAHİA) namını vermişlerdir . Zahia şehrinin harabesi bu gün YUKATANDA kâin UŞMAL harabesinin bir kaç mil uzağında mevcut bulunmaktadır . (The Children of MU - Sayfa 236 .)

ASURİ krallığını kuran SEMİTİKler medeniyet ve ulumî fûnun hususunda hiç bir zaman SÜMERler derecesine vasil olamamışlardır .

KALDANİler Kimlerdir ? .

FURAT nehri kıyılarında ve bilhassa AKKAD erazisinde yani FURAT ve dicle nehirlerinin basra körfezine akdığı yerlerde yetişen yüksek kamışlar arasında yaşayan bir çok muzir hayvanların mazarratlarından korumak için evlerin ,bahçelerin etraflarına siperler yapılır ve bunlara (CHAL-Dİ- KALDİ) namı verilir imiş . (KALDİ sözünün KALDIRIM sözümüze telâfuz ve mana itibarile müşâbeheti göze çarpmaktadır) . Yüksek ULUM ve FÜ-nun öğretildiği mabetler etrafındada bu siperler çevrilmiş olduğundan git gide bu ilim müesseselerine sadece (KALDİ) ismi verilmiş ve bu suretle (KALDANİ) sözü yüksek tahsil görmüş münevver insanların unvanı olmuştur .

Binaen aleyh bu hakikate muttali olmayan Avrupalı MÜVERRİHLER Kaldani namında başlı başına bir millet mevcud olduğunu zan edip tarih kitaplarına Kaldani namında bir milletin mevcud olduğunu derc ederek hataya düşmüş olduklarını Churchward (The Children of MU) namındaki eserinin 230-232 inci sayfalarında izah ve beyan ediyor .

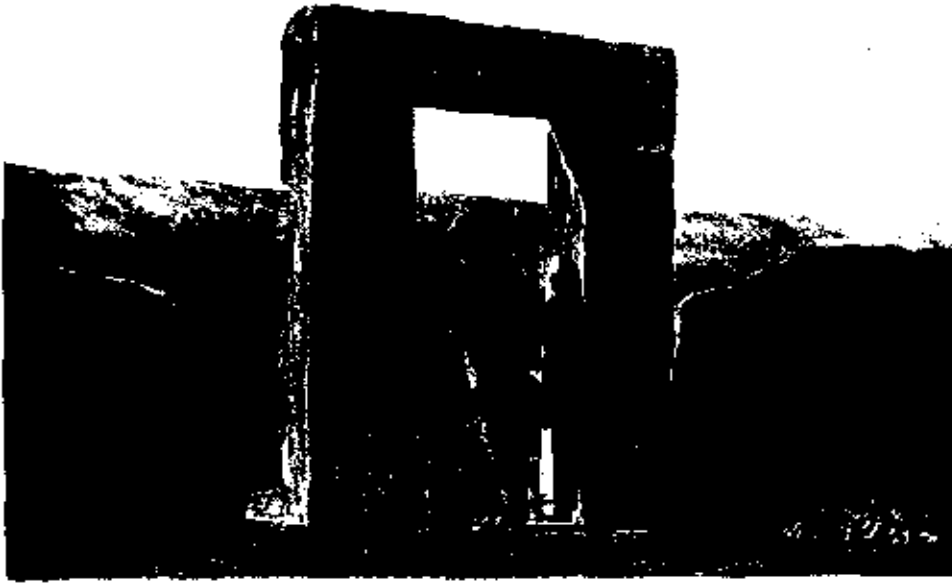
İnsanların ilk vatanı olan ve Kur'anda (Cennati adn) ve Tevrat'ta (Gan Edn) tesmiye olunan MU kıtasında binlerce ve binlerce senelik tetkikat ve tecarip neticesinde vücuda gelen ilk yüksek medeniyetin dil ve dinin izlerine bu gün dahi Şimalî,vasatî ve Orta Amerika ,Hindistan , ve Mısır kıtalarında mebzulen tesadüf edilmektedir .

Bütün cihanda yalnız Meksika,Peru, ve Mısırdaki tesadüf edilen heybetli cesim Ehlamların bir usta işi oldukları ve bunları inşa edenlerin hünner ve marifetlerini MU kaynağından almış oldukları görülmektedir .

Meksika kıtasının muhtelif yerlerinde mevcud bulunan yüksek mimari eserlerin harabeleri ve Peru kıtasına ilk medeniyet ve mearifî getiren (MANKO KAPAK) namındaki kralın sarayından ayakta duran kısımları ve Peruda hükümran olan İnkalaların KUZKO namındaki paytahtları civarında kâin Güneş mabedinin ön cephesi ve Meksikada meşhur MİTLA harabelerinde görülen kabartmaların şekil ve yapılaş tarzları arasındaki müşâbehet aynen Hindistanda (Sarnath) mabedinin cephe tezyinatındada mevcud bu-

bulunması yekdiğerinden binlerce kilometre uzakta bulunan bu memleketlere işbu mimarî presip ve konsepsiyonlarının aynı kaynaktan yani KU kıtasından intikal etmiş olduğunu göstermektedir .

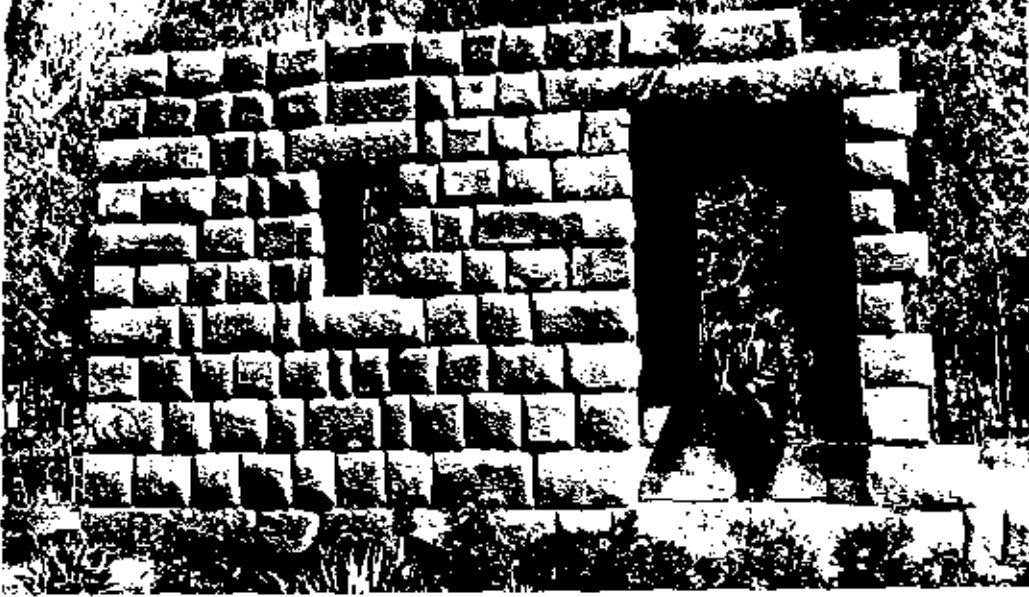
Bu bahis esnasında zikri geçen mebani ve sairedan bazılarının fotografılarını sırasile arz ediyorum :

THE PORTALS OF THE PAST at Tiahuanaco are older than the Inca buildings of Cuzco and fully as wonderful, for the men who built this massive gateway were the ancestors of Indians over whom the Incas ruled. The Indian standing here is of ancient race, but he lives in a dreary

village near the once-splendid city of his forefathers and leads a life less civilized than theirs. Among the mysterious ruins of Tiahuanaco are remains of temples and palaces, and a great rectangular enclosure marked off by huge stone monoliths curiously carved.

İşbu resim PERU kıtasında büyük bir saha işgal eden (TIAHUANACO) harabelerinde yekpare taşdaş yapılmış kapunun vaziyetini göstermektedir .

RUINAS DEL PALACIO DE MANCO CAPAC

El llamado palacio de Manco Capac, el mítico fundador del imperio inca, en Cuzco, nos da una bella muestra de la técnica arquitectónica más perfecta del antiguo Perú. El apando es bastante regular, las paredes son algo inclinadas y los muros son bastante gruesos.

PERUDA İnka İmperatorluğunu ilk kuran (MANKO KAPAK) namındaki Hükümdarın sarayından bir kısmını gösteren bu resim İnkalar zamanında Peruda yüksek mimarinin mevcudiyetine delalet etmektedir . Taşların yontuluş ve yerlerine konuluş tarzı bu binanın zamanımızda yapılmış olduğu zannını hasıl ediyor .

Son İnka İmperatori ATAHUALPA İspanyol işgal ordusu Kumandanı Pizarro'nun emrile 1533 senesinde boğdurulmuştur . Her iki İmperatorun taşıdıkları adların türk diline hiçte yabancı sözler olmadığı göze çarpmaktadır .

AYMARÁ POTTERS in bright poncho and knitted caps are typical of the Indians seen on the streets of Cuzco. That so much has disappeared like this massive old wall remains intact is a striking tribute to the patient skill of the builders, who used no mortar, yet fitted the great stones so carefully that a knife-blade cannot enter the cracks.

Peru yerlilerinden iki çömlekçinin erkalarında görülen duvar İnkaların zamanından kalmış ve son derece metin yapıldığı için bozulmadan zamanımıza kadar şekli aslisini muhafaza etmiştir . Çok muntazam ve yekdiğerine intibak edecek surette kesilmiş olan taşlar çimento ve sair harç kullanılmadan biribiri üzerine yerleştirilmiş olup taşların arasına bir çakı demirinin sokulmasına imkan yoktur .

Tek başına bu duvar dahi İnkalar zamanında Peruda Mimarlığın ne derece yükselmiş olduğunu göstermektedir . Dünyanın dört köşesine olduğu gibi Peru kıtasında da bu yüksek sanat usullerinin bu kıtasından vaktile çıkan güzide ve çok mütefennin insanlar vasıtasile gelmiş olduğunda şüphesiz .

LA FORMIDABLE ARQUITECTURA MILITAR DEL ANTIGUO PERU

Para ejemplos de construcción militar se eligieron pocas construcciones con estas murallas de la fortaleza de Sacsayhuaman, en Cuzco. Los ejemplos de arquitectura militar se eligieron de acuerdo a la importancia de las murallas. Los peruanos fueron maestros en arquitectura militar.

Ed. L. D. G. G. G.

Peru kıtasında İnkaların Kuzko namındaki eski paytahtları civarında megalitik tabiri diğerle Siklopeen istihkâmı göstermektedir . Eski Peru ehalisinin askeri inşatta da ne derece mâhir olduklarını bu eserde izah etmekdedir .

THE PERUVIAN COLONY.

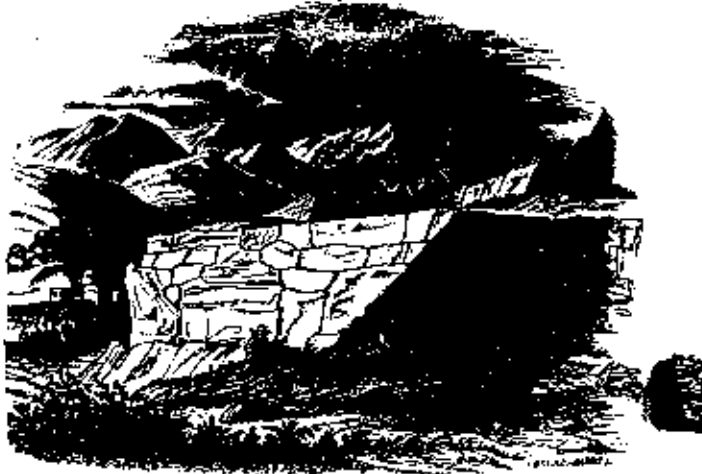
397

Men, very much as the
 spurs were buckled on the
 European knight, he was
 then allowed to use the
 girdle or sash around the
 loins, corresponding to the
 toga virilis of the Romans;
 he was then crowned with
 flowers. According to Fernandez, the candidates wore white
 shirts, like the knights of the Middle Ages, with a cross em-
 broidered in front.

CYCLOPEAN WALL, SECTION.

17. There was a striking resemblance between the architect-
 ure of the Peruvians and that of some of the nations of the
 Old World. It is enough for me to quote Mr. Ferguson's
 words, that the coincidence between the buildings of the Incas

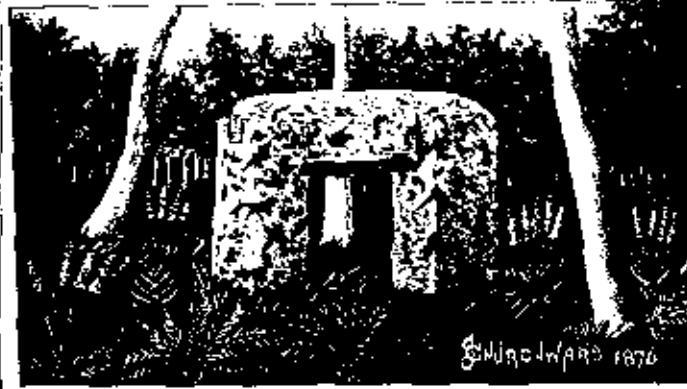
CYCLOPEAN MASONRY, PERU.

En yukardaki resim Yunanistanda ve İtalyada Pelajlara atf olunan Mega-
 litik inşaatlardan birini ve aşağıdaki resim de Peruda mevcut bu kabil Mega-
 litik eserlerden birini göstermektedir . Her ikisinin yapılaş tarzı arasın-
 daki benzerlik göze çarpmakta ve bu da gerek Peruya ve gerek AkDeniz mem-
 leketlerine mimarlığın da medeniyet ve saire gibi MU kıtasından intikal
 ettiğini göstermektedir .

House of Taga, Tinian Island, Mariana Group.

House of Taga, Tinian Island, Mariana Group.

A Stone Arch on Tonga-Tabu.

Yukarıdaki resim Pasifik denizinde vaktile ^{MU'NUN} @zasından olan Mariane grupuna dahil (Tinian Island) adasında (Taga evi) 'namındaki harabelerde mevcut yüzlerce ton ağırlığında yekpare taşdan yapılmış sütunları göstermektedir .

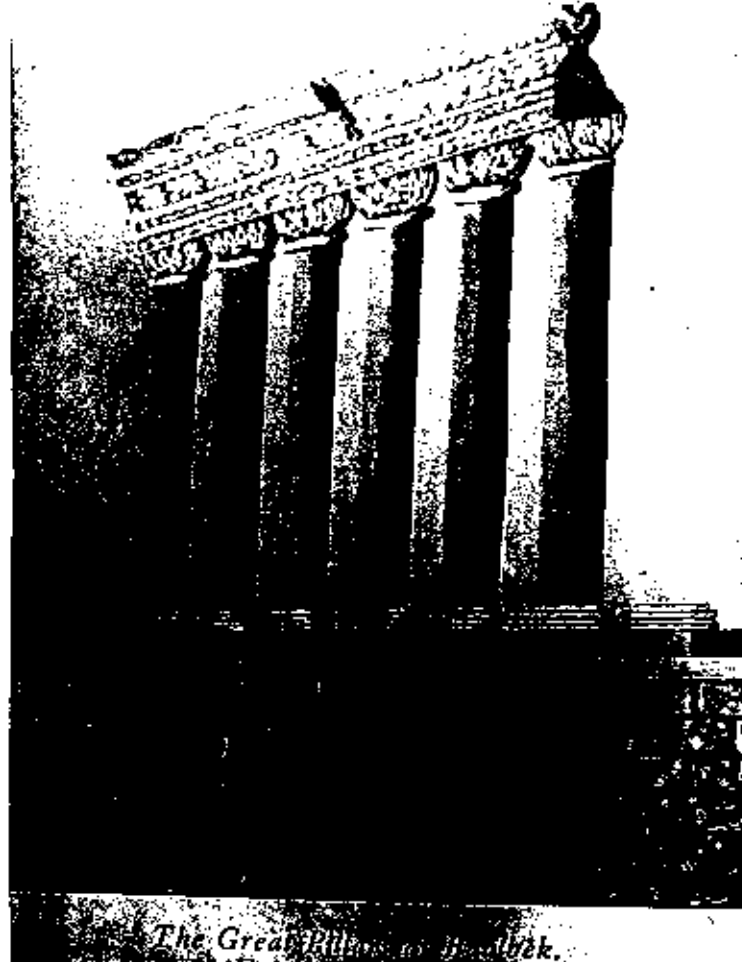
Bunlar MU'nun batmasından önce hazırlanmış ve müdhiş felaket üzerine yerlerine konulamamıştır .

Bu sütunların korentiyen tarzında olan başlıkları korentiyen tarzının esasen Yunanistanda değil fakat MU kıtasında vücutte getirilerek Mu'dan AK-Deniz havalisine gitmiş olan Kariyenler vasıtasile Yunanistana intikal ettiğini göstermektedir .

Alt taraftaki resim keza Pasifik denizindeki (TONGA-Tabu) adasında bulunan yekpare bir taş gösteriyor .

Eski zamanlardanberi bu adalarda yaşayan yarı vahşi yerlilerin bu gibi eserleri yapmalarına imkân ve ihtimal olmadığından bu eserlerin batır.

MU kütasındaki mâhir mimarlar tarafından yapılmış olduklarında şüphe bırakmamaktadır .

The Great Pillars of Heliopolis.

Bu resim Balebekte kâin meşhur güneş mabedinin cesim ve yüksek yekpare taşdan yapılmış sütunlarını göstermektedir . Chuchward (The Children of MU namındaki eserinde bu mabedin evsaf ve sairesi hakkında 145,146,147 inci sayfalarda uzun izahat vermekte ve dünyada bir eşi olmayan bu mimarî şaheserin kimler tarafından ve ne zaman vücuda getirilmiş olduğu 2000 senedenberi bütün dünya alimleri ve Arkeoloğları tarafından anlaşılamamış olduğunu ve her ne kadar arkeolog Curle's bu mabedi Romalılar inşa ettiğini söylemekte isede bunun tamamen yanlış bir iddia olduğunu ve Romalılar bu tarzda inşaat vücuda getirmediikleri gibi Güneş namına hiç bir mabed yapmamış olduklarını ve eski zamanlarda yapılmış daha ehemmiyetsiz mebanî hakkında Mısır Roma ve Yunan kitaplarında malumat var isede Balebek mabedi hakkında hiç bir kayda tesadüf edilmediğini beyan ediyor . Bunu müteakib mabedin cephesindeki çok cesim 6 sütunun korintiyen tarzında yapılmış olduğunu ve beheri

nin 1200 ton ağırlığında ve orta boyda bir omnibüs genişliğinde olduğunu ve Korentiyen tarzı Grekler arasında malum olmadan binlerce sene evvel MU kıtasında mevcut olduğunu ve bunu Kara-Maya ve tabiri diğerle Kariyen namıyla Mu'dan çıkıp Greklerin ecdadı olan MU çocuklarının Küçük Asyaya getirmiş olduklarını ve nitekim aynı tarzda yapılmış cesim bir sütunun Pasifik Denizinde kâin (East Island) adasında bulunması da BALEBEK mabedinin binlerce sene önce çok mahir ve mütefennin MU mimarları tarafından inşa edilmiş olduğunu ve bu kadar cesim ve ağır sütunları yerlerine getirip koymak için bu insanların kullandıkları kuvvet ve vesait bu güne kadar anlaşılamamış olduğunu beyan ediyor .

Aşağıda görülen 2 resim ,yekdigerinden binlerce kilometre mesafede olan Meksika ve Hindistan kıtalarında mevcut saray ve mabed harabelerinin üzerlerindeki kabartma tezyinat ve sair hususiyetler arasındaki müşabeheti göstermekte ve bu da her iki kıta medeniyetinin bir kaynaktan yani (MU) kıtasından oralara intikal ettiğini izah ve teyid etmektedir .

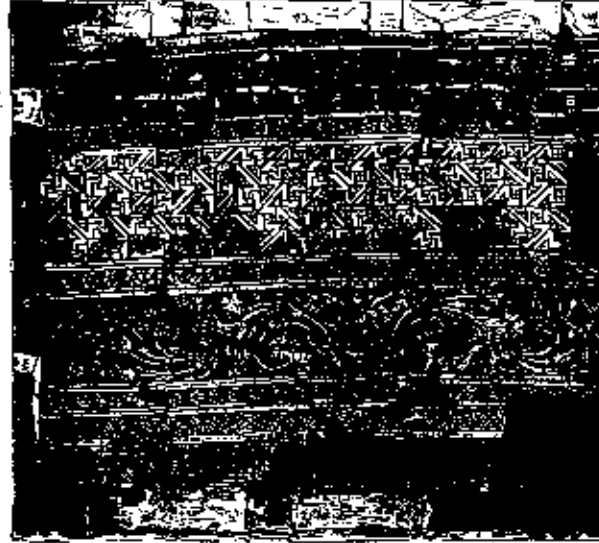

Meksikada Zapotek medeniyetine ait meşhur MITLA harabelerinden bir manzara

CIVILIZATIONS OF THE OLD WORLD AND THE NEW 129

great mound over his friend Hephestion, at a cost of more than a million dollars; and Semiramis raised a similar mound over her husband. The pyramids of Egypt, Assyria, and Phoenicia had their duplicates in Mexico and Central America.

The grave-cists made of stone of the American mounds are exactly like the stone chests, or *kistva* for the dead, found

CARVING ON THE BUDHIST TOWER, SARNATH, INDIA.

in the British mounds. (Foster's "Prehistoric Races," p. 109.) Tumuli have been found in Yorkshire enclosing wooden coffins, precisely as in the mounds of the Mississippi Valley. (*Ibid.*, p. 185.) The articles associated with the dead are the same in both continents: arms, trinkets, food, clothes, and funeral urns. In both the Mississippi Valley and among the

Bu resim : Hindistanda kâin (SARNATH) Budist mabedinin kulesindeki oymaları göstermektedir .

Bundan evvelki sayfada görülen MITLA harabelerindeki kabartma hendek şekiller karşılaştırılınca her ikisinin arasındaki mülâhazet göze çarpmakta ve buda yekdiğerinden binlerce kilometre uzakta olan Meksika ve Hindistan kıtalarındaki mimarî eserlerin aynı kaynaktan yani (MU) kitasından oralara yayılmış olduğunu göstermektedir .

Buraya kadar devam eden izahatımla dünyada ilk zuhur eden insanların ve bu insanların ilk vücuda getirdikleri yüksek ulumî fûnun ve medeniyetin Pasifik denizinde bundan 12500 sene evvel batmış olan MU kıtasında zuhur ettiği kâfi derecede anlaşılmış olmakla artık bu izahatıma nihayet vererek şimdi MU dili ve dini hakkında Churchward'ın eserlerindeki malumatı muhtasaren arzaya başlayorum :

MU DİLİ BÜTÜN TÜRK-LENÇELERİNİN ÖZ KAYNAĞIDIR :

Churchward (The Continent of MU) namındaki eserinin 106 ıncı sayfasında MU yani Güneş İmparatorluğunun Mu dilindeki adı (ULUMİL) olduğu ve aslen (U - LUUM - İL) şeklinde murekkep bir söz olup (U - O) , LUUM - Erazı , İL - Devlet , Kudret anlamında olarak (O ERAZİNİN İMPERATORLUĞU) manasını ifade etmekte olduğunu izah etmesi üzerine kulağımıza hiç yabancı gelmeyen (ULUMİL) sözünün başındaki (ULU) sözünün aynen türkçedeki (ULU) ve aradaki (M) inde MU ve sonda bulunan (İL) inde Aynen türkçede Devlet ve kudret manasını ifade eden bir söz olduğunu derpiş ederek ULUMİL sözünün pek eski şeklinin (ULU-MU- İL) tarzında olarak (Yüksek MU İmparatorluğu) manasına gelen halis bir Türkçe söz olduğuna kanaat hasıl ettim .

Mumailiyh müellifin (The sacred symbols of MU) adındaki diğer bir eserinin 123 üncü sayfasında (GÜN yani GÜNEŞ) sözünün MU dilinde karşılığı (KİN) olduğunu görünce burunda bizim GÜN sözümüzün mana ve hatta bir az telaffuz farkile aynı olduğunu anlamakla Mu diline ait tesadüf ettiğim (ULU-MİL) ve (KİN) sözlerinin her ikisinin de türkçe olmasından istidlalen beşeriyetin ve ilk medeniyetin zuhur ettiği MU kıtasında konuşulan dilin TÜRK dil-i olduğuna emin ve mutmain oldum .

MU dilinin güneş mefhumundan mülhem olarak vücuda gelmiş olmasına binnaen ahiren ULU Ünderimizin keşfe muvaffak oldukları (GÜNEŞ - DİL) teorisinin bütünü tebarüz ve teyidiğine hadim olacak çok mühim elemanların bu dilde mebzulen mevcud olduğunda şüphe yoktur .

(MU) sözünün manası :

Churchward (Children OF MU) namındaki eserinin 87 inci sayfasında (MU) Veya (MA) ve yahut (MAMA) sözlerinin hep aynı manayı ifade ettiklerini ve yerine göre bunların (Kürei Arz) veya (Ağız) anlamında olduklarını izah ediyor .

Aynı eserin 172 inci sayfasında bu günkü Kamboe kıtasına vaktile dahil

olan (BURMA)kitasının taşıdığı adın MU dilinde (BUR - Yeni) ,(MA- erazi demek olduğunu ve bu suretle(BURMA)sözünün(YENİ ERAZİ)anlamında olduğunu Churchward izah ediyor .

Bu gün dahi PERU ve Bolivya yerlileri ecdadlarından gördükleri vechile yemeğe başlarken veya su içerken müslümanların Bismillahi makamında (PAŞA KAMAK) sözünü sarf etmekte oldukları ve bu sözün Peru dilindeki manası (BÜ-yÜK vatan) yani (MU kıtası) olduğunu ve PERUya vaktile ecdadlarının MU kıtasından geldiklerini ecdadlarından intikal eden malumata müsteniden bildikleri için PAŞA KAMAK sözünü MU kıtasını takdis maksadile sarf etmekte oldukları Churchward'ın izahatından anlaşılıyor .

Mumailayh müellif (THE LOST CONTINENT OF MU) adlı eserinin 311 inci sayfasında Japon dilinin yarısı KARA MAYA sözlerinden müteşekkil olduğunu ve Hindistanda konuşulan dillerin yarısı NAGA MAYA yani MU diline mensup olduklarını ve mezkûr eserin 312 inci sayfasında da Meksikadaki yerli dillerinin yarısı KARA MAYA sözlerinden müteşekkil olduğunu ve eski Grek dili le Avrupa dillerinin bir çoğunda müştereken mevcut bulunan sözlerin KARA MAYA diline ait olduklarını ve bu suretle bütün cihan dillerinde müştereken mevcut bulunan sözlerin aynı kaynaktan yani beşeriyetin ilk muntazam dili olan MU dilinden çıkmış olduklarını beyan ve izah ediyor .

Bu cümleden olarak Grek Alfabesini teşkil eden (Alfa,Beta,Gama ,Delta ve ilahâvibaret harflerin taşıdıkları adlar Kara MAYA dilinde birer mana ifade etmekte olduklarını ve bu adlar biribirini müteakip sıraya komularak okundukları vakit MU kıtasının ne suretle battığını anlatan bir ibare teşkil ettiklerini anlatıyor .

Grek Alfabesini teşkil eden harf adlarının KARA MAYA dilindeki manalarını gösteren resim aşağıda görülmektedir :

104 THE LOST CONTINENT OF MU

Greek	Cara Maya	Free Reading
Alpha	Al-paa-ha	Heavily break the waters
Beta	be-ta	extending over the plains
Gamma	ham-ma	they cover the lands
Delta	tel-ta	in low places, where
Epsilon	ek-zil-on-om	there are obstructions, shores form and whirlpools
Zeta	ze-ta	strike the earth
Eta	et-ha	with water.
Theta	thetheha-ha	The waters spread
Iota	io-ta	on all that lives and moves
Kappa	ka-paa	obstructions give way and
Lambda	lam-be-ta	submerged is the land of
MU	MU	MU

Grek harflerinin mâbâdi :

Xi	<i>xi</i>	appear above the waters
Omikron	<i>om-ik-le-on</i>	whirlwinds blow around
Pi	<i>pi</i>	and little by little
Rho	<i>la-ho</i>	until there comes
Sigma	<i>zi-ik-ma</i>	cold air. Before
Tau	<i>ta-u</i>	where valleys existed, are
Upsilon	<i>u-pa-zi-le-on</i>	now abysses, cold depths. In circular places
Phi	<i>pe-hi</i>	mud formed.
Chi	<i>chi</i>	A mouth
Psi	<i>pe-zi</i>	opens, vapors
Omega	<i>o-mec-ka</i>	come forth and volcanic sedi- ments.

Aşağıdaki resim KARA MAYA dilinde birer mana ifade etmekte olan GREK harflerinin adları besit olmayıp bir kaç parçadan müteşekkil mürrekkep sözler olduğunu ve beher parçanın tezammun ettikleri manaları göstermektedir :

RECORDS OF THE LOST CONTINENT 103

Greek	<i>Cara Maya.</i> English meanings.
Alpha	<i>Al</i> , heavy ; <i>paa</i> , break ; <i>ha</i> , water
Beta	<i>Be</i> , walk ; <i>ta</i> , where, place, plain, ground
Gamma	<i>Kam</i> , receive ; <i>ma</i> , mother, earth
Delta	<i>Tel</i> , deep, bottom ; <i>ta</i> , where, etc.
Epsilon	<i>Ep</i> , obstruct ; <i>zil</i> , make edges ; <i>onon</i> , whirl- wind
Zeta	<i>Ze</i> , strike ; <i>ta</i> , where, ground, etc.
Eta	<i>Et</i> , with ; <i>ha</i> , water
Theta	<i>Thethha</i> , extend ; <i>ha</i> , water
Iota	<i>Io</i> , all that which lives and moves ; <i>ta</i> , where, ground, etc.
Kappa	<i>Ka</i> , sediment, obstruction ; <i>paa</i> , break, obstruct
Lambda	<i>Lam</i> , submerge ; <i>be</i> , go, walk ; <i>ta</i> , where, ground, etc.
Mu	<i>Mu</i> , <i>Mu</i>
Ni	<i>Ni</i> , point, summit, peak
Xi	<i>Xi</i> , to rise, to appear over
Omikron	<i>Om</i> , whirl ; <i>ik</i> , wind ; <i>le</i> , place ; <i>on</i> , circular
Pi	<i>Pi</i> , to place little by little
Rho	<i>La</i> , until ; <i>ho</i> , come
Sigma	<i>Zi</i> , cold ; <i>ik</i> , wind ; <i>ma</i> , earth, mother, etc.
Tau	<i>Ta</i> , where ; <i>u</i> , bottom, valley, abyss, etc.
Upsilon	<i>U</i> , abyss, etc. ; <i>pa</i> , tank ; <i>zi</i> , cold ; <i>le</i> , place ; <i>on</i> , circular
Phi	<i>Pe</i> , come, etc. ; <i>hi</i> , mud, clay
Chi	<i>Chi</i> , mouth opening
Psi	<i>Pe</i> , come, out, etc. ; <i>zi</i> , vapor
Omega	<i>O</i> . there : <i>mec</i> . whirl - <i>ka</i> sediments

RECORDS OF THE LOST CONTINENT 105

Straight Reading.—Heavily break the waters over the plains. They cover the low places. Where there are obstructions shores form. The earth is struck with water; the waters spread on all that lives and moves, the foundations give way and *submerged is the land of Mu*. The peaks only appear above the water, whirlwinds blow around until gradually comes cold air. Before where existed valleys are great depths, cold tanks. In circular places mud banks formed. A mouth opens, out of which vapors pour forth and volcanic sediments.

Bu resim (MU) kıtasının Pasifik denizinde ne suretle battığını anlatan Grek Alfabe harflerinin taşıdıkları adların bir ibare halinde olarak İngilizceye serbestce tercemesini göstermektedir .

Türkçe tercemeside şudur :

(Sular şiddetle ovalara hücum etti . Münhat eraziyi kapladı . Mania-ya tesadüf ettiği yerlerde kıyılar peyda oldu . Arzı sular istila etti . Sular önüne gelen mevcudat ve mahlukatı mahv etti . Arzın temelleri sarsıldı ve Mu kıtası battı . Yalnız zirveler suların dışında kaldı . Sonra rüzgârlar gıcıncaya kadar kasırgalar esdi . Vadilerin yerlerinde derin su kitleleri peyda oldu . Çamur tabakaları teşekkül etti . Açılan bir ağızda buğular ve volkanik teressübat fışkırdı) .

04 11A 11A . 01 11A . 11A 11A . 11A 11A .
11A 11A 11A 11A . 11A 11A . 11A 11A . 11A 11A .
11A 11A . 11A 11A . 11A 11A . 11A 11A .
11A 11A 11A 11A . 11A 11A 11A . 11A 11A .
11A 11A 11A 11A . 11A 11A . 11A 11A .
11A 11A .

*The Greek Alphabet Written in the Hieratic Characters
of Mu*

Bu resim Grek harfleri adlarının Hiyeratik MU yazısı ile yazılışını göstermektedir .

ENGLISH	MU	MAYA	EGYPTIAN
A	⊙.◇.Λ.	⊙.◇.Λ.	⊙. I. ^.
B	■.□.	■.□.	□.■.■.
C	⌘.⌘.⌘.	⌘.⌘.⌘.	⌘.
CH	⌘.⌘.⌘.	⌘.⌘.⌘.	⌘.
DZ	⌘.⌘.	⌘.⌘.	⌘.
E	I. II.	I.	II.
H	⌘.⌘.⌘.	⌘.⌘.⌘.	⌘.⌘.⌘.
I	I. II.	I. II.	III. IV.
K	Δ. Δ	Δ. Δ.	Δ. Δ. Δ.
KH	⌘.	⌘.	⌘.
KU	2.	2.	2.
L	⊙. L.	⊙. L.	⊙. II. V
M	⌘.⌘.⌘.	⌘.⌘.⌘.	⌘.⌘.⌘.
N	⌘.⌘.⌘.	⌘.⌘.⌘.	⌘.⌘.⌘.
O	⌘.	⌘.	⌘.
P	⌘.	⌘.⌘.⌘.	⌘.⌘.
PP	⌘.	⌘.⌘.	⌘.⌘.
SH	⌘.	⌘.	⌘.
T	⌘.⌘. Δ	⌘.⌘. Δ	⌘.
TH	⌘.	⌘.	⌘.
TZ	⌘.	⌘.	⌘.
U	⌘. U. V	⌘. U. V	⌘.
X	⌘. 2.	⌘. 2.	⌘.⌘.⌘.
Y	I. II.	I. II. III.	I. III.
Z	⌘.	⌘.	⌘.

The alphabet of MU, Maya and Egypt

MU , MAYA ve eski Mısır harfleri .

Bu resim eski Mısır ve MAYA harflerinin tamamen MU harflerine müşabih olduklarını göstermekte ve bu suretle bütün dünyaya olduğu gibi eski Mısır lılara ve Yukatandaki Mayalara medeniyet ,ulumü fünün ve sairinin MU kıtasından geldiğini isbat ve teyid etmektedir .

Uygur, Akkad, Sümer Türkleriyle Yukatadaki MAYA ve Hindistandaki NAGA MAYAların binlerce sene evel beşeriyetin ilk vatanı olan MU kıtasında çıkarak cihanın dört köşesine ^{medeniyet} yayıldıkları şimdiye kadar devam eden izahatı tan anlaşıldığı gibi bunların dillerinde aynı kaynaktan çıktığını bu dillere ait bir kaç sözün yekdiglerine olan müşabehetide ayrıca tayid etmektedir .

Türk dilinde	Akkad ve Kaldani Dilinde	Hindistandaki mukaddes NAGA-MAYA dilinde ve YUKATANDA ki MAYA dilinde
BABA	ARBA	BA
BALA ,arkadaş , refik anlamında	BALA	PAL
SU	A	HA
FELEK, cihan .	KALAMA	KALAK
GÜN, güneş .	KİN	KİN
ALMAK	LAL	LAL
ANA	NANA	NAA
AK	SAR	ZAK

Türk ırklarının en eski dili olan MU dili hakkındaki izahatıma nihayet vererek ecdadımızın en eski dini olan MU dini hakkında Churchward'ın verdiği izahat ve malumatı hulasaten arzı başlayorum :

Dünyada gelmiş geçmiş veya hala mevcut bulunan dinlere kaynak olan MU dininin başlıca esasları şunlardır :

- 1) -- Ecdadımızın MU kıtasında uzun esirler zarfında yaptıkları derin ve ilmî tetkikat neticesinde Eflak ve Kâinatı muazzam ve son derece şuurulu ebedî bir Kudretin muhtelif kuvvetler vasıtasile idare ettiğine ve bu sonsuz Kudretin mahiyetini insan aklının idrak etmesine imkân olmadığına iman etmişlerdir .
- 2) -- İnsanın madde ve ruhtan müteşekkıl iki mevcudiyeti olduğuna , ve maddî mevcudiyetin devamsız ve fanî olduğuna , ilahî olan Ruhun ebediyen mevcut ve berdevam olduğuna ,
- 3) Gayrî maddî olan Ruhun maddeden müteşekkıl olan vücudda bulurması , hayat esnasında vücudun türlü tahrikât ve ihtirasatı ile karşılaşarak bunları mütemadî mücadelelerle vermekten ibaret olduğu ve kısa süren

hayatı beşer ruhun maddeye galabe edebilmesine kifayet etmiyeceği için ruhun muhtelif zaman ve mekânlarda ayrı ayrı vücudlara dahil olarak maddenin tehakküm ve esaretinden kurtuluncaya kadar mücadeleye devam edeceği ve nihayet ilahî safvetini elde edince menşei olan Uluhiyete avdet ve iltihak ederek maddî mevcudiyetin türlü elem ve ıztıraplarından mihnet ve meşakkatlerinden masun ilahî mevcudiyetine kavuşacağı ,

4) -- İnsanları halk eden muazzam Kudret insanların babası ve bu suretle insanlarda aynı babanın çocukları olup yekdiglerinin kardeşi olduğu için kardeş gibi biribirlerini sevmeleri ,

5) Tanrının gözle görülmesi ve mahiyetinin anlaşılması hiç bir zaman mümkün olmayacağı için Onun sonsuz Kudretinin maddî bir timsali olan ve bütün mahlukat ve nebatata hayat veren Güneşe sevgi ve hürmet gösterilmesi ve bu sevginin güneşe değil sonsuz Kudrete ait ve râci olduğu , (Churchward'ın bu husustaki izahatından : ecdadımızın pek eski zamanlarda güneşe Mabud sıfatile değil Tanrının gözle görünür maddî bir timsali sıfatile tazimde bulunmuş oldukları anlaşılıyor).

MUSA MU'nun din ve Uluhiyet hakkındaki telakkilerini SİNA dağındaki OZİRİS mabedinde tahsil edip (Beni İsrail'e) telkin etmiştir :

Tanrının birliği ve ebediyeti , vücudun fanî ve ruhun ilahî ve ebedî olduğu hakkındaki efkâr ve telekkiyatı MU'dan binlerce sene evvel çıkan Uygurlar, Akkadlar ,Sümerler ,Mayular ve Tamliller bütün cihana neşretmişler ve Mısır-Ulya ve Mısır-Sıflada medenî hükûmeler kuran eski Mısırlılar dediğimiz MU çocuklarının bilhassa Sina dağında MU'nun yüksek felsefe ve hikmetlerini tedris ettikleri OZİRİS mabedinde senelerce tahsil eden MUSA burada tahsilini bitirerek Üstad payesini ihraz etmiş ve bu meşhur mabedin Baş Rahibi olmuştur . MUşarûn ileyh müteakiben MU'nun yüksek din prensiplerini aynen veya benî israilin o zamanki seviyesi dima giyesine göre tadilen alarak Musevî dinini vaz etmiş ve bu yeni dine İİ. inci sayfada görülen MU'nun mukaddes rûmuzlarını aynen idhal etmiştir .

Fakat kendisinden 800 sene sonra gelen (Ezra) bu prensipleri temâmile kavrayamayarak kendi izân ve kabiliyetine ^{Görs} (yanlış bir surette tefsir ve izah etmiştir .

NAA-KAL namını taşıyan din ve fen misyonerleri tarafından şarkî ve orta Asyaya ve Burma tarikile Hindistana ve oradanda Mısıra nakl edildiği ve MUSANIN MU ulumü fûnununu ve dinini bu suretle OZİRİS mabedinde tahsil ettiğine dair malumat Churchward'ın (The lost continent of Mu)adlı eserinin 21 inci ve (The sacred symbols of Mu)namındaki eserinin 266 ve 267 inci sayfalarında mevcuttur . (Yukarıda zikri geçen NAA-KAL sözünün hem mana ve hemde telaffuz itibarile arapçadaki NAKKAL yani nakl edici anlamında olan söze pek benzemekte olduğunu istitraden arz ederim) .

İSAda kurduğu dinin esaslarını MU dininden almıştır :

Churchward'ın (The children of Mu) adlı eserinin 252 inci sayfasında ve daha müteakip sayfalarda İSA hakkında verdiği malumatı kısaca bervechi ati arz ediyorum :

Kaşmir kıtasında LEH namındaki mevkide kâin HEMİS manastırında orijinalinden PALİ diline çevirilmiş bir hatıradaki İSANIN memleketini terk ettikten sonra evvela Mısıra gelerek burada kaldığı 2 sene zarfında MU dinini OZİRİS mabedinde tahsil ettiği ve oradan Hindistana giderek muhtelif Hind şehirlerinde ve bilhassa BENARES ve LAHOR şehirlerinde (GAUTMA BUDEHA) akaidi diniyesini öğrendiği ve bundan sonrada HİMALAYA manastırlarından birine girip mu'nun mukaddes ilhamlı din yazılarını ve Kozmik ilimlerini 12 sene zarfında tahsil ederek Üstad mertebesini ihraz ettiğine dair malumat mevcut olduğunu ve Himalaya manastırlarının birinde : (İSA'nın dünyada misli görülmemiş çok yüksek bir üstad olduğu) hakkında bir hatıra-ya tesadüf ettiğini ve bu manastırdaki ihtiyar rahiplerin hristiyanlardaki çok iyi anladıkları İsayı tebciil etmekte olduklarını ve İSA'nın tahsilini bitirip manastırı terk edeceği sırada yalnız ruhun veya ruhla birlikte vücudun baası badelmekte mazhar olup olmayacağı hakkında diğer Üstadlarla giriştiği bir münakaşede : İSA'nın yalnız ruhun ebedi olduğunu ve topraktan müteşekkil olan vücudun tekrar toprağa münkalip olarak başka vücudların teşekkülüne hizmet edeceğini MU'nun din prensiplerinden aldığı ilham ve kanaate dayanarak musirren iddia ettiğine dair mezkûr manastırda diğer bir hatıranın mahfuz olduğunu mülakatta bulunduğu Baş Rahipden aldığı malumata müsteniden Churchward beyan etmektedir .

Bunlardan başka İSA'nın MU dilini ve dinini tahsil ettiğini gösteren

İSA çarmağa gerildiğinin son dakikalarında hristiyanların mazbutatı tarihiyelerinde (ELİ,ELİ, LAMA SABAK TANİ) sözlerini sarf ettiği yazılıdır . O esnada hazır bulunanlar ne İbraniceye ve ne de Küçük Asya dillerinin hiç birine ait olmayan bu mechul sözlerden bir mana çıkaramayarak bu sözleri (Allahım ,Allahım ^{neden} beni yalnız başıma bıraktın ?) anlamında olarak (ELİ,ELİ, LAMA Sabaktanı) şeklinde ıbranice bir cümle olarak zan etmişler ve İSA'nın agzından çıkan(SABAK TANİ)sözü ıbraniceye hiç münasebeti olmadığı için burada (ASAB TANİ) şekline kalb etmek suretile İbraniceye benzetmişlerdir . Halbuki İSA uğradığı kahr ve ızdırabı etrafında bulunan düşmanlarına sezdirmemek için senelerce Hindistanda Himalaya Manastırlarında tahsil ettiği MU dilile (HELE,HELE, LAMAT ZABAK TA Nİ) yani (Fenalaşıyorum ,fenalaşıyorum , yuzümü karanlık istila ediyor) anlamında olan mu sözlerini sarf etmiş olduğunu ve bu sözlerin MU dilinin aşağı yukarı devamı olan MAYA dilinde mevcut ve yukardaki manaları ihtiva etmekte olduklarını MAYA dili Alimlerinden müteveffa Professör DON ANTONIO BATRES JAUREQUI'nin izahatına istinaden Churchward (The sacred symbols of MU) adlı eserinin 55 inci sahifesinde anlatıyor . BUda İSA'nın MU dilini bildiğine ve bu dili MU'nun din ve kozmiz ilimlerini tahsil için öğretilmiş olduğuna kuvvetli bir delil teşkil etmektedir.

MUHAMMEDİN de tıpkı MUSA ve İSA gibi MU'nun dil ve dinini öğrendiği aşağıdaki mühim bir ip ucundan istidlalen anlaşılacaktır ;

Churchward'ın (The sacred Symbols of MU) adındaki eserinin 130 uncu sahifesinde MU diline ait en eski sözlerden biri olarak (TA-HA) kelimesinin zikri geçmektedir . Vaktile MU kıtasına dahil olup mezkûr kıta battıktan sonra ayakta kalmış olan Pasifik denizindeki adaların yerli ehlişi arasında ^{bu sözün} @cdadlarından kalma mukaddes bir söz olarak kullanıldığı hakkında izahata tesadüf etmekliğim üzerine derhal KUR'anDa bir sure başını teşkil eden (TA-HA) kelimesini göz önüne getirip KURAN müfessirleri tarafından bu ane kadar manası izah edilememiş olan bu sözün MU dilinde (TA - Yıldızlar , HA - SU) yani (SU ihtiva eden yıldızlar) anlamında olduğunu Churchward'ın izahatından anladıktan sonra bu mechulü bu suretle anlamaktan mütevellit bir sevinçle Kuranda daha bu gibi manası malum olmayan (YA-SİN , TA-SİN , HA- MİM) gibi esrar engiz sözlerinde MU diline

ait olmaları ihtimalini göz önüne getirip (MU) dilinin az çok saf bir halde aynı olan MAYA lugatine müraceat ederek tahmininde aldanmadığımı ve bu sözlerinde berveci atı manalar ifade eden halis MU sözleri olduklarını hayretle müşahade ettim :

TA-HA sözündeki(TA - Yıldızlar HA - SU)--- yani Su ihtiva eden yıldızlar Bunu Churchward'ın izahatına müsteniden arz ediyorum . Bu ip ucunu elde ettikten sonra MAYA lugati vasıtasile diğerlerinin manalarını kendim halle muvaffak oldum :

TA - SİN : TA - yıldızlar , SİN - saha , mıntaka , havali ,yani Yıldızların bulundukları saha , GÖK,SEMA .

HA - MİM : HA - SU , MİM - MU katasının alfabetik remzidir . MU yazısında MİM harfinin adı MU olup yazılışıda 41 inci sahifedeki tabloda görüldüğü üzere şu şekilde küçük bir mustadildir . Dikkate şayandırki ilk yazılan KUR'ANlarda MİM harfi tıpkı MU yazısındaki MU yani MİM harfinin aynı olan şeklinde yazılmıştır . Bu izahattan sonra HA-MİM sözünün manası (SUYA batmış MU kıtası) demektir .

YA - SİN : YA - yas, teessür, elem , SİN - saha, havali yani elem ve mihnet sahası ve tabiri diğerle (Kurei arz) demektir .

İşte bu MU sözlerinin KUR'ANDA birer sure başlarında esrar engiz bir surette mevcudiyetleri MUHAMMED'İN de tıpkı MUSA ve İSA gibi MU dilini ve dinini tahsil ve vücuda getirdiği dinî islâmın vahdaniyet ve ruhun ebediyeti ve saire hakkındaki esaslarını MU'dan Hindistan manastırlarına NAA-KALLer vasıtasile intikal eden ilim ve din esaslarından iktibas etmiş olduğuna delalet etmektedir . Ba husus Muhammedin hayatını yazan İslâm tarihçileri Müşarûn ileyhin sabavetini müteakip bir kaç sene MEKKEden tegayyüp ettiğini söylemeleride MUHAMMED'in bu gaybubet senelerini Mısır da ve müteakiben Himalaya manastırlarında MU'nun dinî ve ilmi eserlerini tetkik ve tettebbu ile geçirmiş olduğuna kuvvetle ihtimal vermektedir.

Esasen PLATON, FİSAGOR,THALES DÖ MİLET gibi en meşhur GREK filozoflarının Mısırda MU'nun yüksek felsefe ve ilimlerini tahsil ettikleri ve İSAdan 500 sene evveline gelinceye Greklerin ^{TAHSİL İÇİN} (Tercihan Hindistana gittikleri hakkında CHURCHWARD'ın verdiği izahat dahi Muhammedin diğer din va-

zıları ve Yunan Filozofları gibi eski zamanlarda bu günkü Oxford ,Cambridge ve PARIS Üniversitelerinin rolünü oynayan Mısır ve Himalaya mabed ve Manastırına giderek tahsil etmiş olduğunda şüphe bırakmamaktadır .

Churchward'ın en eski medeniyetlerin iz ve eserlerini ihtiva eden müteaddit kıta ve memleketlerde 1868 senesinden itibaren 50 sene süren derin tarihi ve ilmi tetkikatla elde ettiği malumata müsteniden vakı olan muhtasar izahatım (UYGUR, AKKAD, ve SÜMER) namlarındaki ırkdaşlarımızın bütün cihana ilk yüksek medeniyeti , ulumü fûnunu ,dil ve dini yaymış olduklarını ve bu Raporun 22 inci sayfasının baş tarafında görüldüğü vechile bu günkü Avrupa milletlerinin hemen kâffesinin UYGUR türklerinin zürriyetleri olduklarını göstermekte ve gerek tarihimize ve gerek bütün cihan tarihine topladığı yep yep yeni ve esaslı malumatla Churchward'ın ^{vaptığı} hizmetler her milletten ziyade bizlerin takdirine layık bulunmaktadır .

Mumailleyhin bilgi aleminde ve bilhassa Şimalî amerikada büyük bir alaka uyandıran ve üç dört defa yeniden basılan 4 cilt eserleri şimdiye kadar ırkımızın çok yüksek ve şanlı mazisini anlamamış veya anladığı halde her hangi bir sebeple izhar ve itiraf etmemiş olan cihan müverrih ve Alimlerini ikaz ve irşad edeceğinde şüphe yoktur .

Sureti mahsusada tahkik ederek elyevm ~~NEW-YORK~~ civarında (Mont Vernon) kasabasında ikamet etmekte olduğunu öğrendiğim Mistr Churchward'ın arkımızın binlerce senelik yüksek mevcudiyeti ve mazisi hakkında bir kaç konferans vermek ve 12 sene Hindistanda kaldığı esnada Himalaya Manastırlarında eyice öğrendiği (NAGA MAYA) tabiri diğerle MU dilini Tarih Fakültemizde tedris ederek bir kaç talebe yetistirmek üzere Ankaraya celbi pek faydalı olacağı reyî kasıranesindeyim .

İşbu maruzatım tensip buyurularak mumaileyhin memleketimize celbine imkân hasıl olduğu takdirde bilhassa Uygur İmparatorluğu ,AKKAD ve Sümer Devlet ve medeniyetleri hakkında elde ettiği mühim tarihi malumata esas teşkil eden çok eski tablet ve sair eserlerin Himalaya ve Tibet Manastırlarının hangilerinde mevcut ve mahfuz bulundukları ve bunların Türk dil ve tarih alimleri tarafından mahallerinde tetkiki ne suretle mümkün olacağı hakkında kendisinin hayatta bulurmasından bilistifade alınacak malumat ve izahatın gerek şimdi ve gerek ilerdeki dil ve tarih araştırmalarımız için çok faydalı olacağını ve elyevm 80 yaşına yaklaşmış olan bu ihtiyar ve değerli Alimden istifadeye müsareat edilmesi musib ve muvafık olacağını arz eylerim .

Mumaileyhin Ankaraya celbi tekerrür ettiği takdirde bu hususta icra eden adresini barvechi ati takdim ediyorum :

Mr.Colonel James Churchward ,

Overlook Avenue , No 141 ,

(Mont Vernon)

New - York

(U.S.A)

Colonel James Churchward'ın işbu Raporuma esas teşkil eden 4 kıta eserini emir buyurulduğu takdirde Postaya tevdiat irsal ve takdime hazır bulunduğumu en derin tazimatımla arza mülcaseret eylerim .

Meksiko - Çapul Tepek . 29 Şubat 936 .

Meksiko Maslahatgüzarı

Ehsein Mayatepek

Çok sayın Bay İbrahim Necmi Dilmen ,

Türk Dil Kurumu Genel Sekreteri .

A N K A R A

226

Çok sayın Bay ,

1019 sayı ve 25/12/1935 tarihli iltifatnamenizi büyük bir memnuniyet ve şükranla aldım . . Güneş Dil teorisine ait evvelce aldığım risalelerden başka bu kerre de mezkûr teori hakkında kısa izahatı havi bir broşürle bunun 5 kısıt Fransızca nüshalarını aldığımı derin teşekkürlerimle arz eylerim .

Güneş Dil Teorisi kimin tarafından ve ne zaman keşf edildiği hakkında bu güne kadar bir malumat alamadığım gibi 9 Eylül'den beri almakta olduğum ULUS gazetesinde bu hususa dair bir izahata tesadüf edemediğimden bu bapta tenvirime himmet buyurmanızı pek rica ederim .

Şimdiye kadar taktim ettiğim 6 kısıt raporun ULU ÖNDERİMİZİN manzuru Devletleri olduktan sonra Sayın Dil Kurumunda bildirilmiş olduğunu işarı Alilerinden anlayarak çok memnun oldum . Bu bapta lutfunuza ayrıca teşekkürler eder ve aldığım şevki gayret dolayısıyla bundan böyle de elde edeceğim malumatı payderpey iblağa müsaareat edeceğimi arz eylerim

Amerika Alimlerinden Colonel James Churchward'ın 1868 senesinde Himalaya ve Tibet manastırlarında ve müteakiben Orta Asya ve dünyanın muhtelif yerlerinde 50 sene süren derin tetkikatı neticesinde elde ettiği bizim için çok mühim ve çok yeni malumatı havi 4 kısıt eserinde ve bunlar arasında bilhassa (The Children of Mu) ve (The lost continent of Mu) namlarındaki 2 eserinde Uygur, Akkad, Sümer türklerinin aslen Orta Asyalı olmayıp pasifik denizinde 200,000 sene mevcudiyetten sonra bundan 12500 sene evvel müdhiş tezelzülât ve volkanik indifaat neticesinde batmış olan (MU) kıtasından 70000 sene evvel çıkarak Mûdaki yüksek medeniyetlerini, dillerini ve vahdaniyet prensibine müstenid ve uluhiyetin

sonsuz kuvvet ve kudretinin gözle görünür bir timsali sıfatile Güneşe muhabbet ve tazimden ibaret olan dinlerini bütün cihana yaydıkları ve sair ve saire hakkında şimdiye kadar ne şark ve ne garp kitaplarında mevcut olan ayan izahat ve malumata tesadüf ederek bunlara ait kısa izahatı havı 7 inci raporumu 2 mart 936 tarihinde postaya tevdiat ULU Reisi Cumhuriyete irsal ve takdim ettim .

Colonel James Churchward'ın beşeriyet tarihine ve bilhassa sayın ırkımızın binlerce senelik yüksek ve şanlı mazisine ait mühim izahatı ihtiva eden 4 kıta eserinin aynen dilimize çevirilmesi çok musib ve muvafık olacağı mutaleai kasıranesindeyim .

Son takdim ettiğim 7 inci raporunun 44 üncü sayfasının sonlarında İSAnın çarımhte son deminde sarf ettiği Mu diline ait (Hele,hele, lamat zabak ta ni) cümlesini acele ile yanlış olarak (Hele,hele, lama sabak ta ni) şeklinde yazmış olduğumu nezdinde kalan rapor suretini gözden geçirir iken anlamış olduğumdan bu cümlelerin yukarıdaki şekilde tashihini lutfunuzden istirham eyler ve bu raporun hakkında ULU ÖNDERİMİZİN izhar buyuracakları rey ve mutaleadan haberdar edilmekliğimi himmet ve inayetinizden sureti mahsusada rica ve bilvesile kalbî hürmetlerimi teyid eylerim çok sayın Bay .

Meksiko Maslahatgüzarı

Eahin Mayatepek

C. Y. J.

24. III. 36

m. 171

CP

8. VII. 1937

1

Ulu Önderimiz, Sevgili Büyük Atamız

ATATÜRK

Yüksek Dehanızdan doğan Güneş-Dil Teorisini canlı bir surette ispat etmeğe, tatbikati keskin nazarınızı çekmeğe ve hassaten Türk Dilinin ne kadar zalla, arap ve Fars dillerinin temeli olduğunu göstermeğe mecburi olur. Buğünle yazdığım şu kısa tezimi yuce barış-
nissa sundum.

Şu tezde yalnız (n) harfi üzerinde matluba daha yakın bir yoldan erebilmek için pek alıştığım sade bir usul ile yürüyerek tatbikat yaptım. Bu türlü tezim yüksek katınızda uygun ve kabule değer buyrulursa (l,r) harfleri üzerinde de tatbikat yapabileceğimi arzeder, pek değerli vaktinizi biraz işgal edeceğimden dolayı affınıza ve yüksek teveccühlerinizi dilerim.

(5)

Kalimenin başında kök yerini alan (n) vekali, intih ve rikket anlamını ve kalimenin ortasında ve sonunda hasran galebe mefhumunu anlatır. Bu vokale kabul mefhumunu anlatan bir (n) harfi ekliyelim (un) olur, yani tam manayı ifade eden bir kelime meydana gelir.

Un-İntih ve rikketi kabul eden mefhum demektir ki 1- r-şıkik ve d-şıkik olur. 2- Kuvveti isaniyeyi hasredip kiran zaaf olur.

3-Hakir ve zelil olur. 4- Halk ve mahluk manasına olur. Şu manalarıyla Arap diline girip (hun) denmiş olduğu kamus (C.8.785) de yazılıdır.

Dilimizde un-buğday ve arpa gibi hububatın öyünüşü manasıyla kullanılır. Her ince ve zayıf şeyde(un)dur. Bu kelimeyi üretmek ve t⁴retmek için Türk, Arap, Fars dillerinde varlığını gösteren iki mühim sayğa vardır. Biri muhtelita, diğeri galibe saygalarıdır.

İlk önce muhtelita saygisiyle üretelim. Un kelimesinin sonuna bir (a) harfi ilâve edelim.(Unamak) fiili hasıl olur. 1-Unamak- birinci manasıyla bir neane reng ve zahmetsiz hasıl ve kolay olmak, tam kolayca midaye inip sinmek, insana yaramak manasına olur. Bu manasıyla arap dilini girip (Hana) denmiştir.

2-Unamak- ikinci manasıyla kuvvet bálmak, parlayıp yer yüzüne çıkmak, büyümek, uzamak, çoğalıp birbirine sarmasmak manasına olur. Aynı manasıyla Arap diline girip (Hana) denmiştir. Kamus (C.8.28,29)da bu manasıyla yazılıdır.

3-Unamak-üçüncü manasıyla zelil ve hakir olmak, kadrükıymeti azalmak, hakisar olmak manasına olur. Aynı manasıyla yine Arap diline girip (Havan) ve (Mehane) denmiştir. Kamus (C.8.8. 785).

4- Unamak-dördüncü manasıyla kabul ve muvafakat etmek, birbirine yardım eylemek, rıza göstermek, birbirine dayanıp sarmasmak manasına olur. Aynı manasıyla Türk ve Arap dilinde kullanılır.

Arap dilinde bu manasiyle (Hena ve Hana) denmiştir.

Çünkü Unamak-birinci manasiyle dakike karışan ve lâzım gelen fiil demektir ki birinci manayı ifade eder. İkinci manasiyle zafa karışan ve lâzım gelen hades demektir ki ikinci manayı verir. Üçüncü manasiyle zelik ve hakire karışan ve lâzım gelen hareket demektir ki şillet ve hakaret olur. Dördüncü manasiyle halk ve mah-luka karışan ve lâzım gelen hareket demektir ki dördüncü manayı bildirir.

Unamak fiilinin şu dört manasını bu suretle tespit ettikten sonra şimdi bu fiilin müştaklarına, yani bu fiilden türeyen kelimelere dikkat edelim.

1-Unah- kendisinden istenilen iyiliği esirgeyen kimse, pek ve sıkı adam ve kemik manasınadır. Arap diline bu manasiyle girip (Unah) denmiştir. Kamas (C.1.6. 853) .

Bu kelimenin başındaki (u) vokalini ~~unah~~ Güneş-Dil Teorisi usulü üzere harfedip manasını (n) harfine nakledeyim. (Nah) olur. Aynı manayı ifade eder. Bunun muhtelitası (Nahs)dir. Bir şeyden feragat eden nefsi insani manasına olur. Kamas'ta bu manasiyle yazılır. Nah-kelimesi dilimizde oldukça müstameldir.

Çünkü Unah-müntesice sıygasıdır. Karankiptir. İkinci manayı, yani kuvveti mezceden, kuvvetle istizaç eden mefhum demektir ki katı ve sıkı olur.

2-Unay/uzayıp giden kamas, insan ve hayvanların içinde ve böhreklerde hasıl olan iç yağı manasınadır. Çünkü Unay-galıbe

siygasıdır. Unamaya yani kuvvet bulup büyümeğe, uzamaya, birbirine sarmamaya galebe eden mefhum demektir ki ksmış ta olur, iç yağı da olur.

Güneş-Dil usulü üzere bu kelimenin ~~kelimesi~~, başındaki vokali ~~hazfedelim~~ (nay) olur; (nay) olur. Nay ve nay, Fars dilinde ksmış manasınadır. Nay de Arap dilinde iç yağı manasınadır. Bu suretle Unayın aynı olur.

3-Unab- halis, âlâ, uzun ve değirmi dağ, azı dişleri, yağlı deve, erkek insan manasınadır. Uzun ve değirmi dağ manasıyla Arap dilinde de (Unab) denmiştir.

Çünkü Unab-mükessife siygasıdır. Yegurkiptir. Unamayı yani kuvveti, büyümeyi, uzamayı, parlamayı tekeifeden, koyultan mefhum demektir ki halis olur, âlâ olur, uzun dağ olur, kuvvetli ve uzun diş olur, yağlı deve olur, erkek insanda olur.

Şimdi bu (Unab) kelimesinin ~~kelimesi~~, başındaki vokalinin kaldıralım: (Nab) olur. Aynı manaları ifade eder. Halis ve âlâ manasıyla Fars dilinde ve diğer manalarıyla Arap dilinde kullanılır. Kesusta bu manalarıyla yazılıdır.

4-Unaf-nebatatın aklı olan tohum, her nesenin iptidası, ilki ve âlâsı manasınadır. İptida manasıyla Arap diline girip (Unaf) denmiştir.

Çünkü Unaf, bir mihite siygasıdır. Omankiptir. Unamayı, yani kuvveti, büyümeyi, parlayıp uzamayı ihata eden mefhum demektir ki tohum olur. Her nesenin iptidası olur. Âlâsı da olur. Şu manalarıyla

Başındaki vokal

(Unaf) kelimesinin ~~unaf~~ hasfedelî (Naf) olur. Tohum manasıyla Arap dilinde (naf) denmiştir. Âlâ manasına olan nafın muhtelitası (nafa)dir. Nefe kürkü, göbek miski meşhurdur. Kürklerin ve kokuların âlâsıdır.

5-Unam-cümle halk manasıdır. Buna Arap dilinde (Unam) denmiştir. Her şeyin adı, düzme ve parlak söz manasıdır. Çünkü unam-bir cazibe sıgasıdır. Çekenkiptir. Kuvveti, büyümeyi, uzamayı, parlamayı kendisine çekip alan mefhum demektir ki halk kütlesi olur. Her neşeyi bildiren ad ve isim olur. Düzme ve parlak söz de olur.

Şu manaları bildiren unam kelimesinin başındaki vokali bir ekallî (nâm) olur. Aynı manaları verir. Nâm-halk kütlesi manasıdır. Bunun muhtelitası (Namma)dir. Yavaş olan his ve hareket manasına olduğu kamusta yazılıdır. Çünkü halk kütlesinin his ve hareketi yavaş olur.

Nam-Fars dilinde ad ve isim manasıdır. Bunun muhtelitası da (name)dir. İsmi yazılan mektup manasıdır. Nam-düzme ve parlak söz manasıdır. Kamusta bu manasıyla (nam) denmiştir. Bunun da muhtelitası (namme, namime)dir.

6-Unat-Regit, haluk, mal ve rızık, yüksek ayık, büyük tepe ve nâs manasıdır. Kitabidrekte "Unat-Regit" ve derlemelerde unat-haluk manasına görüldü.

Çünkü Unat-bir adiye sıgasıdır. Açankiptir. Unamayı, yani kuvveti, büyümeyi, uzamayı, parlamayı, ihtimamı, muaveneti, tesanüd

tecavuz eden mefhum demektir ki reşit olur. Haluk, halim, mutedil olur. Yüksek, büyük olur. Büyük tepe olur. Nâs da olur.

Şu manaları veren unat kelimesinin vokali hafzedilince (Nat) olur. Nat-mal ve rızık manasınadır. Arap dilinde buna (Nad) dendiği kamusta yazılıdır. Mal ve rızık olmazsa ne kuvvet, ne uzama, ne büyüme ne de parlama olur.

Nat-Yüksek büyük ve büyük tepe manasınadır. Arap dilinde bunlara da (nad) denmiştir. Nat-aynen nas manasına olduğu kamusta yazılıdır.

Unatmak-irza etmek, razı ve hoşnut kılmak, tevfiğ ve teshiil etmek, bir neşeye bağlamak, alâkedar olmak manasınadır. Divanî lûgat (C.I.S.186) da böyle yazılıdır. Unamak fiilinin mütasaddisi-
dir.

7-Unac-işleri iyi başaran kimse, bir işin kıvamına medar olan neşne, kuyru kovanına bağlanan ip manasıyla arap diline girip (inac) dermiş olduğu kamusta yazılıdır.

Çünkü unac, maddes arıgasıdır.Tirenkiptir. Kuvveti, uzamayı, büyümeği, yardımı, suhuleti uzatıp ileriye doğru götürme mefhum demektir ki işleri iyi başaran olur. İşin kıvamına medar da olur. Kovaya bağlanan ip te olur. Bununca başındaki vokalini kaldıralım(Nac) olur. Aynı manayı verir. Bunun galibe arıgası (Naci)dir.

8-Unag-Mukabele ve muaneke etmek, birbirinin boynuna sarılma arapçası (muanege) etmek manasına unagmak fiilinin aslî maddesi, tûmüddür. Unamak fiilinin iştirakiye arıgasıdır.

Unag-hasma karşı durup dilirane harp eden mukatıl, yirmi dirhem mikdarı sikleti, ağırlığı olan ölçü, aski arabın yarım kıyvesi manasınadır.

Çünkü unag, iştirakiye sıygasıdır. Bican kiptir. Ervvets , büyümeğe, uzamaya, yardıma tavassut ve iştirak eden mefhum demektir ki muharip te olur, az ağırlığı olan ölçü de olur. Bununla ^{isteklin} ~~isteklin~~ atalım (nag) olur. Aynı manayı verir. Meskür ölçü arap dilinde (nag) diye maruftur.

9-Unag-bütün halk ve insan, yetişik kız, reşit, balığ, delil ve sarih olan nesne manasınadır. Çünkü unag, mihasse sıygasıdır. Duyu-rankiptir. Unamayı, yani kuvvet bulup uzamayı, büyümeği, parlamayı , yardımı, kabul ve subuleti, zuhur ve hurucu ihssas eden mefhum demek-tir ki bütün halk olur. Yetişik kız olur. Reşit, balığ olur. Delil ve rehper olur. Sarih de olur.

^{isteklin} Bu kelimenin ~~kelime~~ atınca (nag) olur. Bütün halk demektir. Arap dilinde pek meşhurdur ki yetişik, reşit, balığ, delil ve rehper, sarih olan şeylerin hepsi (nag)dır.

10-Unag- zahiren muhalefet gibi görünen işve ve istiğna, mümkün ve kabil nesne, altın ve akçe, damla damla çıkan su manasınadır. Çünkü Unag mürle sıygasıdır. Gösterenkiptir. Kuvveti, uzayıp büyümeği, parlamayı, kabul ve subuleti, huruç ve zuhuru gösteren mef-hum demektir ki istiğna olur. mümkün ve kabil olur. Altın ve akçe olur. Sızan su da olur.

T
Bu kelimenin de vokali gidince (naz) olur. Naz, Türk ve Fars dillerinde istigna ve işve manasıyla kullanılır. Diğer manalarıyla arap dilinde (naz) denmiştir. Kamusta (naz) mûakûn ve kabil, altın ve akça, sızan şu manalarıyla yazılıdır.

11-Unak-Boyun, halktan bir cemaat, cemaatin reisi, deve, elde çıkan sivilceler, el ayasında görülen çizgiler, marzi, makbul, zayıf manasınadır.

Çünkü Unak-unamak fiilinin ismi mefuldür. Unamış olan demektir ki boyunda olur, halktan bir cemaatte olur, kavmin başkanı da olur, deve de olur, sivilceler ve çizgiler de olur, makbul ve marzi ve zaif olur. Arap dilinde aynen bu manalarıyla (Unak) denmiştir ki Türkçe unak demektir.

T
Şu manalarıyla unak kelimesinin vokalinin atalması (nak) olur. Nak-Zebun manasıyla arap dilinde (na) denmiştir. Deve manasıyla aynen (nak)dır. Digisine (naka) denmiştir. Sivilceler ve çizgiler manasıyla aynen (nak) diye kullanılır, kamusta böyle yazılıdır.

12-Unan-hayvan yuları, mal, etmek, uzunca saç manasınadır. Çünkü unan-kabile sığındır. Kuvveti, uzamayı, büyümeyi, parlamayı kabil olan şeyler demektir ki yular da olur, mal da olur, etmek te olur, uzunca saç ta olur.

Bu kelimenin de vokali gidince (nan) olur. Yular,etmek, mal manasıyla aynen (nan) diye kullanılır. Zayıf ve uzunca saç manasıyla arap dilinde (nan) denmiştir. Kamusta böyle yazılıdır.

İlişik 4 kına rapor .

Bay İbrahim Necmi Dilmen ,

Türk Dil Kurumu Genel Sekreteri .

Dolma Bahçe Sarayı

İstanbul

Çok sayın Bay ,

1777

22/6/1936 tarih ve 488 sayılı yazınızı büyük bir memnuniyet ve şükranla aldım . Sorduğum bazı hususların cevaplarını vermek suretile hakkımda gösterdiğiniz teveccüh ve iltifatdan dolayı teşekkürler ederim .

Alakanızı celp ettiğini memnuniyetle gördüğüm 7 inci raporuma tereddüd ve igtibahınızı mucip olan bazı cihetlerini aydınlatacak cevabımı ihzarla meşgul bulunmakta ve arzumuz üzerine Colonel James Churchward'ın Amerikaya ısmarladığım 4 kına eserinin gelmesine intizar etmekte olduğundan bunların hepsini önümüzdeki hafta postaya tevdiat sunacağımı arz eylerim .

Evvelkilere zammeten bu karrde 8,9,10,11 numaralı raporlarımı ilişik olarak takdim ediyorum . Bunların bir çeşu Amerika ve Meksika yerli dillerinde bulunduğum türkçe sözleri ihtiva etmekte olmaları hasbile 3 üncü Dil Kurultayını alakadar edecek mahiyette işlerde bunların sayın Kurultayda okunup okunmaması reyî alinize muhavveldir .

Bu dafaki raporlarımın muhteviyatına gelince :

8 inci Raporum : Şimali Amerikada Texas eyaletindeki yerlilerin ATAKAPA namındaki dillerinde bulunduğum 25 kadar türkçe sözleri,

9 uncu rapor : Brasseur de Bourbourg'un (Quatre lettres sur le Mexique) adındaki eserinde Meksika yerlileri hakkındaki izahatı arasında bulunduğum bir takım türkçe sözleri,

10 uncu rapor : Peru dilcilerinden Pablo Patron'un Peru daki Kigua ve Aymara dilleri hakkındaki eserinde bu dillerde bulunduğum Asuri ve Sumer sözlerini ihtiva etmektedir .

II inci rapor : İspanyali Pizarro'nun zapt ve işgalinden önce Peruda Hükûmdarlık etmiş olan İnka yani İmperatorların taşıdıkları adların ve daha diğer bir takım sözlerin tesavvut ve bünye itibarile türkçeye benzemekte olduklarını göstermektedir .

Bilhassa 9 uncu raporun I inci sayfasında arz ettiğim (Turen) sözünün Haiti adasındaki yerlilerin dilinde (Göke mensup millet) anlamında ve yine mezkûr raporun 2 inci sayfasında ; Antil adalarının en büyüğü olan KUBA adasının taşıdığı adın Ku - Mübarek ve Ba- Baba yani (Mukaddes baba) manasını ifade eden hem Maya ve hemde en eski türk diline ait mürekkep bir söz olduğunu (Quatre lettres sur le Mexique) adındaki eserin 228 ve 329 uncu sayfalarındaki izahattan anlayarak hayrette kaldığımı arz eyler ve bilvesile saygılarımı sunarım, Sayın Bay .

Meksiko Maslahatgüzarı

Ehsein Maya Toprak

8 inci Rapor .

Şimali Amerikada (Texas) eyaletindeki
yerlilerin konuşmaları (ATAKAPA) dilinde
bulduğum Türkçe sözcükler :

Atakapa dilinde	Türkçede karşılığı
OY	Uyumak .
UK	Büyük .
KT	İte .
AKNA	Akıntı .
AK	Su .
KUTS	Kuşmak .
PAY	Pay etmek, tahsin etmek .
YA	Yemek .
TSİK	Sekiz - 8 adedi .
UTS	UC, nihayet ,son .
TST	ATA .
NAK	Parmak . (Anadolu'nun bazı yerlerinde par- mak yerine BAKNAK denildiği malum dur) .
KIK	Kız .
WIL	Wine,büyük anne .
ILX	Ilıca sözcüğünde sıcak anlamında olan ILI sözcüğüne aynıdır . ILI atakapa dilinde so- nak manasındadır .
WOK	Avuç .
HU	Okumak .
KEM	Gemi
TAİ	Çay,ırmaç .
LAT	Altı, 6 adedi .
İYOL	Oğul ,
Öts	Öst ,Üzerine.
PAN	Pencere .
ILU	Yıl , sene .

İşte sözcükleri,ATAKAPA dilini tetkik etmiş olan Şimali Amerika dilcilerinden

Kiçe dilinde BOR Delmek anlamındadır . Delmek aleti olan (BURGU) sözcüğün zahiren(Bornak) meaddarından çıktığı anlaşıyor isade burnak için değil delmek için kullanılan Burgu'nun Kiçe dilinde delmek manasına olan Bor kökünden çıktığı ve bu suretle Burgu'nun vaktile asıl çekli(Borgu)olması ve Kiçe dilinde olduğu gibi eski Türk dilinde delmek anlamında birde (Bornak) meaddarının mevcut bulunmuş olmasına kuvvetle ihtimal vermektedir .

Maya Dilinde KUBA Meşhur (Kuba) adasının taşıdığı adın (Ku - Mukaddes , mübarek) ve (Ba-Baba, Emir,Efendi,Seigneur,) anlamında olan iki Maya sözcünden müteakkil olduğunu ve bütün Antil adalarının en büyüğü olduğu için bu adaların babası, Emir,Efendisi anlamında olarak bu adaya (KUBA) adının verilmiş olduğunu Brasseur de Bourbourg'un (Quatre lettres sur le Mexique) adındaki eserinin 228 ve 329 uncu sayfa- larındaki izahattan anlamaktayız . Üzerine bu adın bağındaki Ku'nun Kudatku Bilik terkininde görüldüğü üzere eski Türkçede de (Mübarek , mukaddes) ve Ba'nında gıfte Ba hecesinden müteakkil Baba sözcü- müle Efendi ,Seigneur anlamında ahiren kullanmaya başladığımız Bay sözcüğün aynı olduğu vasıhan görülmekte ve buna Türkçe ile Maya dili arasındaki sıkı karabedi bir kerre daha isbat ve teyid etmektedir

Bu raporunda Meksika dillerinde bulunduğum bir takım sözcükler arasında bilhassa (TURAN) sözcüğün Haiti adasındaki yerlilerin dillerinde (Göke manup millet) anlamında olarak mevcut bulunması ve hatırı hayale gel- meyecek bir surette (KUBA) kelimesinin de pek eski ve halis Türkçe bir söz olmasının hayrete şayan olduğunu arz eyler ve bilvesile en derin say- gılarını sunar .

Meksiko Maslahatgüzarı

Ehsein Mayatgüç

(S U R E T)

9 uncu Sayı :

Uzun seneler Meksika ve Guatemalada yerli kavmin dil ve din ve tarihleri hakkında tetkikatta bulunmuş olan Fransız alimlerinden (Brasseur de Bourbourg'un) 1868 senesinde Paris de neşr ettiği (Quatre lettres sur le Mexique) namındaki eserinde Meksika ve orta Amerika yerlilerine ait verdiği uzun isbat arasında zikr ettiği bir takım yerli sözlerinin bir az telaffuz farkıyla Türkçede mevcut olabileceklerini görüklüğün üzerine bunları sırasıyla aşağıda arz ediyorum :

		<u>Türkçede</u>	
Kiçe ve Kikşikel dillerinde	TUN		Dünbelek
" dilinde	Tal		Dalak .
" "	OL		Ahmak .(Oluk) sömürsün suyun aktığı yer manasına olduğuna göre en eski Türkçede (ahmak) maddesinin (Oluk) çeklinde olması pek muhtemeldir .
" "	TOL		Dul . (Tol) sömür Kiçe dilinde yalnız kalın; manasına olmasına göre (Dul) sömürsün aslı olan gerektir.
Maya "	TUL		Daldurmak .
Kiçe "	POK		Bağı, bahar .
Haiti "	TUMAN		Göke mensup millet demektir .
(Haiti Adası)			
Mahmuti veya Artak "	Tia Kapan		Tia = Servet, mal Kapan = Kaynak , menba (servet kaynağı , eynanın mehsuliyeti, ve daha geniş manada (büyük çarşı) demektir . Sıfı 291. Türkçede Yag Kapanı, Un Kapanı sözlerinin senelerdeki (KAPAN) sömürsün çarşı ,pazar anlamında olduğu görülmektedir .
(Haiti adasındaki yerli dilinde	ATANKIRA		Allah demektir .
Kiçe "	KARIL		Karı. Asıl manası Fahişe demektir .

Albert S. Gatschet ve John R. Swanton 'un müstareken ve (United States Government Printing Office) vasıtasile 1932 senesinde Washington'da neşre ettikleri (A Dictionary of the ATAKAPA Language) namındaki eserde bulunduğunu ve bu dilin Türkçe gibi iltisakî olup kelimelerin müteakker ve müteakkes olarak iki cins ayrılmadıklarını ve bu suretle harfî terif mer-cui olduğum arz eylerim .

Meksiko Maslahatgüeseri

Meksiko - 28 Temmuz 1936 .

Ebrahim Niyazoglu

10 uncu rapor :

(S U R E T)

Peru ve Boliviya yerlilerinin konuşdukları

(Kigua) ve (Aymara) dillerinde bulunan

(ASURİ) ve (SÜMER) sözləri:

Peru dilcilerinden Pablo Patron namındaki müellifin Lima şehrinde 1900 senesinde neşrettiği (ORİGEN DEL KECUUA Y DEL AYMARAA) namındaki İspanyolca eserde Peru ve Bolivyada konuşulan Kigua ve Aymara dillerinde münasileyhin bulunduğu Asurî ve Sümer sözlärinin mühim bir miktarını nümune olarak aşağıda arz ediyorum :

Türkçede	Asurî dilinde	Sümer D.	Kigua D.	Aymara D.
ATA		AD ve ADDA	TATA	TATA
BABA	ABU		AUKA	AUKİ
BABA	...	AI	YAYA	
ER,Erkek	...	URO	URKO	URKO
KRAZİ,Ülke	MATU	MA	MİTMAK	MAMANI
Havali,yer,	SUBARTU		SUYU	SUİ
			(Peruda Çingon) (kabillesinin ot-) (urdağı araziye :) (Çingon Suyu denil-) (mektedir).	
KABU	PU	...	PUNKU	PUNKU
ÜREMEK,sürriyet		URU	RURU	...
KUYU	BURU		PUKRU	PUKRU
OT,Nebat,Hagış	...	İŞ	İÇU	HİÇU
SU	MU		UNU	UNU,UMA
				(Umacı sözcüğünün başın-) (daki UMA sözcüğün sal-) (en (SU perisi) gibi) (bir anlamda olması) (muhtemeldir) .
BAKIR	KRU	...		YAUİ
	(Bakır ile meşhur) (Krganî kasabası-) (zın taşıdığı adın) (başındaki KR sömü-) (nün salan KRU olma-) (ci muhtemeldir)			

10 nucu rapor :

Türkçede	ASURİ dilinde	SÜMER D.	Kigra D.	AYMARA D.
Arslan	URU	...	PUMA	PUMA
KUŞ	...	GU	Pisku, Piçin	Pisku, Piçin
YER ,Mahal	...	KI	KITI	
ADAM	...	KUM	RUMA	...
Bina, inşaat	...	PIN	PINTOK Ev inşasında kul- lanılan kamağ .	...
KAPU	ŞİLANİ	...	...	KILKA
SARINÇ	GUBBU	...	<u>PUKYU</u> Kıyı demektir	<u>PUKYU</u> Kıyı demektir
ELBİSE	SİSSIKTU	...		İSİ
DÜŞMAN	ABU		AUKA	AUKİ
Gardenlik	ALLU, ULLU	...	HUALKA	HUALKA
İp, Urgan	UANTU	...	HUATANA	...
BALIK	..	HA	ÇALHUA	ÇALLUA
TARLA	KARASU	..	<u>CARA SİKA</u> Etilmiş tarla demektir .	ÇARASUKA
KAP ,Su ve saire koymak için	...	HUR , FUR	<u>PURU</u> surahî vakife- sini gören su kabağı .	PURONKU
EV	BİTU	...		UTA
SÜLALE ,Aile.	ALU	...	AYLLU	AYLLU
GÜMÜŞ	...	GU	KUPAR	KUPAR
SİLAH	MİTTU	TU	<u>TİMİ</u> Bıçak	<u>TUMİ</u> Bıçak
Ağrı, elem ,keder	UA	...	...	HUAU , HUAY
YARALANMAK	...	GİR	<u>KİRİ</u> YARA	...
HASTALIK	MURSU	...	..	USSU
KOŞMAK	..	TUM	...	TUMATHA
TAŞ	..	TAG	<u>TAKANA</u> Taşdan yapılmış silah demektir .	TAKAY
KESMEK		KUD	<u>KUTUY</u> İpliği dişle kesmek	KUÇİY .

İşte Asuri ve Sümer sözlüklerinden başka Kigua ve Aymara dillerinde Türkçe sözlere tesadüf etmiş ve bunları 3 üncü raporuma arz etmiş idim . Bu suretle gerek Türkçe ve gerek Sümerce sözlüklerin Peru kıtasındaki dillerde bulunmalarını his Türkler pek eski zamanlarda Türklerle Sümerlerin Behring boğazından Amerika kıtasına girerek bu kıtanın pasifik denizi kıyılarına takiben Peruya ve daha cennetdeki araziye ilerlemiş olduklarını ve bu sözlüklerin bütün Amerika arazisine bu vechile intikal etmiş olduklarına emin bulunmaktayız . Halbuki evvelce tahmin ettiğim 7 numaralı raporuma Amerika alimlerinden Colonel James Churchward'ın 4 kına mühim tarihi eserinden hulasaten arz ettiğim malumata göre en eski Türk ırkını teşkil eden Uygur, Akkad, Sümer kavimlerinin Orta Asya'da olmayıp hegemonyanın ilk vatanı olan Pasifik denizinde kın (NU) kıtasından cihana Mu'mın yüksek kültürünü, medeniyetini yaydıkları anlaşılmakta olmasa hasbילה Şimali , Orta ve Cennet Amerika'daki yerli akımdan bir çoğunun dillerinde serpinti halinde mevud bulunan bir çok Türkçe sözlüklerden başka Peruda konuşulan Kigua ve Aymara dillerinde bulunan Türkçe ve Asuri ve Sümerce sözlüklerin buralara ve bütün Amerika arazisine Behring boğazından gelen Türkler ve Sümerler vasıtasıyla yayıldığı , yoksa Churchward'ın ismhatı vechile (NU) kıtasından binlerce ve binlerce sene evvel gelmiş olan Uygur, Akkad, ve Sümerler tarafından mı getirilmiş oldukları hakkında kati bir fikir dermayen etmek mümkün olmadıktan bu çok mühim tarihi meselelerin Tarih Kurumumuzca tetkiki icap etmekte olduğunu arzı müsaade ederim .

Mekside - Çapul Tapak . 24 Temmuz 1935.

Mekside Maslahatgüzarı

Ehmi Mayak

11 inci Rapor

(SÜRET)

Peru kıtasında vaktile hükümdarlık etmiş
olan İnka yeni İmparatorlardan bir kaçının
tağıdıkları adların bünye ve tesavvut itibarile
Türkiye'ye çok benzemekte olduğuna dair Rapor .

Peru inkalarından bir kaçının
Türkiye'ye benzeyen adları

Manko Kapak	(Manko) sözl eski Türk Hükümdarlarından MENKU Hanın tağıdığı isme çok benzemektedir . İnkaların dilinde (Kapak) sözlün (Exoellen Mikemmel) anlamında olduğu ve bu sözlün Kapak şeklinde latinceye mevzu olup bundanda Fransızcadaki (Capable) sözlün neget ettiği 1845 senesinde Adolphe Kastner'in Louvain şehrinde basılmış olan (Analyse des traditions religieuses des peuples indigènes de l'Afrique) eserindeki eserin 19 uncu sayfasında yazılıdır . Manko Kapak Peru'nun ilk Hükümdaridir .
Mayta Kapak	
Paça Kutak	(Paça veya Paça = Dünya , cihan) (Kutak = Değişik , Yeni le réformateur du Monde... Dünyayı ıslah eden anlamında olduğu ve yaptığı derin ıslahatla peru milletinin sevgi ve saygısını kazanan bu inkanın Peru'nun Senestril olduğu dair Dijon Hukuk Fakültesi Profesörlerinden Louis Baudin 'in 1928 senesinde Periste basılan (L'Empire socialiste des Inka) eserindeki eserin 115 inci sayfasında imhat vardır .
Tupak Yupunki	
Tupak Amara	
Honakur	Bu söz Basqada Yağıt ,cesur anlamında olan Asharra ve Arapçadaki Ashar sözlere telaffuz bakımından çok benzemektedir .
Urko	Bu söz Kışın dilinde Er,Erkek manasına olup Urko ile Erkek sözlari arasındaki benzerlik göze çarpmaktadır .
ATAHUALPA	Perudaki Kışın dilinde Alpa sözlün (Yer , arazi) anlamında ve Alman lehçelerinde (Alp) sözlün Dağ,Yüksek man'a ,çayırılık anlamında olduğu Adolphe Kastner'in yukarıda adı geçen eserinin 106 inci sayfasında yazılıdır . Peruda son İnka olan Atahualpa Pizarro'nun esrile 1533 senesinde boğdurulmuştur .

Yukarıda adı geçen (L'Empire socialiste des Inka) namındaki eserde Kigua diline ait olarak tasadduf ettiğim bazı sözleri dilimize az çok benzerleri dolayısıyla aşağıda arz ediyorum :

Kigua dilinde	Türkçede manası
Tukrikuk	Vali demektir .
Kuraka	Mahalli idare adamı anlamındadır .
Tapu	İnkaların socialiste sistemleri mucabince akılmacı üzere ehaliye tevzi edilen toprak . Türkçedeki Tapu sözüne benziyor .
Yana	Çiftlik ve sairde hizmet eden adam demektir. İnagma sözüne benziyor .
Paga Kamak	Tamra demektir .
Hatun Pokoy	Masruatı kemale erdiren ve 22 nisan dan 22 mayıs a kadar istidad eden kigua ayının adıdır Hatun = Büyük Pokoy = Yetiştirilen , kemale erdiren demektir .
Kagua	Peru yerlilerinin giydikleri gömlek .
Tavankin suyu	Inka İmparatorluğu arazisinin adı olup dünyaya 4 kısmı demektir . Bu 4 parçanın şimaline Çingun Suyu , Cuzakuma : Kolya Suyu , garbine İnti Suyu , garbına : Kanti Suyu denilir İnti Suyu sözü kigua dilinde yer, havali , ilke , mıntıka manasınadır .

Peru yerlilerinde konuşdukları Kigua dili hakkında ilk defa İspanyol ruhîbularından El Padre Garcia ile El Dr. Rocha tetkikatte bulmuşlar ve bu dilde mühim miktarda Asuri ve Sümer sözleri bulunduğunu anlamışlardır .

Zamanında Palb namındaki dilci dahi Kigua ve Aymara dillerinde semitik kaynağına mensup sözlere bulmuş ve meşhur Etnolog Miller dahi kigua dili ile iltisakî ve Altaik olan Türk dili arasında derin münasebet mevcut bulunduğunu kanaat hasıl etmiş ve Lemoine ile Hommel'in de Kalda kitabında konuşulan Sümer iltisakî dili ile Türk dili arasında sıkı bir karabest olduğunu beyan ve isah ettiklerini Peru dilcilerinden (Pablo Patron) 1900 senesinde Peruda Lima şehrinde neşr ettiği (Origen del Kechua y del Aymara) adlı eserinin 9 ve 10 uncu sayfalarında zikir ve beyan etmekte olduğunu derin tanzimlerle arz ediyorum .

P. L. M. Mavatep

T.C.

siko Elçiliği

Meksiko - Chapul Tepel, 30 Ağustos 1936.

Bay İbrahim Necmi Dilmen,

Türk Dil Kurumu Genel Sekreteri.

Dolmabahçe

İSTANBUL

Sayın Bay,

488 sayı ve 22/8/1936 tarihli yazınızla 7 inci Raporumun bazı noktaları hakkında istediğiniz mütemmim izahatı aşağıda sırasıyla arz ediyorum :

Colonel James Churchward'ın Hindistana ne zaman ve ne maksatla gittiğine dair eserlerinin baş taraflarında verdiği malumatı hulâsa ederek: Mumailleyhin 1868 senesinde Hindistanda zuhur eden müthiş bir kıtlık esnasında a; hindlilere işe işlerinde yardımda bulunmak üzere mezkûr tarihte Amerikadan Hindistana gittiğini ve arzusu vacchile işe işlerinde çalışmak üzere Hind Hükûmeti tarafından Himalayada kâin (Ayhoda) manastırına gönderildiğini izah etmiş ve manastıra girer girmez hemen tetkikatına başlamış olmayıp beşeriyetin ve ilk dil ve din ve medeniyetin zuhur ettiği bu kıtası hakkında malumatı ihtiva eden ve Ayhoda manastırının mahzenlerinde sıkı bir muhafaza altında bulunan binlerce senelik pek eski ve sarı rengiz yazıları havi tabletlerin maddelerini bizzat anlamak merakına düştüğünü ve bu suretle Himalaya ve Tibet manastırlarına binlerce sene evvel Naa Kal nasındaki bu ilim ve din misyonerlerinden intikal edip Naga Maya namı altında muhafaza ve

tedris olunan mukaddes Mı dilini Baş Rahip Richi'den öğrenmeğe başlamış ve bundan başka en eski medeniyetler tarihine ve arkeolojîye emsalsiz derecede vakıf olan mumaileyh Baş Rahipten bu ilimleri de 12 sene zarfında tahsil ettikten sonra 29 yaşında manastırı terk ederek evvelâ Tibet manastırlarında ve müteakiben cihanın muhtelif arkeolojik sahalarında 50 sene süren derin tetkikattan sonra New Yorka avdetle bundan bir kaç sene evvel eserlerini negre başlamış olduğunu arz etmişim.

Gerek bu husus ve gerek diğer mühim tarihî mesail hakkında mufassal izahat ve malumatın anlaşılması için Churchward'ın ahiren in-tişar eden eseriyle 5 e balig olan eserlerini bugün postaya tevdiân namınıza gönderdiğimi arz ederim .

Bundan 12000 sene önce 24 saatte hemen bütün nüfusiyle batmış olan (MU) kitasındaki yüksek kültür, medeniyet, dil ve dinlerini cihana negreden (Uygur, Akkad ve Sümer) namlarındaki ırkdaşlarımız ve daha bir çok mühim tarihî mesail hakkında şimdiye kadar hiç bir şark ve garp eserlerinde tesadüf etmediğim hayret ve dikkatle tetkika sayı 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1041 1042 1043 1044 1045 1046 1047 1048 1049 1050 1051 1052 1053 1054 1055 1056 1057 1058 1059 1060 1061 1062 1063 1064 1065 1066 1067 1068 1069 1070 1071 1072 1073 1074 1075 1076 1077 1078 1079 1080 1081 1082 1083 1084 1085 1086 1087 1088 1089 1090 1091 1092 1093 1094 1095 1096 1097 1098 1099 1100 1101 1102 1103 1104 1105 1106 1107 1108 1109 1110 1111 1112 1113 1114 1115 1116 1117 1118 1119 1120 1121 1122 1123 1124 1125 1126 1127 1128 1129 1130 1131 1132 1133 1134 1135 1136 1137 1138 1139 1140 1141 1142 1143 1144 1145 1146 1147 1148 1149 1150 1151 1152 1153 1154 1155 1156 1157 1158 1159 1160 1161 1162 1163 1164 1165 1166 1167 1168 1169 1170 1171 1172 1173 1174 1175 1176 1177 1178 1179 1180 1181 1182 1183 1184 1185 1186 1187 1188 1189 1190 1191 1192 1193 1194 1195 1196 1197 1198 1199 1200 1201 1202 1203 1204 1205 1206 1207 1208 1209 1210 1211 1212 1213 1214 1215 1216 1217 1218 1219 1220 1221 1222 1223 1224 1225 1226 1227 1228 1229 1230 1231 1232 1233 1234 1235 1236 1237 1238 1239 1240 1241 1242 1243 1244 1245 1246 1247 1248 1249 1250 1251 1252 1253 1254 1255 1256 1257 1258 1259 1260 1261 1262 1263 1264 1265 1266 1267 1268 1269 1270 1271 1272 1273 1274 1275 1276 1277 1278 1279 1280 1281 1282 1283 1284 1285 1286 1287 1288 1289 1290 1291 1292 1293 1294 1295 1296 1297 1298 1299 1300 1301 1302 1303 1304 1305 1306 1307 1308 1309 1310 1311 1312 1313 1314 1315 1316 1317 1318 1319 1320 1321 1322 1323 1324 1325 1326 1327 1328 1329 1330 1331 1332 1333 1334 1335 1336 1337 1338 1339 1340 1341 1342 1343 1344 1345 1346 1347 1348 1349 1350 1351 1352 1353 1354 1355 1356 1357 1358 1359 1360 1361 1362 1363 1364 1365 1366 1367 1368 1369 1370 1371 1372 1373 1374 1375 1376 1377 1378 1379 1380 1381 1382 1383 1384 1385 1386 1387 1388 1389 1390 1391 1392 1393 1394 1395 1396 1397 1398 1399 1400 1401 1402 1403 1404 1405 1406 1407 1408 1409 1410 1411 1412 1413 1414 1415 1416 1417 1418 1419 1420 1421 1422 1423 1424 1425 1426 1427 1428 1429 1430 1431 1432 1433 1434 1435 1436 1437 1438 1439 1440 1441 1442 1443 1444 1445 1446 1447 1448 1449 1450 1451 1452 1453 1454 1455 1456 1457 1458 1459 1460 1461 1462 1463 1464 1465 1466 1467 1468 1469 1470 1471 1472 1473 1474 1475 1476 1477 1478 1479 1480 1481 1482 1483 1484 1485 1486 1487 1488 1489 1490 1491 1492 1493 1494 1495 1496 1497 1498 1499 1500 1501 1502 1503 1504 1505 1506 1507 1508 1509 1510 1511 1512 1513 1514 1515 1516 1517 1518 1519 1520 1521 1522 1523 1524 1525 1526 1527 1528 1529 1530 1531 1532 1533 1534 1535 1536 1537 1538 1539 1540 1541 1542 1543 1544 1545 1546 1547 1548 1549 1550 1551 1552 1553 1554 1555 1556 1557 1558 1559 1560 1561 1562 1563 1564 1565 1566 1567 1568 1569 1570 1571 1572 1573 1574 1575 1576 1577 1578 1579 1580 1581 1582 1583 1584 1585 1586 1587 1588 1589 1590 1591 1592 1593 1594 1595 1596 1597 1598 1599 1600 1601 1602 1603 1604 1605 1606 1607 1608 1609 1610 1611 1612 1613 1614 1615 1616 1617 1618 1619 1620 1621 1622 1623 1624 1625 1626 1627 1628 1629 1630 1631 1632 1633 1634 1635 1636 1637 1638 1639 1640 1641 1642 1643 1644 1645 1646 1647 1648 1649 1650 1651 1652 1653 1654 1655 1656 1657 1658 1659 1660 1661 1662 1663 1664 1665 1666 1667 1668 1669 1670 1671 1672 1673 1674 1675 1676 1677 1678 1679 1680 1681 1682 1683 1684 1685 1686 1687 1688 1689 1690 1691 1692 1693 1694 1695 1696 1697 1698 1699 1700 1701 1702 1703 1704 1705 1706 1707 1708 1709 1710 1711 1712 1713 1714 1715 1716 1717 1718 1719 1720 1721 1722 1723 1724 1725 1726 1727 1728 1729 1730 1731 1732 1733 1734 1735 1736 1737 1738 1739 1740 1741 1742 1743 1744 1745 1746 1747 1748 1749 1750 1751 1752 1753 1754 1755 1756 1757 1758 1759 1760 1761 1762 1763 1764 1765 1766 1767 1768 1769 1770 1771 1772 1773 1774 1775 1776 1777 1778 1779 1780 1781 1782 1783 1784 1785 1786 1787 1788 1789 1790 1791 1792 1793 1794 1795 1796 1797 1798 1799 1800 1801 1802 1803 1804 1805 1806 1807 1808 1809 1810 1811 1812 1813 1814 1815 1816 1817 1818 1819 1820 1821 1822 1823 1824 1825 1826 1827 1828 1829 1830 1831 1832 1833 1834 1835 1836 1837 1838 1839 1840 1841 1842 1843 1844 1845 1846 1847 1848 1849 1850 1851 1852 1853 1854 1855 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862 1863 1864 1865 1866 1867 1868 1869 1870 1871 1872 1873 1874 1875 1876 1877 1878 1879 1880 1881 1882 1883 1884 1885 1886 1887 1888 1889 1890 1891 1892 1893 1894 1895 1896 1897 1898 1899 1900 1901 1902 1903 1904 1905 1906 1907 1908 1909 1910 1911 1912 1913 1914 1915 1916 1917 1918 1919 1920 1921 1922 1923 1924 1925 1926 1927 1928 1929 1930 1931 1932 1933 1934 1935 1936 1937 1938 1939 1940 1941 1942 1943 1944 1945 1946 1947 1948 1949 1950 1951 1952 1953 1954 1955 1956 1957 1958 1959 1960 1961 1962 1963 1964 1965 1966 1967 1968 1969 1970 1971 1972 1973 1974 1975 1976 1977 1978 1979 1980 1981 1982 1983 1984 1985 1986 1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032 2033 2034 2035 2036 2037 2038 2039 2040 2041 2042 2043 2044 2045 2046 2047 2048 2049 2050 2051 2052 2053 2054 2055 2056 2057 2058 2059 2060 2061 2062 2063 2064 2065 2066 2067 2068 2069 2070 2071 2072 2073 2074 2075 2076 2077 2078 2079 2080 2081 2082 2083 2084 2085 2086 2087 2088 2089 2090 2091 2092 2093 2094 2095 2096 2097 2098 2099 2100 2101 2102 2103 2104 2105 2106 2107 2108 2109 2110 2111 2112 2113 2114 2115 2116 2117 2118 2119 2120 2121 2122 2123 2124 2125 2126 2127 2128 2129 2130 2131 2132 2133 2134 2135 2136 2137 2138 2139 2140 2141 2142 2143 2144 2145 2146 2147 2148 2149 2150 2151 2152 2153 2154 2155 2156 2157 2158 2159 2160 2161 2162 2163 2164 2165 2166 2167 2168 2169 2170 2171 2172 2173 2174 2175 2176 2177 2178 2179 2180 2181 2182 2183 2184 2185 2186 2187 2188 2189 2190 2191 2192 2193 2194 2195 2196 2197 2198 2199 2200 2201 2202 2203 2204 2205 2206 2207 2208 2209 2210 2211 2212 2213 2214 2215 2216 2217 2218 2219 2220 2221 2222 2223 2224 2225 2226 2227 2228 2229 2230 2231 2232 2233 2234 2235 2236 2237 2238 2239 2240 2241 2242 2243 2244 2245 2246 2247 2248 2249 2250 2251 2252 2253 2254 2255 2256 2257 2258 2259 2260 2261 2262 2263 2264 2265 2266 2267 2268 2269 2270 2271 2272 2273 2274 2275 2276 2277 2278 2279 2280 2281 2282 2283 2284 2285 2286 2287 2288 2289 2290 2291 2292 2293 2294 2295 2296 2297 2298 2299 2300 2301 2302 2303 2304 2305 2306 2307 2308 2309 2310 2311 2312 2313 2314 2315 2316 2317 2318 2319 2320 2321 2322 2323 2324 2325 2326 2327 2328 2329 2330 2331 2332 2333 2334 2335 2336 2337 2338 2339 2340 2341 2342 2343 2344 2345 2346 2347 2348 2349 2350 2351 2352 2353 2354 2355 2356 2357 2358 2359 2360 2361 2362 2363 2364 2365 2366 2367 2368 2369 2370 2371 2372 2373 2374 2375 2376 2377 2378 2379 2380 2381 2382 2383 2384 2385 2386 2387 2388 2389 2390 2391 2392 2393 2394 2395 2396 2397 2398 2399 2400 2401 2402 2403 2404 2405 2406 2407 2408 2409 2410 2411 2412 2413 2414 2415 2416 2417 2418 2419 2420 2421 2422 2423 2424 2425 2426 2427 2428 2429 2430 2431 2432 2433 2434 2435 2436 2437 2438 2439 2440 2441 2442 2443 2444 2445 2446 2447 2448 2449 2450 2451 2452 2453 2454 2455 2456 2457 2458 2459 2460 2461 2462 2463 2464 2465 2466 2467 2468 2469 2470 2471 2472 2473 2474 2475 2476 2477 2478 2479 2480 2481 2482 2483 2484 2485 2486 2487 2488 2489 2490 2491 2492 2493 2494 2495 2496 2497 2498 2499 2500 2501 2502 2503 2504 2505 2506 2507 2508 2509 2510 2511 2512 2513 2514 2515 2516 2517 2518 2519 2520 2521 2522 2523 2524 2525 2526 2527 2528 2529 2530 2531 2532 2533 2534 2535 2536 2537 2538 2539 2540 2541 2542 2543 2544 2545 2546 2547 2548 2549 2550 2551 2552 2553 2554 2555 2556 2557 2558 2559 2560 2561 2562 2563 2564 2565 2566 2567 2568 2569 2570 2571 2572 2573 2574 2575 2576 2577 2578 2579 2580 2581 2582 2583 2584 2585 2586 2587 2588 2589 2590 2591 2592 2593 2594 2595 2596 2597 2598 2599 2600 2601 2602 2603 2604 2605 2606 26

fisini havi buradaki Amerikan kitapçısında bulduğum bir esere müracaat ederek mumailayh 1852 senesinde doğduğunu anladığımdan 1868 yılında Ayhoda Manastırına girdiği esnada Churchward'ın 17 ve bugün 25 yaşında olduğunu tashihan arzeder ve raporumun bu suretle düzeltilmesini dilerim .

3 üçü sualiniz :

Milattan 12,000 yıl önce Pasifik denizine batmış olan Mu kıtasının dilini Churchward'ın nerede ve ne suretle öğrendiği hakkındaki sualinizin cevabı yukarıda yazılı olduğundan burada tekrarına lüzum görmedim .

4 ----- Grek alfabesi harflerinin taşıdıkları adların Mu'nun battığını MU diliyle anlatan bir ibare olduğunu kabul etmek için pek kuvvetli delillere dayanmak lazım geldiği hakkındaki mutalaanıza gelince :

Greklerin en eski ecdadlarının Mu çocukları olduğunu ve bu insanların Mu batmadan önce (KARA MAYA) namıyla Mu'dan çıkarak Akdeniz kıyılarına ve ezelden bugünkü Yunanistan arazisine yerleştiklerini ve aslen Mu çocukları olan Mayaların dilinde TEO, ANTİ gibi daha bir çok grek sözlerinin aynen mevcut ve ^{bulunmasında} müstamel/Kara Mayalar ile Mayaların aynı menşeden yani Mu'dan çıktıklarını göstermekte olduğunu ve nitekim Avrupa müverrihlerinin Greklerin ecdatlarına verdikleri (Carien = Karien) adının aslen Kara Maya sözünden alınmış olduğunu (dilimizde mevcut Kara KAN sözünden Kara Maya ile alakadar olması pek muhtemeldir) ve bu suretle Mu'nun battığına şahit olan ve bu felaketten kurtulan grek ecdatlarının bu müthiş vakayı ilerideki grek nesillerinin bilmeleri için grek alfabesini teşkil eden harflere Mu dilinde adlar

vermiş olduklarını Churchward müteaddit eserlerinde ve bilhassa (The lost continent of mu) adındaki eserinin 103 üncü ve daha ilerideki sayfalarında izah etmekte olduğundan bu bapta fazla malûmat almak için mezkûr eserlere müracaat buyrulmasını rica ederim .

5 inci sualiniz :

Hayatının hemen her zamanı mazbut olup Suriyeden başka bir yere gitmediği malûm olduğunu söylediğiniz Muhammedin Mısıra veya Hindistana giderek Mu dil ve dinini öğrenmiş olması hakkındaki efkâr ve mülâhazatının şüphe ve tereddüdünüzü mucip olduğunu bildiriyorsunuz .

Buna da cevaben :

Hayatını ve vazettiği din prensiplerini bir zamanlar ehemmiyetle tetkik ettiğim Muhammed hakkında arapça eserlerde epiyce malûmata tesadûf etmiş ve bunların pek çoğu o zamanın icabatına ve seviye akliyesine göre maksadı mahsusa binaen uydurulmuş isnat ve rivayetler olduğunu görmüş idim. Bu rivayetler arasında mesela Muhammede ümmilik atfeden bir haber vardır ki buna ufak bir tefekkür kabiliyeti olan bir insanın inanmasına imkân yoktur . Çünkü kölesi Zeyd'in bile okuyup yazmak bildiği ve çocukların bile 15-20 günde okuyup yazma gibi basit bir bilgii elde ettikleri halde Muhammedin bunu bilmemesi ve 63 sene süren hayatında bunu ihmal etmiş olmasını kabul değil tasavvur bile caiz değildir .

Bahusus ki Muhammedin Buharide mevcut bir hadisiyle (ALLAH EVLADININ ALKİTABINI) yani çocuklarınıza yazı yazmağı öğretiniz diye tavsiyece bulunduğu halde bu sözle ile kendisinin âmil olmadığına aklî ve mantıkan imkân yoktur . Binaenaleyh Muhammedin Ümmi olduğuna dair

ortaya atılan bu rivayet o zamanki saf ve basit fikirli insanlara Kuranın Muhammed gibi ümmî bir adam tarafından yazılmış olmayıp Allah tarafından kendisine gönderilmiş olduğunu kabul ettirmek için uydurulmuş eblehfiribane sözler gibi arap tarihlerinde mevcut malumatın mahzâ hakikat olarak telakkisine imkân olmadığını ve Grande Encyclopédie Française'in (On sait peu de choses de l'enfance et de la jeunesse de Mohammed. Le seul témoignage d'une authenticité indiscutable sur les premières années de sa vie nous est fourni par le Coran dans les versets suivants) dediği gibi Muhammed hakkında en mevsuk malumat (VÂ'DDUHA) suresinde bulunan ve bervechi atı manaları tezammun eden ayetlerde mevcuttur :

(Rabb'in seni unutmadı. Sana karşı gazab göstermedi. Senin için ahiret bu dünyadan hayırlıdır. Rabb'in sana nimetler ihsan edecek ve memnun olacaksın. Yetim değil mi idin? seni himayesine almadı mı ? Seni delalette bulmuş idi ve sana doğru yolu gösterdi. Seni fakir buldu ve seni zengin etti). İşte Muhammed hakkında en doğru haberlerin bu ayetlerden ibaret olduğunu söyleyen Ansiklopedi izahatına devamla (La partie des biographies musulmanes relatives à cette période de l'existence du Prophète est fabriquée de toutes pièces. Elle est riche en détails tendancieux, en épisodes merveilleux) diyerek Muhammed hakkında Arap tarihlerinin verdikleri haberlerin pek cüzi bir kısmı itimada şayan olduğunu anlatmakta ve mişarün ileyhe ait en doğru haberlerin şunlardan ibaret olduğunu zikretmektedir .

- (1) Muhammed takriben 21 Nisan 571 miladi yılında Mekke'de doğmuştur. Anasının rahminden iken babası Abdullah ölmüştür .
- (2) Nahifülbünye olan annesi Emine bizzat emziremeyeceği için Muhammedi bakılmak üzere gölde yaşayan Halime namındaki kadına tevdi etmiştir .

- (3) Muhammed 5 yaşında iken çölden Mekkeye avdet etmiş ve az bir fasıla ile önce baba tarafından büyük babası Abdül Kuttalibi ve bir az sonra anasını kaybetmiştir .
- (4) Bikes ve fakir olan Muhammed hayatını kazanmak için 9 yaşında çobanlığa ve müteakiben deve kervancılığına girmiştir .
- (5) Suriye ile ticaret yapan amcası Ebu Talibin develeriyle 13 yaşında iken Suriyeye seyahatler yapmış ve bu seyahatlerin birinde amcası kendisini Basra manastırı keşişlerinden Bahira'ya bir kaç günler emaneten bırakmıştır .
- (6) 13 yaşından 20 yaşına kadar Muhammedin hayatı hakkında malumat yoktur .
- (7) 20 yaşında tekrar ortaya çıkarak doğruluk ve ciddiyetiyle tanınmağa başlanan Muhammed hemşireleri (EL EMİN) sıfatını vermişler ve kendisini müteaddit ihtilaflar esnasında hakem olarak seçmişlerdir . Nihayet şöhreti gayi olmakla Hatice namında Mekkelî zengin bir dul kadının hizmetine girmiş ve mumailleyhanın parasıyla ticaret yaptığı beş sene zarfında gösterdiği doğruluk ve ciddiyetle gözüne girerek 40 yaşında olan Hatice ile 25 yaşında iken izdivaç etmiştir . Bu suretle refaha kavuşan Muhammedin bundan sonra en büyük meşgalesi Mekke ve civarındaki Arapların maddî ve manevî perişanlıklarını izaleye medar olacak çareleri aramaktan ibaret bulunmuştur .
- (8) 37 yaşında iken Kâbeyi yeniden inşa eden Mekkeliler meşhur (Hacerül esvedin) kimin tarafından yerine konulması hususunda zuhur eden şiddetli münakaşa ve ihtilafın halli için Muhammedi seçmişlerdir . Hakemliği kabul eden Muhammed bu vazifeyi de herkesi memnun edecek surette ifaya muvaffak olmuştur .

Yukarıdanberi devam eden bu malumattan da anlaşıldığı üzere 13 den 20 ye ve 25 den 37 yaşına kadar geçen ve nerelerde ne suretle geçirdiği hakkında malûmat olmayan Muhammedin bu meçhul zamanlarını şimdi izah edeceğim bir delile dayanarak Mısır veya Himalaya manastırlarında Mu'nun din ve dilini öğrenmekle geçirmiş olduğuna zahir olduğumu raporunda bildirdiğim gibi bu iddiamın hilafı sabit oluncuya kadar bu kanaatte berdevam olacağım .

Kuranda bir sure başında bulunan TÂ-HÂ () sözünün batın Mu kitasının vaktiyle eczasını teşkil eden East Island, Tonga, Markiz namlarındaki Pasifik adaları yerlilerince huzu ve huğu ile telaffuz

edilen ve TA = Yıldızlar ve HA-Su yani su ihtiva eden yıldızlar anlamında olan halis ve pek eski bir Mu sözü olduğunu Churchward'ın izahından anlamaklığım üzerine Kuranda daha bu gibi manaları hiç bir müfessir tarafından izah edilmemiş YA-SİN, TA-SİN, HA-MİM ve ilah gibi müteaddit esrarengiz sözlerin bir takım sure başlarında bulunduklarını göz önüne getirerek bunların da TA-HA gibi Mu diline ait olmaları ihtimaline binaen Mu dilinin hemen aynı olan Maya dili lugatine baktım ve tahminim vechile bu sözlerinde Maya dilinde mevcut ve manaları olduğunu hayretle gördükten sonra ne arapça ve ne de İbranice olmayıp ve sırf Mu diline ait bulunan bu sözleri Muhammedin ya Mısırda veya Hindistanda öğrenmiş olduğu netice ve kanaatine vardım . Meselenin asıl mühim ciheti Muhammedin bu Mu sözlerini öğrenmiş olmasıdır . Mısır veya Hindistana veyahut başka bir yere gitmiş olmasının ehemmiyeti olmadığını tavzihan arzederim .

6 ıncı sualiniz.

Hayatı hakkında oldukça malumat bulunduğunu söylediğiniz İSA'nın Mısır ve Himalaya manastırlarında Mu'nun dil ve dinini tahsil etmiş olduğu hakkındaki izahatımın merak ve şüphe uyandırıcı mahiyette olduklarını söylüyorsunuz.

İSA'nın önce Mısırda iki sene ve müteakiben Hindistanda 12 sene kalarak Mu'nun yüksek kozmogonik ilimlerini, dinini, dilini öğrendiğini şahsî ve indî bir mutalaa olarak değil Churchward'ın eserlerinde verdiği uzun izahata dayanarak arzetmiş idim. Bu izahat arasında bilhassa İSA'nın çarşıta iken son deminde sarfettiği (Hele,hele,Lamat zabak ta ni) sözlerinin ne arap, ne ibrani ve ne de diğer hiç bir dile ait sözler olmayıp tamamen Mu diline mensup ve bugün Mu dilinin

aşağı yukarı hemen aynı olan Maya dilinde aynen mevcut ve sarih manaları olduğunu Churchward'ın (The Sacred Symbols of MU) adındaki eserinin 55 inci sayfasındaki izahata müsteniden arzemiş olduğundan işbu eseri mutalaa buyurmanızı rica ederim.

Bundan başka İSA'nın 12 yaşından itibaren Felistinden tegayüp ederek 27 yaşında Kudüseye avdetle dinini neşre başladığı ve saire hakkında Ernest Renan'ın (Les origines du Christianisme) adındaki meşhur eserinin bir cüzünü teşkil eden (La Vie de Jésus) de mufassal izahat bulummakta ve bu da İSA'nın Felistinden tegayüp ettiği uzun seneler esnasında Mısır ve Hindistan mabet ve manastırlarında Mu'nun dil ve dinini öğrenmiş olduğuna dair Churchward'ın izahatını teyit etmekte olduğunu arz ve zikri geçen (La Vie de Jésus) yâ behemehal okumanızı rica ederim .

7 inci sualiniz :

Churchward'ın eserlerinden aldığım malumat arasında Mu'nun yüksek kültürünü, din ve dilini cihanın birçok kitalarına yayanların Türkler olduklarını gösteren mutalaa ve ibareleri eserlerinden aynen mi aldığımı yoksa şahsî bir mutalaa olarak mı dermeyer ettiğimi sormanıza gelince :

Churchward bilhassa (The children of Mu) adındaki eserinin 215 inci sayfasından itibaren (The great Uighur Empire) yani büyük Uygur İmparatorluğuna dair verdiği izahat esnasında Türk adını zikretmeksizin dünyanın muhtelif kitalarına Mu'nun yüksek kültürünü götürüp neşredenlerin Uygur, Akkad ve Sumerler olduklarını söylemekte olmasına binaen muvailerhin bu izahatına dayanarak ve cümlemizin

kabul ve tasdik ettiğimiz vechile Uygur, Akkad ve Sümerlerin Türk ırkına mensup oldukları hakkındaki tarihi hakikat ve kanaati göz önüne getirerek ilk yüksek medeniyeti, ilmi irfanı bu kitasında vücade getirip dünyaya neşredenlerin Türk ırkına mensup olduklarını velev ki şahsi bir fikir olarak demeyan etmiş olsam bile tarihe mugayir bir fikir ve kanaat izhar etmemiş olduğuma emin bulunduğumu arzeylerim .

8 inci sualiniz :

Churchward'ın eserlerinin birleşik Şimalî Amerika devletleri ülkesindeki ilmi mahfellerce ne yolda telakki gördükleri hakkındaki sualinize cevaben :

Beş altı senelik kısa bir zamanda bu eserlerden her birinin beşer ve altışar defa tabına lüzum hasıl olması bunların Amerikada çok büyük bir rağbete mazhar olduklarını ispata kâfidir. Bundan başka buradaki Amerikan kitapçısı işbu eserlerin Amerika ilmi mahfellerinde ehemmiyet ve ciddiyetle tetkik edilmekte olduklarını hürmetkârlarınıza söylemiştir .

Meksikaya gelmezden evvel bu eserlerin mevcudiyatından kaatiyen haberdar değil idim. Meksika Hariciye Nezaretinde ara sıra görüşüğüm Protokol şefini birgün ziyaret ettiğim esnada Meksika yerli dilleriyle ve bilhassa Maya diliyle meşgul olduğumu bilen mumailayh, Hariciye şubelerinden birinde büyük bir mevki olan Yukatanlı ve yüksek tahsil görmüş bir zatı odasına davet ederek bana taktim etti.

Bu fırsattan istifade kendisine Maya dilinde bulduğum yüzden fazla türkçe sözleri okudum. Hayretle dinledikten sonra bu Maya sözlerinin Türk dilinde ne münasebetle bulunduğunu sordu. Cevaben

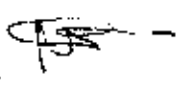
pek eski zamanlarda Türklerin Behring boğazından Amerika arazisine girerek orta ve cenubi Amerika kıtalarına yayıldıklarını ve bu sözlerin gerek yukarıya ve gerek diğer Amerika arazisine Türklerden intikal etmiş olduğunu söyledim. Bu bir fikirdir. Fakat bu bapta esaslı bir malumat elde etmek için Colonel James Churchward'ın New Yorkta intişar eden eserlerini okumanızı tavsiye ederim dedi . Merakla bu kitapları hemen tedarik edip üç ay mütemadiyen tetkikle meşgul oldum, ve hakikaten mumailleyhin dediği gibi ırkımızın ve dil ve en eski dinimizin binlerce yıl önce hangi kıtada zuhur ettiğine ve daha birçok tarihi meselelere dair çok mühim ve yepyeni malumata tesadüf ederek bunları hulasaten 7 inci raporumla arz etmiş olduğumdan burada tekrara hacet görmüyorum .

Sorduğunuz çok mühim meseleler dolayısıyla bilmeceburiye uzunca düşün izahatıma nihayet vererek bugün postaya tevdiat adresinize gönderdiğim Colonel James Churchward'ın 5 kита eseri için beheri 3 er dolardan 15 ve posta ücreti de 1,5 dolar olmak üzere ceman 16,5 dolar tesviye ettiğimi arz eyler ve bilvesiyle derin saygılarımı sunarım, Sayın Bay .

Meksika Maslahatgüzari

Tahsin Mayatepek

K O P Y A

 -

- 1 - The Lost Continent of Mu
- 2 - The Children of Mu
- 3 - The Sacred Symbols of Mu
- 4 - Cosmic Forces of Mu vol I
- 5 - " " " " " vol II.

M. Q. *R*

Bay İbrahim Necmi Dilmen ,

Türk Dil Kurumu Genel Sekreteri.

15 Temmuz 1936

1959/1

Dolma Bahçe

İSTANBUL

Sayın Bay,

488 sayı ve 22/8/936 tarihli yazınızla 7 inci Raporumun bazı noktaları hakkında istediğiniz mütemmim izahatı aşağıda sırasile arz ediyorum :

Colonel James Churchward'ın Hindistana ne zaman ve ne maksadla gittiğine dair eserlerinin baş taraflarında verdiği malumatı bulasa ederek : Mumailayhın 1868 senesinde Hindistanda zuhur eden müdhiş bir kitlik esnasında aç hindlilere işe işlerinde yardımcı bulunmak üzere mezkûr tarihte Amerikadan Hindistana gittiğini ve arzusu vechile işe işlerinde çalışmak üzere Hind Hükûmeti tarafından Himalayada kâin (Ayhoda) Manastırına gönderildiğini izah etmiş ve Manastıra girer girmez hemen tetkikatına başlamış olmayıp beşeriyetin ve ilk dil ve din ve medeniyetin zuhur ettiği Mu kıtası hakkında malumatı ihtiva eden ve Ayhoda manastırının mahzenlerinde sıkı bir muhafaza altında bulunan binlerce senelik pek eski ve esrar engiz yazıları havi tabletlerin manalarını bizzat anlamak merakına düşmüşü ve bu suretle Himalaya ve Tibet manastırlarına binlerce sene evvel Naa Kal namındaki Mu ilim ve din misyonerlerinden intikal edip Naga Maya namı altında muhafaza ve tedris olunan mukaddes Mu dilini Baş Rahip Richi'den öğrenmeye başlamış ve bundan başka en eski medeniyetler tarihine ve arkeolojiye emsalsiz derecede vakıf olan mumailayh Baş Rahipten bu ilimlerde 12 sene zarfında tahsil ettikten sonra 29 yaşında manastırı terk ederek evvela Tibet manastırlarında ve müteakiben cihanın muhtelif arkeolojik sahalarında 50 sene süren derin tetkikattan sonra New Yorka avdetle bundan bir kaç sene evvel eserlerini neşre başlamış olduğunu arz etmiş idim .

Gerek bu husus ve gerek diğer mühim tarihî meseil hakkında mufassal izahat ve malumatın anlaşılması için Churchward'ın ahiren intişar eden eserile 5 e balig olan eserlerini bu gün Postaya tevdiat namınıza gönderdiğimi arz eylerim .

olan (MU) kıtasındaki yüksek kültür, medeniyet, dil ve dinlerini cibana neşr eden(Uygur, Akkad ve Sümer) namlarındaki ırkdaşlarımız ve daha bir çok mühim tarihi mesele hakkında şimdiye kadar hiç bir şark ve garb eserlerinde tesadüf etmediğim hayret ve dikkatle tetkika şayan ıstoriik, Jeolojik, lengüistik izahat ve malumatı ihtiva eden bu eserlerin yüksek tahsil görmüş ve ingilizçeye bihakkin vakıf bir zata ve tercihan maktadır bir bahriye zabitimize terceme ettirilerek Tarih Kurumumuzca tetkik edilmesi bütün begeriyetin ve bilhassa ırkımızın en eski menşee ve mazisi hakkında çok mühim malumat elde edilmesine yarayacağını bu karrrede tekraren arzı müsaareat ederim .

2 inci şualinize cevabım :

Fotografına bakarak 80 yaşında olduğumu tahminen bildirdiğim Churchward'ın hakiki yaşını anlamak için Amerikan müelliflerinin biografiğini havi buradaki Amerikan kitapçısında bulduğum bir esere müraceat ederek mumailayhin 1852 senesinde doğduğumu anladığımdan 1868 yılında Ayhoda Manastırına girdiği esnada Churchward'ın 17 ve bu gün 85 yaşında olduğumu tashihan arz^{eder} ve raporunun bu suretle düzeltilmesini dilerim .

3 üncü şualiniz :

Milattan 12,000 yıl önce Pasifik denizine batmış olan Mu kıtasının dilini Churchward'ın nerede ve ne suretle öğrendiği hakkındaki şualinizin cevabı yukarıda yazılı olduğundan burada tekrarına lüzum görmedim .

4 ----- Grek alfabesi harflerinin taşıdıkları adların Mu'nun battığını MU dilile anlatan bir ibare olduğumu kabul etmek için pek kuvvetli delillere dayanmak lazım geldiği hakkındaki mutaleenize gelince :

Greklerin en eski ecdadlarının Mu çocukları olduğunu ve bu insanların Mu batmadan önce (KARA MAYA) namile mu 'dan çıkarak Ak deniz kıyılarına ve ez cümle bu günkü Yunanistan arazisine yerleşdiklerini ve aslen Mu çocukları olan Mayaların dilinde TEO, ANTI gibi daha bir çok grek sözlerinin aynıyın mevcut ve müstamel bulunmasında Kara Mayalar

11. Mayaların aynı menseiden yani Mu'dan çıktıklarını göstermekte olduğunu ve nitekim Avrupa müverrihlerinin Greklerin ecdadlarına verdikleri (Carien = Karien) adının aslen Kara Maya sözünden alınmış olduğunu (dilimizde mevcut Kara MAN sözünde Kara Maya ile alakadar olması pek muhtemeldir) ve bu suretle Mu'nun battığına şahid olan ve bu felaketten kurtulan grek ecdadlarının bu müdhis vakayı ilerideki grek nesillerinin bilmeleri için grek alfabesini teşkil eden harflere Mu dilinde adlar vermiş olduklarını Churchward müteaddid eserlerinde ve bilhassa (The lost continent of mu) adındaki eserinin 103 üncü ve daha ilerideki sayfalarında izah etmekte olduğundan bu bapta fazla malumat almak için mezkûr eserlere müracebeye buyurulmasını rica ederim .

5 inci sualiniz :

Hayatının hemen her zamanı mazbut olup Suriyeden başka bir yegitmediği malum olduğunu söylediğiniz Muhammedin Mısıra veya Hindistana giderek Mu dil ve dinini öğrenmiş olması hakkındaki efkâr ve mülâhazatının şüphe ve tereddüdünüzü mucib olduğunu bildiriyorsunuz.

Bunada cevaben :

Hayatını ve vaz ettiği din prensiplerini bir zamanlar ehemmiyetle tetkik ettiğim Muhammed hakkında arapça eserlerde epice malumata tesadûf etmiş ve bunların pek çoğu o zamanın icabatına ve seviyei aklıyesine göre maksadı mahsusa binaen uydurulmuş isnad ve rivayetler olduğunu görmüş idim . bu rivayetler arasında mesela Muhammede 1 ummilik atf eden bir haber vardırki buna ufak bir tefekkür kabiliyet olan bir insanın inermesine imkân yoktur . Çünkü kölesi Zeyd'in bile okuyup yazmak bildiği ve çocukların bile 15-20 günde okuyup yazma gibi basit bir bilgiyi elde ettikleri halde Muhammedin bunu bilmemesi ve 63 sene süren hayatında bunu ihmal etmiş olmasını kabul değil tasavvur bile caiz değildir .

Ba husus ki Muhammedin Buharide mevcut bir hadisile (ALLÂHU EVLADEKUM ELKİTÂBETİ) yani çocuklarınıza yazı yazmayı öğretiniz diye tavsiyede bulunduğu halde bu söz ile kendisinin âmil olmadığına aklen ve mantıkan imkân yoktur . Binaen Muhammedin Ümmi olduğuna

dair ortaya atılan bu rivayet o zamanki saf ve basit fikirli insanlara Kur'anın Muhammed gibi ümmi bir adam tarafından yazılmış olmayıp Allah tarafından kendisine gönderilmiş olduğunu kabul ettirmek için uydurulmuş eblehfiribane sözler gibi arap tarihlerinde mevcut malumatın mahzı hakikat olarak telakkisine imkân olmadığını ve Grande Encyclopédie Française'in (On sait peu de choses de l'enfance et de la jeunesse de Mohammed . Le seul témoignage d'une authenticité indiscutable sur les premières années de sa vie nous est fourni par le Coran dans les versets suivants) dediği gibi Muhammed hakkında en mevsuk malumat (VE'DDUHA) suresinde bulunan ve bervechi ati manaları tezammun eden ayetlerde mevcuttur :

(Rabbin seni unutmadı . Sana karşı gazab göstermedi . Senin için ahiret bu dünyadan hayırlıdır . Rabbin sana nimetler ihsan edecek ve memnun olacaksın . Yetim değilmi idin ? seni himayesine almadımı ? Seni dalalette bulmuş idi ve sana doğru yolu gösterdi . Seni fakir buldu ve seni zengin etti) . İşte Muhammed hakkında en doğru haberlerin bu ayetlerden ibaret olduğunu söyleyen Ansiklopedi izahatına devamla (La partie des biographies musulmanes relatives à cette période de l'existence du Prophète est fabriquée de toutes pièces . Elle est riche en détails tendancieux, en épisodes merveilleux) diyerek Muhammed hakkında Arap tarihlerinin verdikleri haberlerin pek cüzi bir kısmı ıtimada şayan olduğunu anlatmakta ve mügarin ilayhe ait en doğru haberlerin şunlardan ibaret olduğunu zikr etmektedir :

- (1) Muhammed takriben 21 nisan 571 miladi yılında Mekke'de doğmuştur Anasının rahminde iken babası Abdullah ölmüştür .
- (2) Nahifülbürne olan anası Amine bizzat emsiremeyeceği için Muhammedi bakılmak üzere gölde yaşayan Halime namındaki kadına tevdi etmiştir .
- (3) Muhammed 5 yaşında iken gölden Mekkeye avdet etmiş ve az bir fasıla ile önce baba tarafından büyük babası Abdül Muttalibi ve bir az sonra anasını gayb etmiştir .
- (4) Bikes ve fakir olan Muhammed hayatını kazanmak için 9 yaşında çobanlığa ve müteakiben deve kervancılığına girmiştir .
- (5) Suriye ile ticaret yapan amucası Ebu Talibin develerile 13 yaşında iken Suriyeye seyahatler yapmış ve bu seyahatlerin birinde Amucası kendisini Bosra manastırı keşişlerinden Bahire'ya bir kaç günler emaneten bırakmıştır .
- (6) 13 yaşından 20 yaşına kadar Muhammedin hayatı hakkında malumat yoktur .
- (7) 20 yaşında tekrar ortaya çıkarak doğruluk ve ciddiyetile tanınmaya başlanan Muhammede hemşerileri (EL EMİN) sıfatını vermişler ve kendisini müteaddit ihtilaflar esnasında hakeem olarak seçmişlerdir . Nihayet şöreti şayi olmakla Hadice namında meki

keli zengin bir dul kadının hizmetine girmiş ve mumalleyhanın parasile ticaret yaptığı 5 sene zarfında gösterdiği doğruluk ve ciddiyetle gözüne girerek 40 yaşında olan Hadice ile 26 yaşında iken izdivac etmiştir. Bu suretle refaha kavuşan Muhammedin bundan sonra en büyük meşgalesi Mekke ve civarındaki arapların maddî ve manevî perişanlıklarını ızaleye medar olacak çareleri aramakdan ibaret bulunmuştur .

(8) 37 yaşında iken Kâbeyi yeniden inşa eden mekkeliler meşhur (Hacerül esvedin) kimin tarafından yerine konulması hususunda zuhur eden şiddetli münakaşe ve ihtilafın halli için Muhammedi seçmişlerdir Hakemliği kabul eden muhammed bu vazifeyide her kesi memnun edecek surette ifaya muvaffak olmuştur .

Yukarıdan beri devam eden bu malumattan da anlaşıldığı üzere 13 den 20 ye ve 25 den 37 yaşına kadar geçen ve nerelerde ne suretle geçirdiği hakkında malumat olmayan Muhammedin bu meçhul zamanlarını şimdi izah edeceğim bir delile dayanarak Mısır veya Himalaya manastırlarında Mu'nun din ve dilini öğrenmekle geçirmiş olduğuna zahip olduğumu raporunda bildirdiğim gibi bu iddiamın hilafı sabit oluncaya kadar bu kanaatte berdevam olacağım .

Kuranda bir sure başında bulunan TA-HA sözünün batan Mu kıtasının vaktile eczasını teşkil eden East Island, Tonga ,Markiz namlarındaki Pasifik adaları yerlilerince huzu ve huşu ile telaffuz edilen ve TA = Yıldızlar ve HA-Su yani su ihtiva eden yıldızlar anlamında olan halis ve pek eski bir Mu sözü olduğunu Churchward'ın izahatından anlamaklığım üzerine Kuranda daha bu gibi manaları hiç bir müfessir tarafından izah edilememiş YA-SİN , TA-SİN , HA- MİN , ve ilah gibi müteaddid esrar engiz sözlerin bir takım sure başlarında bulunduklarını göz önüne getirerek bunlarında TA-HA gibi Mu diline ait olmaları ihtimaline binaen Mu dilinin hemen aynı olan Maya dili lugatine bakdım ve tahminim vechile bu sözlerinde Maya dilinde mevcut ve manaları olduğunu hayretle gördükten sonra ne arapça ve ne de İbranice olmayan ve sırf Mu diline ait bulunan bu sözleri Muhammedin ya Mısırdaki veya Hindistanda öğrenmiş olduğu netice ve kanaatine vardım . Meselenin asıl mühim ciheti Muhammedin bu Mu sözlerini öğrenmiş olmasıdır . Mısır veya hindistana veya but başka bir yere gitmiş olmasının ehemmiyeti olmadığını tavzihan arz ederim .

6 inci s  aliniz :

Hayatı hakkında oldukça malumat bulunduğunu söylediğiniz İ A'nı Mısır ve Himalaya manastırlarında Mu'nun dil ve dinini tahsil etmiş olduğu hakkındaki izahatımın merak ve        uyandırıcı mahiyette olduklarımı söylüyorsunuz .

İ A'nın önce Mısırd  2 sene ve müteakiben Hindistanda 12 sene kalarak Mu'nun yüksek kozmogonik ilimlerini, dinini, dilini  rendi ini şahsi ve indî bir mutalea olarak değil Churchward'ın eserlerinde verdiği uzun izahata dayanarak arz etmiş idim . Bu izahat arasında bilhassa İ a'nın  armhte iken son deminde sarf ettiği (Hele, Hele, Lemat zabak ta ni) sözlerinin ne arap, ne İbrani ve nede diğer hiç bir dile ait sözler olmayıp tamamen Mu diline mensup ve bu gün Mu dilinin a a ı yukarı hemen aynı olan Maya dilinde aynen mevcut ve sarıh manaları olduğunu Churchward'ın (The Sacred Symbols of MU) adındaki eserinin 55 inci sayfasındaki izahata müsteniden arz etmiş olduğundan işbu eseri mutalea buyurmanızı rica ederim .

Bundan başka İ a'nın 12 ya ından itibaren Felastinden tegayy p ederek 27 ya ında Kud se avdetle dinini negre ba ladı ı ve saire hakkında Ernest Renan'ın (Les origines du Christianisme) adındaki meşhur eserinin bir cüzünü teşkil eden (La Vie de J sus) de mufassal izahat bulunmakta ve buda İ a'nın Felastinden tegayy p ettiği uzun seneler esnasında Mısır ve Hindistan mabed ve manastırlarında Mu'nun dil ve dinini  renmi  olduğuna dair Churchward'ın izahatını teyid^{etmekte} olduğunu arz ve zikri geçen (La vie de J sus) y  behemal okumanızı rica ederim .

7 inci s  alınız :

Churchward'ın eserlerinden ald ım malumat arasında Mu'nun yüksek kültürünü , din ve dilini cihanın bir çok kitalarına yayanların Türkler olduklarını gösteren mutalea ve ibareleri eserlerden aynenmi ald ımı yoksa şahsi bir mutalea olarak mı dermeyen ettiğimi sormana za gelince :

Churchward bilhassa (The children of Mu) adındaki eserinin 215 inci sayfasından itibaren (The great Uighur Empire) yani büyük Uygur İmparatorlu una dair verdiği izahat esnasında Türk adını zikr

etmeksizün dünyanın muhtelif kıtalarına Mu'nun yüksek kültürünü götürüp neşr edenlerin Uygur, Akkad ve Sümerler olduklarını söylemekte olmasına binaen mumaileyhin bu izahatına dayanarak ve cümlemizin kabul ve tasdik ettiğimiz vechile Uygur ,Akkad ve Sümerlerin türk ırkına mensup oldukları hakkındaki tarihi hakikat ve kanaati göz önü ne getirerek ilk yüksek medeniyeti,ilmü irfanı Mu kıtasında vücuda getirip dünyaya neşr edenlerin Türk ırkına mensup olduklarını velevki şahsi bir fikir olarak demeyan etmiş olsam bile tariha mugayir bir fikir ve kanaat izhar etmemiş olduğuma emin bulunduğumu arz eylerim .

8 inci sūaliniz :

Churchward'ın eserlerinin birleşik şimali amerika devletleri ülkesindeki ilmi mahfellerce ne yolda telakki gördükleri hakkındaki sūalinize cevaben :

Baş altı senelik kısa bir zamanda bu eserlerden her birinin beşer ve altıyaşar defa tabına lüzum hasıl olması bunların Amerikada çok büyük bir ragbete mazhar olduklarını isbata kâfi dir . Bundan başka buradaki Amerikan Kitapçısı işbu eserlerin Amerika ilmi mahfellerinde ehemmiyet ve ciddiyetle tetkik edilmekte olduklarını hürmetkârlınıza söylemişdir .

Meksikaya gelmezden evvel bu eserlerin mevcudiyetinden katiiyen haberdar değil idim . Meksika Hariciye Nezaretinde ara sıra görüşdüğüm Protokol Şefini bir gün ziyaret ettiğim esnada Meksika yerli dillerile ve bilhassa Maya dilile meşgul olduğumu bilen mumaileyh,Hariciye Şubelerinden birinde büyük bir mevki olan Yukatanlı ve yüksek tahsil görmüş bir zatı odasına davet ederek bana takdim etti .

Bu fırsattan bilistifade kendisine Maya dilinde bulduğum yüzden fazla türkçe sözleri okudum . Hayretle dinledikten sonra bu maya sözlerinin Türk dilinde ne münasebetle bulunduğunu sordu . Cevaben pek eski zamanlarda Türklerin Behring bogazından Amerika erazisine girerek orta ve cenubi amerika kıtalarına yayıldıklarını ve bu sözlerin gerek yukatana ve gerek diğer amerika erazisine ^{TÜRKLERDEN} intikal etmiş olduğunu söyledim . Bu bir fikirdir fakat bu bapta esaslı bir malumat elde etmek için Colonel James Churchward'ın New Yorkda intişar

eden eserlerini okumanızı tavsiye ederim dedi . Merakla bu kitapları hemen tedarik edip üç ay mütemadiyen tetkikle meşgul oldum , ve hakikaten mumeileyhin dediği gibi ırkımızın ve dil ve en eski dinimizin binlerce yıl önce hangi kıtada zuhur ettiğine ve daha bir çok tarihi meselelere dair çok mühim ve yep yeni malumata tesadüf ederek bunları hulasaten 7 inci raporuma arz etmiş olduğumda burada tekrara hacet görmüyorum .

Sorduğumuz çok mühim meseleler dolayısıyla bilmeceburiye uzunca düşününce izahatıma nihayet vererek bu gün postaya tevdiat adresinize gönderdiğim Colonel James Churchward'ın 5 kита eseri için beheri 3 er dolardan 15 ve posta ücretide 1,5 dolar olmak üzere ceman 16,5 dolar tesviye ettiğimi arz eyler ve bilvesile derin saygılarımı sunarım, Sayın Bay .

Meksiko Maslahatgüzarı

Eahin Mayatepek

Panvier jordanlısı Sayın Uzun
Yazın Cevap verdiğiniz Tarih ve
terimin için Cevabınızda teşekkür ederim.

14. X 1914
Bastırılan Tarih ve
15. X 1914

14. X 1914

9. C
Meksiko Elçiliği
13. Rapor

Meksiko 25 K. Evrel
1936

Arjantin'in şimalindeki yerlilerin konuşdukları

(LULE) dilinde bulunduğum türkçe

s ö z l e r .

Arjantin kıtasının şimali garbisinde dağlık eraziden müteşekkil (TUKUMAN) vilayetinde yaşayan (LULE, ISISTANA, TONISTANA, CRISTINE, TOKON) namlarındaki pek eski yerli 5 kabilenin müştereken konuşdukları (LULE) dilinin Gramer ve lugati hakkında jezuit rahiplerinden (El Padre Anton Machoni de Cerdeña) tarafından 1710 senesinde (Tukuman) şehrinde neşr ed 1877 senesinde ikinci defa Madridde basılan (Arte y vocabulario de la Lengua de Lule) namındaki eserde hayrete şayan olarak (LULA) sözümüz telaffuz ve mana bakımından aynen mevcut olduğu gibi (LULES) sözümüzün manası farklı olarak ve zaman mekân farkları dolayısıyla az çok değişmiş olmalarına rağmen türkçe menşeden oldukları saraheten görülmekte olan 5 den fazla türkçe sözlere tesadüf ettim . Lule dilinin gramer bakımından dilimize olan müşabehet ve karabeti hakkındaki izahatı raporunun sonuna bırakarak evvela bu dilde bulunduğum türkçe sözleri bervechi ati arzı baş yorum :

LULE dilinde

Türkçede karşılığı

AKSISAS		Aksırmak .
AKIS		Açmak . (Çiçek açmaktaki, açmak anlamında)
ALIT		Ay, Kamer .
ALEE		Alevlendirmek , tutuşturmak .
ASIKIP		Açık, fetha .
ENU		İn, ikametgâh .
EPSP		İp, urgan .
ESİP		Lule dilinde güzel demek olan (Esip) sözü ile macarca'da güzel manasına gelen (Seyp) ve farasçada aynı manada olan zib, ve ziba sözleri arasındaki benzerliği istitraden arz eyleyelim .
İS		Sidik, idrar demektir . Bu suretle sidik sözümüzün aslen (İsidik) olması muhtemeldir .

İSİ	İşemek, idrar etmek .
İNİ	Gün. İKİNDİ sözümüzde İNİ aynen görülmektedir
KAS	Geçmek, mürur etmek .
KUA	KABAK. Maya dilinde (KA) kabak demektir
KEP	Pek, çok. Kep ,pek sözümüzün metatezidir . Kepaze sözümüzün başındaki kep'in pek ve sözünde Lüle dilinde fena demek olan Oş olarak (KEP OSEYU) sözünün (Pek fena) anlamında Lüle dilinde aynen mevcut olduğu ve bu suretle Kepaze'nin aslen (Kep oseş olması muhtemel bulunduğunu ve memleketi de Kepsüt gibi Kep sözü ile başlayan cöm adların dikkate şayan olduklarını istitir: arz eylerim .Bu cümleden olarak (Kıp Kırmızı) ve (Kaf Sözlüğümüzdeki (Kıp ve KAP'IN) KEP'LE MURASEBETDAR ALMA MUHTEMELDİR.
KEYS	KİŞ . Keys'in Lüle dilindeki manası sovu hükümferma olarak ,üşümek olmasına göre (K sözümüze mana ve telaffuz bakımından münabet ve müşabehati göze çarpıyor .
KİNE	Kim, Kime .
KUSP	Kulp .
KÜSP	KÜPE .
LALA	LALA. LÜLE dilinde hem çocuk mürebbisi ve hemde vahşi hayvanatı ıslah ve terbiye e manasında olarak mevcut bulunan (LALA) söz tesadüf ettiğim vakit pek ziyade hayretli içinde kaldım . Dil Kurumumuzda Orta Asy ki Türk lehçelerine ait lugatlerde (LALA) zünün hangi türk soyları arasında mürebbi manasına kullanıldığı anlaşılabilecek olursa Lüle kavminde menşei anlaşılmış olacak bu tek bir sözden istidlalen Orta Asyada ta cenubi Amerikaya kadar vaktile vuku t türk muhaceretinin tesbitine imkan hasıl caktır . Bu bapta tetkikat icrasını Dil rumundan ehemmiyetle dilerim .
LE	De . Edatı zarf . Mesela : UYA - EV , UYA EVDE demektir .
LOP	ET demektir . (LOP ET) diye kullandığımız tabirdeki (LOP) sözünün (ET) anlamında olması pek muhtemeldir .
LOHOS	LOHUSA . Lüle dilinde (LOHOS) yardım e mek ,yardıma muhtac olmak demektir . Bu retle çocuk doğurduktan sonra ilk zamanı yardıma muhtaç bulunan bir kadına verdiğimiz (Lohusa) sıfatının (LOHOS) sözü ile mana telaffuz bakımından büyük bir münasebet müşabehati olduğu göze çarpıyor .
MA	MI. Edatı istifham . Mesela : <u>LALA MA ?</u> Lala mı ? mekdir .

NAKSAKS AKSAMAK .

NEYYUS NEY çalmak,ney üflemek demektir . Neyyus Ney sözümüz aynen görüldüğü gibi Perudak Kigua dilinde Ney'e verilen(Kena)iaminin nunda bulunan(NA)sözünde bazan(NAY)tarzını telaffuz ettiğimiz sözden başka bir şey sa gerekdir .

NENEYYUPE NEY dediğimiz malum müzik aleti . NENEYYU sözünde NEY sözü tamamen göze çarpıyor

NİNİKIYE Müzik bilen demektir . NİNİKIYE 'nin baş bulunan NİNİ sözünün aynen türkçedeki(Nİ) yani küçük çocukları müzik esvatile uyut anlamında kullandığımız sözün karşılığı şonda şüphesiz yoktur .

NİNİKIYEYPE Alehumum müzik aletlerine lüle dilinde verilen isimdir . Bu sözün başında NİNİ sözünün bulunması bizim NİNİ sözümüz vaktile müzik manasında kullanılmış olması hakkın zan ve zehabını takviye etmektedir .

ÖTİLEM Ötey gün tabirindeki ÖTEY'in karşılığıdır . Asıl manası evvel,evvelki demektir .

PELE Adam,kişi demektir .(Pehlivan)sözümüzün i silabı olan(Pehli'nin)aslen(pele)olması bu suretle Pehlivan'ın adam yenen manasını kullanılmış olması pek muhtemeldir . Esas pehlivanlar'yekdiğerine(pelevan)demekde c larıda bu fikrimi teyid etmektedir .

SÜPİ Süpürmek,fırçalamak .

SÜSOPE Süpürge ,fırça .

SOP SAP . Armud ve sair meyva ve yaprakların demektir .(Soy,sop)tabirindeki(SOP)sözü i alakadar olduğu görülüyor .(sap SARI)zözümü GÖRÜLEN SAP'IN LÜLE DİLİNDE(SARI)ANLAMINDA OLAN(SÖ SÖZÜ İLE MÜNASEBETİNE OLMASI ÇOK MUHTEMELDİR.

TAA Yumurta .

TİY Tımar . Demirin vaktile TİMUR şeklinde te fuz edildiği göz önüne getirilince Timur' ilk hecasını teşkil eden(Tİ)sözünün Lüle linde demir manasına kullanılması dikkate şayandır .

TİTİ Farsçadaki TUTYA sözüne çok benziyor .TİT Lüle dilinde Kalay demektir . Bu dilde Al sözümüzün karşılığı (Sarı kalay)demek ol TİTİ SOOP sözüdür .

SUYOMS Sokmak . Bir şeyi bir şeyin içine sokmak mektir .

SUMUHUS Islanmak .Sumuhus'un BAŞINDAKİ (SU) DİKKATE ŞAYARZ

UKS İçmek . Maya dilinde de(UK) içmek ve(Uke içen demektir .

ULUS ULUS sözümüzün telaffuz bakımından tamame aynı olan bu söz Lüle dilinde(fâre)demek Orta Asyadaki türk lehçelerinden her hang sinde Ulus 'un fare anlamında kullanıldığı

4 anlaşılabilecek olursa Lüle kabilesinin me
ni tesbit mümkün olacaktır . Bu husust
tetkikat icrasına Dil Kurumumuzun hima
buyurması mercudur .

UYA	EV .
UYSOS	UYUMAK .
UYEKSi	Çabuk uyumak .
YEÜN	ÜN,şeref,itibar .
YAMS	Yemek,taam .(Yemiş)sözümüzde çok benz
YAA	Yardım etmek .
YAUY	Yörtmek . Bu suretle(YAYAN GİTMEK)tabi de görüldüğü üzere(yürüyerek)anlamında olduğu anlaşılan(YAYAN)sözünün aslen(Y yan)gibi bir şey olması muhtemeldir .
YUİŞ	İşitmek .
YUİS	Uymak,tebaiyet etmek . Bu itibarla(Uys sözümüzdeki(UİS)sözü göze çarpıyor .
YOKUS	YÜZ,çehre. Kara yağız tabirindeki(Yağı sözünün aslı Lüle dilinde görülen(Yoku olması ve burunda müruru zamanla(Yüz)s lini almış olması pek muhtemeldir .

Lüle dilinde hayratle tesadüf ettiğim arapça bir kaç sözünde aşağıda
istitraden arz edeceğim :

Lüle dilinde	Arapçada karşılığı :
UMUE	UM, Ana .
ZAM	Zamk .
EYUP	EYUB . ismi has . Lüle dilinde(EYU-ma illet)ve(EYUP - Hasta ,mariz,alil)dem dir . Arap tarihlerinde,müdhîş illeti duçar olarak fevkalbeger sabır ve teh mül gösteren ve bu suretle araplardan lîmizede intikal eden (Sabrı Eyup) rinin aid ve raci olduğu EYYUB namınd şahsın taşıdığı adın,hasta anlamında rak aynenLüle dilinde bulunması hayrete şayand

Birde Slav dillerinde(burun)manasına gelen (NOS) sözünün Lüle dilinde
şeklinde ve aynen(burun)anlamında olarak mevcut bulunduğunu ayrıca arz ey
rim .

-5-

Lüle dilinin grameri hakkındaki malumatı bervechi ati

a r z e d i y o r u m :

Lüle dili tıpkı türkçe gibi iltisakidir . Sözler müzekker ve müenn olarak iki cinse ayrılmamışlardır .Bu suretle bu dilde harfı tarife y dur . Cümle teşkilatı türkçeye çok benzemektedir .

Dilimizde olduğu gibi Lüle dilinde de cemi,tasgir, istifham edatl kelimenin sonuna konulmaktadır .

Lüle dilinde cemi edatı (LP) dir . Mesela : UMUE - Ana ,UMUELP- lar demektir . Ceğiz ve çağız tasgir edatlarımızın karşılığı SESEZ'dir Mesela : Pele - Adam , Pelesesez - Adamcağız demektir .

(İle) edatımızın karşılığı YA'dır . Mesela : Pele YA - Adam ile dem dir .

MI edatı istifhamının karşılığı MA'dır . Bu suretle PELE MA? Adam anlamındadır .

DE edatı zarfı mukabilinde LE kullanılmaktadır . Mesela : UYA- EV UYA LE - EV de , demektir .

Lüle dilinde ekseriyetle mevsuflar sıfatlardan önce zikr edilmekte Mesela :(TO- SU),(ALUP - Sıcak)sözlerinden müteşekkıl(TO ALUP)terkibin görüldüğü vechile :(sıcak su)yerine (su sıcak)denilmektedir . Fakat tür de olduğu gibi önce sıfat ve müteakiben mevsuf getirildiğini gösteren sallerede tesadüf ettim . Mesela(İlık su)demek için LULUPS TO denilmek ^{ı l ı k} SU ve buna benzer bir çok misaller mevcut bulunmaktadır .

Lüle dilinde masdarlar ekseriyetle (S) veya (Y) harflerile nih bulmaktadır . Misal : Takams veyahud TAKAMY - haber vermek demektir .
Tikevika " Tikeviksy - çoğaltmak " .
YAUS " YAUY - yürümek " .

İşbu izahattan anlaşıldığı üzere Orta Asyaya binlerce kilometre uz da olan Arjantin kıtasında konuşulan Lüle dilinin türkçeye benzemesi v bilhassa(LALA ,ULUS,SOP-SAP)gibi sözlerimizin aynen mevcut olmasına bi pek mühim ip uçları olan bu sözlerin türk lehçelerinden hangisine ait gunun tetkiki daha mühim tarihî hakikatlerin keşfine hâdim olacağı re'

T. C.
MEKSİKO ELÇİLİĞİ

Meksiko- Lomas dö Çapultepek.25K.Evel

13 üncü rapor.

Arjantinin şimalindeki yerlilerin konuştuıkları
(LULE) dilinde bulduğum türkçe
s ö z l e r .

Arjantin kıtasının şimali garbisinde dağlık eraziden müteşekkıl
(TUKUMAN) vilayetinde yağıyan (LULE,İSİSTINE,TOKİSTINE,ORİSTINE,TOKOL
namlarındaki pek eski yerli 5 kabilenin müştereken konuştuıkları (LULE
dilinin Gramer ve lugati hakkında jezüit rahiplerinden (El Padre Anton
Machoni de Cerdeña) tarafından 1710 senesinde(Tukuman)şehrinde neşr ed
1877 senesinde ikinci defa Madridde basılan (Arte y vocabulario de la
Lengua de Lule) namındaki eserde hayrete şayan olarak (LALA) sözümüz
telaffuz ve mana bakımından aynen mevcud olduğu gibi (ULUS) sözümüzün
manası farklı olarak ve zaman mekân farkları dolayısıyla az çok değişmiş
olmalarına rağmen türkçe menşeden oldukları saraheten görölmekte olan ş
dan fazla türkçe sözlere tesadüf ettim . Lüle dilinin gramer bakımından
dilimize olan müşabehet ve karabeti hakkındaki izahatı raporumun sonuna
bırakarak evvela bu dilde bulduğum türkçe sözleri bervechi ati arza ba
yorum :

LULE dilinde

Türkçede karşılığı

AKSISAS Aksırmak .

AKIS Açmak . (Çiçek açmaktaki, açmak anlamında

Av.Kamer .

Cenubî Amerikanın bir çok havalisindeki
yerlilerin konuşdukları(TUPİ) ve tabiri
diğerle (GUARANİ) namındaki dilde bulduğum
t ü r k ç e s ö z l e r :

Cenubî Amerikada Rio de la Plata nehri kıyılarında ,Paraguay kıtası
ve Brezilyanın garbinden AND silsilei cibaline kadar uzanan çok geniş
sahada yaşamakta olan (TUPİ, GUAYANA,NUAPAS,NALIKUEGA,GUASARAPC)ve d
diğer müteaddid yerli kabilelerin konuşdukları (TUPİ) ve tabiri dig
GUARANİ dilinin lugat ve grameri hakkında (El Padre Antonio Ruiz) a
ki İspanyol rahibi tarafından ilk defa 1639 yılında Madridde bastırıl
olan (Vocabulario y tesoro de la lengua GUARANİ o mas bien TUPİ) ne
daki eserin 1877 senesinde Parisde Maisonneuve et Cie Kütüphanesi vas
sile ikinci defa basdırılan nüshasını tetkik ederek bu dilde bulduğum
türkçe sözleri aşağıda sırasile arz ediyorum :

TUPİ dilinde

Türkçede karşılığı :

ASİ	Acı,ağrı,veca.
PİA ASİ	Mide ağrısı .
AYKE	AYKİ.
AYIKİ	Ayıklamak .
AYSSU	ISIRMAK .
AYE	Hay hay,evet .
EİRU	Arı .
ETE	Öte,Öteye .
GİTEKOBİ	Gitmek,yörümek .
İEPE	Hep,hepsi .
İ AKANG	Akan su . İ = Su Akang= Akan .
KARUMBE	Kaplumbağa .

TUPİ dilindeTürkçede karşılığı :

KURU	Kır,pislik .
MOİKO	İki .2 adedi .
O	O zamiri gaib .(Fiillerde kullanılı mesela(Oİ)odur demekd
OSE	Üzere,üzerine .
SOROK	Kırık . Kırılmış .
TAKİKERİ	Geri,arka .
TİAY	Terlemek .
TİTİ	Titremek .
ONENDE	ÖN,önünde .
URUGUASU	Horos .
UZU	Uzun .
YAPO	Yapmak .
İTA	Taş .
YIOSE	Yüce,yüksek .

Encyclopédie Hispano Américaine'in 10 uncu cildinin 861 inci sayfasında Guaraní = TUPİ kabilesi hakkındaki izahat sırasında TUPİ diline ait bir k söz nümune olarak gösterilmekde ve bu meyanda (İ = être,olmak) masdarın indicatif présent'ı şu şekilde tasrif edildiği görülmektedir:

İ = İmek ,olmak .

Aİ

Ben im .

EREİ

Sen sin .

Oİ

O dur .

OROİ

Biziz .

PEİ

Sis siniz.

Oİ

Onlar dır .

Bu suretle vaktile dilimizde mevcut iken sonraları istimalden sakit ve (İken ,imiş,ise) gibi sözlerimizin menşei olan(İmek = Olmak) mas ile Tupi dilinde aynı manada olan (İ) kelimesi arasındaki benzerlik

ve kezâ TUPİ dilinde (SEN) zamirinin karşılığı olan (NDE) zamin
arapçadaki (ENTE) ye çok benzemekte olduklarını istitraden arz e
im .

Tupi dilinde şayanı istigrab olarak bervechi atı bir hususiyete
dûf ettim : Bu dilde kadınlar ,kayın peder,kayın ana ve kayın birac
rine erkeklerin bunlara ait kullanıldıkları sıfatlardan büsbütün ay
sıfatlar kullanı^{ma}da ve hayret, nida, ve sair ruhî hisleri ifade için
dınlar erkeklerden ayrı edatlar kullanmaktadırlarki şimdiye kadar t
ettiğim Amerika yerli dilleri içinde bu hususiyete ancak TUPİ dilin
tesadûf ettim .

Tupi dilinde sözler müzekker ve müennes olarak iki cinse ayrılma
ardır . Bu suretle bu dilde harfı tarif olmadığını arz ve bilvesile
en derin tazimlerimi sunarım .

Meksiko Maslahatgüzarı

Ehsin Mayatepek

R A P O R

Üçüncü Türk Dil Kurultayının "Güneş - Dil teorisi ve dil karşılaştırmaları" komisyonu, gerek Kurultay umumî toplantılarında ve gerek komisyonda Türk ve ecnebî dil âlimlerinin yüksek tezlerini dinlemiş, komisyonda Türk ve ecnebî âlimlerinin münakaşa ve mütekabil izahlarını göz önünde tutmuş ve bunlara istinaden şu neticeleri tespit etmiştir :

1.- "Güneş - Dil" teorisi, lengüistik âleminde esaslı bir devrim yapacak mahiyette tamamiyle orijinal, enterasan ve derin bir teoridir.

2.- Bu teori, yalnız lisaniyat meseleleriyle değil, aynı zamanda en geniş ve en getin antropoloji, arkeoloji, istuvar, preis-tuvar ve biyo - psikoloji meselelerinin halliyle de ilgilidir.

3.- Şimdiye kadar klâsik lisaniyat ilmi, güneşin beşer dilinin menşei üzerindeki derin tesirlerini gereği gibi hesaba katmayı düşünmemiş ve bu mühim âlimi ihmal etmiştir.

4.- "Güneş - Dil" teorisinin tevsiki hususunda Türk âlimlerinin mesaisi çok büyük ve mühimdir. Bilhassa Türk ve İndo - Öropeen dil grupları arasında bu teoriyi ilmi metotlara uygun bol misallerle izah yolunda yapılmakta olan ve muayyen kanunlara münker olmak kabiliyeti gösteren etütlerin devamı temenni olunur. Aynı zamanda bu metoda göre

Türk ve Hamito - Semitik dil gruplarının mukayesesi yolundaki çalışmalar da ileri götürülmelidir. Bu sayede bugünkü lengüistik yeni bir istikamet almış olacaktır.

Komisyonunda bulunan bütün ecnebî âlimler, Türkçenin derin ve esaslı surette tetkiki yapılmaksızın İndo - Öropeen ve Hamito - Semitik dillerin ve umumiyetle lisanıyatın tetkiki noksan kalacağında müttefiktirler.

5.- Komisyonunda bulunan ecnebî âlimleri arasında "Güneş - Dil" Teorisini tanımakta bulunan bir kısmı, pek çok noktalar üzerinde Türk arkadaşlarının görüşleriyle mutabakatlarını bildirmişlerdir. Diğer ecnebî âlimleri bu kadar az bir zamanda "Güneş - Dil" teorisinin tamamiyle tetkiki mümkün olamayacağını dikkate alarak, memleketlerine avdetlerinden itibaren Türk Dil teorisi üzerindeki tetkiklerini esaslı bir surette derinleştireceklerini beyan etmişlerdir.

Aynı zamanda komisyonunda bulunan bütün ecnebî âlimler, "Güneş - Dil" teorisini mevzu ittihaz ederek etütler neşreceklerini vadederler ve Türkiyenin yalnız dilcilik sahasında değıl umumî kültür sahasında da yepyeni bir hızla mücehhez bulunduğunu ilim dünyasına tanıtmayı kendilerine bir borç saydıklarını bildirirler.

6.- Komisyonun Türk ve ecnebî azası gelecek Dördüncü Türk Dil Kurultayının toplanacağı zamana kadar "Güneş - Dil" teorisine ait tetkiklerini birbirine bildirmek suretiyle müşterek mesaide bulunacaklardır.

Komisyon, bu esasları tespit ettikten sonra, Kurultay umumî heyetini, Türk Dil Kurumunun sarfettiği ilmi mesaiden dolayı teşekkür etmesini ve bu mesainin devamı hususunda teşvikte bulunmasını teklife müttefikan karar vermiştir.

İsmet İyüca
Tazul Şinî Aykay

M. Savaş

H. Rıdvan Çoukurt
A. Sila

M. Ali Şakir

Erişant alim

E. Ekrem-Tale

M.S.

Naim Erol

A. Sarmayelov

Plujatiff

H. Cl. Rimey

J. Mestermann

Majzunski
P. Giesy

A. Koberg

Alex. Bonhoe

Jahidull

A. İman

Abmet Ewat Emir

La Première Commission du 3me Congrès Linguistique Turc, après avoir entendu au cours des séances plénières du Congrès, la lecture des études approfondies présentées par les savants Turcs et Etrangers, au sujet de la Théorie "Güneş-Dil", et après avoir écouté en séances privées, la discussion des membres Turcs et Etrangers de la Commission et leurs explications réciproques, reconnaît et déclare :

1.- qu'il s'agit d'une théorie entièrement originale, intéressante et profonde, capable de déterminer un changement essentiel dans la science linguistique;

2.- que cette théorie envisage non seulement la solution des problèmes strictement linguistiques, mais aussi des plus vastes et des plus difficiles parmi les problèmes anthropologiques, archéologiques, préhistoriques, historiques et biopsychologiques;

3.- que jusqu'à présent la linguistique classique n'avait pas tenu suffisamment compte de l'influence du soleil sur l'origine du langage humain et avait négligé ce principe qui pourtant est primordial;

4.- que le travail de recherche accompli par les savants turcs pour la documentation de la théorie "Güneş-Dil" a été considérable et que la Commission souhaite particulièrement que de pareilles études, capables d'aboutir à des lois stables en se basant sur des preuves conformes aux méthodes scientifiques,

soient régulièrement poursuivies dans le domaine des langues Turque et Indo-Européennes; que les travaux de comparaison selon les mêmes méthodes, entre les groupes de langues Turque et Chamito-sémitiques, doivent être approfondis pour donner une nouvelle orientation à la science linguistique .-

Tous les membres étrangers de la Commission sont d'accord pour considérer que sans une étude profonde et essentielle de la langue Turque, tous les travaux sur le domaine des langues Indo-Européennes et Chamito-sémitiques ainsi que sur le domaine de la linguistique générale, sont condamnés à rester incomplets;

5.- Qu'une partie des membres étrangers de la Commission, déjà au courant de la Théorie "Güneş-Dil" se sont trouvés d'accord avec leurs confrères turcs sur plusieurs points de cette nouvelle théorie et que les autres savants étrangers ont déclaré ne pas pouvoir approfondir dans un espace de temps si court, un sujet tellement étendu et qu'ils considèrent de leur devoir de le faire, dès leur retour dans leurs pays respectifs .-

En même temps, tous les savants étrangers faisant partie de la Commission, promettent de publier des études ayant pour sujet la Théorie "Güneş-Dil" et considèrent de leur devoir de faire connaître au monde scientifique que la Turquie est, non seulement dans le domaine de la linguistique, mais aussi dans le domaine de la culture générale, mue par un tout nouvel élan ;

6.- les membres Turcs et Etrangers de la Commission se sont entendus pour se communiquer mutuellement leurs travaux en commun sur la Théorie "Güneş-Dil" jusqu'à la réunion du IVe Congrès .-

